

جومعه كاني له له يي

منتدى اقر الثقافي

www.igra.dhamontada.com

گريكوير

رۆمان

گريڭوڀره

جمعه كانى له له يى

چاپى يه كه م

۲۰۲۳

ناوی کتیب: گریکویره
ناوی نوسمر : جمعه کانی لهلهیی
نهخشهی بهرگ : شیاو سهرتیپ تاهیر
نهخشهی ناوهوه : توانا ئهحمهد
ساللی چاپ : ۲۰۲۳
نۆرهی چاپ : چاپی یهکهه
چاپخانه : جوارچرا
تیراژ : ۱۰۰۰ دانه
ژمارهی سپاردن : ۱۱۵۹
نرخ : ۵۰۰۰ دینار

ئەمىرۇ يەكەمىن پۇژى سالى دووهممە لە بەندىخانە و بەچاوى
ئومىدەوہ دەروانمە داھاتووم، گەرچى من بۇ ھەتا ھەتايە
مەھكومم بەزىندان، بەلام چراى ھىوام نەكوژاۋەتەوہ و
تېشكى چاوم خستۆتە سەر ئەو پۇژەى دەرگاۋانى بەندىخانە
بانگ دەكات: كى سەودا عەزىز جەبارە با كەلوپەل و ياتاغەكەى
كۆۋە بكات ئازاد بووہ.

دەزانن بەندىخانەش پىاوى خۇى دەۋىت، مەبەستمە بلىم
مروقى ترسنۆك لە بەندىخانە جىى نايىتەوہ، يان دەبى خۇى
بكوژىت و تواناى ئەو شىۋە ژيانەى نەمىنىت، يان سىس و
نەخۇش بكەۋىت، دواچار لەسوچىكى بەندىخانە بە غەربىى
و بى نازى كەسوكار بمرىت، رەنگە منىش لەھەوہلىن پۇژى
بەندكردنمەوہ ھىندە خۇراگر نەبووبم، بەلام ئىستا پاش تىفكرىن
و لىكدانەوہى زۇر بۇم دەرکەوتىت، باشتەر ئەوہىە خۇراپاگرىم
لەبەردەم ئازار و مەينەتپەكانى بەندىخانە نەك بىەزم و خۇم
تەسلىمى چارەنوس و قەدەرىكى نادىار بكەم.

ئەم ئازاپەتى و خۇراپاگرىەش ئەو كاتە وەچەنگم ھىنا كە
گەشىتمە ئەو باۋەرەى، خۇ بە بەلاش نەبوو بە ھەتا ھەتايى
ھوكم درام، بەلكو من تاوانگەلى گەورە گەورەم ئەنجام دابوو،
وا باشتەر بوو سزاى خۇم لە چىنگ بنىن. راستىەكەى دەبوو من
لەسىدارە درابام، چوونكە دەستم ھەبوو لە كوشتنى چەندىن

كەسى بېتاوان و ژيانم له زور كەسى ترى بېده سەلات و كلؤل
كرده دۆزهخ، نهك سزا بدرېم به بهنكردنى هەتا هەتايي.

چەند خۆشە مرؤف دان بەهەلەى خۆى دا بنيت و بهرپرسياريتى
ئەو تاوان و كرداره چەپەلەنە لەئەستۆ بگرى كە كردوونى،
هەرچەندە دەبوو زوتر ئەم هەست و تيگەيشتنەم بۆ دروستبا،
لەگەل ئەو وەش دا هېشتا باشە كە پاش حوكمدانم دانى پيا
دەنييم، لەو وەش خۆشتر بۆ كەسيكى وەك من ئەو وەيه وانه لە
هەلە و كەموكوورپەكانم وەرگرم و ئەو پښگايە بهربدەم كە
دەزانم نامگەپەنييت بەئامانجەكانم و ئەو تيگەيشتنانەش وەلا
بنيم كە ئيستا لىي تيدهگەم هەلەن.

ئاخر هەنديك لەهاورپيكانم هېشتا دان نانين به تاوانەكانيان و
لەسوچيكةو هەلگەل خۆيان دا دەدوين و لە شيووى دلدانەو
بە خۆيان دەلین خو ئيمە تاوانبارنين ئەو وەي ئەنجاممان دابوو
شەرع و ياساي خودايى لەپشت بوو.

دوو سالى رەبەقە ليرە لەم بەنديخانەيە لەگەل حەوت كەسى
تردا لەژوورپيكي هەشت بە چوار بەندەم، هاورپي هەر ئەو
كەسانەم كە لە كردهو وەكان دا لەگەليان بەشدار بووم و هاوکاریان
بووم، هيندە لەم ژوورە گەراوم و دانيشتوم و خەوتوم دەزانم
بەرزى و دريژى و پانيه كەى چەندە، رەنگە بشزانم چەند خشت
و چەند چيمەنتۆي تيا بەكار هينراوه.

بيناي بەنديخانەكە لەسەر شيوازيكى نوئ دروست كراوه
و شيوازي مامەلە و هەلسوكەوتيش لەگەل بەنديهكان
جياوازه لە بەنديخانەكانى ترى هەريم، بۆ نموونە ليرە

گۆرەپانى تۆپىنى تىايە بەھەموو جۆرەكانىيەو، ھۆلىكى
 ۋەرزىشى گەورەى تىا دروستكراۋە، تا بەندىەكان كەلكى
 لىۋەرگىرن، ھەرۋەھا قوتابخانەى نەھىشتىنى نەخوئىندەۋارى و
 بنەرەتى و ئامادەيىشى تىاكراۋەتەو، ئەۋەى بەلامەۋە گىرنگ
 بوو بۇ بەندىە نەخوئىندەۋارەكان كراۋەتە مەرج كە دەبى
 قوتابخانەى نەھىشتىنى نەخوئىندەۋارى تەۋاۋ بكن. بپارىلىكى
 باشى بەندىخانەكە ئەۋەىيە ھەر بەندىيەك ھەرسى قۇناغەكە
 بەسەر كەۋتويى بېرى دوو سال لە ھوكمەكەى كەم دەكەنەۋە
 ئەگەر ماۋەى بەند كىردنەكەى لەشەش سال كەمتر نەبىت،
 خۇ ئەگەر لە نىۋان سى تا شەش سال بەند بىت ئەۋا سالىك
 لە ھوكمەكەى كەم دەكەنەۋە. ھەرۋەھا چەندىن مامۇستاي
 تايبەت تەرخان كراۋن بۇ ھەر بەندىەك كە ئارەزوۋ بكات فېرە
 پىشەى دارتاشى يان سەرتاشى يان ئاسنگەرىى يان درومان
 بىت بۇ ئەۋەى دۋاى ئازاد بوون و گەرەنەۋەى بۇ نىۋ كۆمەلگە
 دەست سىپى و بىكار و دەستبەتال نەبن، بەھۋى ئەۋ پىشەىيەى
 فېركراۋە بتۋانى بژىۋى خۇى بەدەستبەئىت.

رەنگە سەىرتان پى بىت پىاۋكوژ و تىرۆرستىك ئاۋا بە جوانى
 و بى گىرئوگۇل قسەتان بۇ بكات و چىرۆكى ژيانى خۇيتان بۇ
 بگىرپىتەۋە و زمانى قسەكردنى ھىندە خاۋىن و پاراۋ بىت و ۋەك
 كەسىكى پۇشنبىر بدوئ و ۋەك پەپوۋلەيەك دەر بكنەۋى، ئى من
 دوو سالى رېكە ھوكم دراوم و شەش مانگىش لە ژۋورى تاكە
 كەسى لىكۆلىنەۋەى وردم لەگەل كراۋە و ئازارى جەستەيى
 و دەرۋونى زۇرم چەشتەۋ، لەم ماۋە درېزە پوانىمە ئەزمونى
 ژيانى سەدان بەندكراۋى تر كە بۇچى گىراۋن و ھوكم دراۋن
 و چۇن ژياۋن، ئىدى دەبوو ۋەك مەدرەسە كەلك لە بەندىخانە

و ھەلە و خراپەکاری و ھەلسوکهوتی نابەجیی بەندیەکانی ناوی وەرگرم و تیایدا رۆشنبیریەکی گشتی بەدەستبھێنم و لە نھینیەکانی سەرکەوتنی ژبان تیبگەم. وێرای ئەمەش سوود لە و کتێخانە گەورەییە وەرگرم کە لە ناو بەندیخانە بۆ بەندیەکان کرابووە، لەم کتێخانەییە دا ھەزاران کتیی ئایینی و کۆمەلایەتی و دەروونی و فەلسەفی و میژووویی ھەبوون گەر من و ھاوڕێکانم بمانویستبا زۆرتەین کتییمان دەخویندەو و سودمان لێوەردەگرت، سەیرتان پێنەیت کە ھەفتە کتییێک بگرە زیاتریشم خویندۆتەو و لەماوەی ئەم دوو سالا دا زیاتر لە ۱۰۰ کتیی جۆراوجۆرم خویندەو و سوودی زۆریشم لێیان وەرگرت.

راستیەکی بەندیخانە بۆ من وەك زانکۆ وابوو، تا فێر بچۆن بژیم و چۆنیش ھەلسوکهوت لەگەڵ دەورووبەرم بکەم و بە چ شیوازێک رەفتار بکەم و کامە رێگا راستە بۆ بەرپکردنی ژبان بیگرەم بەر. لە بەندیخانەش باشتەر ئەو مامۆستایە بوو کە بۆ ماوەی سێ دانێ ئیواران لە رێگە کاکە یاسینی برامەو و توانی بگاتە بەندیخانە و چاوپێکەوتنم لەگەڵ ساز بکات و چیرۆکەکانی من و خۆکوشتنی بەندیەکی ھاوڕێم یادداشت بکات، ئەو مامۆستایە ناوی ھیوایە کاتێ لەفەرەنسا دەیهوێ بگەرێتەو کوردستان لە تەلەفزیۆنەو گۆییبستی ھەوالی خۆکوشتنی بەندیە دەیت خەم دایدەگری و دەیهوێ دوای گەرانیەو بۆ کوردستان بە راز و نھینی ژبانی ئەو بەندیە لە بەندیخانە ھەولێر خۆی کوشت بگات و ھۆکاری خۆکوشتنەکی بۆ دەریکەوێ، مامۆستا ھیوا لەخۆی دەپرسیت : بۆچی مرۆ پەنا بۆ خۆکوشتن دەبات؟ دیسانەو بەخۆی دەلیت:

رېڭاچاره كامه يه بۇ نه وهى پيش له خوځوشتنى خه لك بگرين؟

مامؤستا هيو له ساته وهختى يه كه مى بينينى من بهر له وهى
هيچ پرسيارېكم لېبكات گوتى : دهمه ویت بزانيت چوڼ و به
چ رېځه يه كه گه يشتمه لای تۆ تاكو گوئ له چيرؤكه كانى ژيان
بگرم و بزنام بؤچى گيراوى و له سهر چ تاوانيك به هه تا هه تايى
حوكم دراوى، ههروه ها دهمه ویت نه وهش بزنام بؤچى به نديه كه
خوى كوشت، بهر له وهى تۆ چيرؤكى خؤتم بؤ بگيرېته وه من
چيرؤكى گه يشتمى خؤتم بؤ باس ده كم.

له په نجه رهى ژوره كهى خؤمه وه دهمروانيه ديمه نى كلؤ
به فره كان كه له شيوهى پوخه په مۆ له قوولايى ئاسمانه وه
داده بارينه سهر زهوى، كلؤ به فره كان سپيتر له رپهنگى ئاسايى
دههاتنه بهرچاوان، دوان سيان چوار بگره
زياترېش له يه كه دهئالان، دهتگوت سه ما بؤ يه كتر ده كه ن.

ئاسمان تا چاو برى ده كرد ههر كلؤ به فر بوو، به خيرايبه كى
زؤر به ره و خوار رېزيان به ستبوو، كه له زهوى نزيك ده بونه وه
پيشبركييان نه ده ما و هيواش ده بوونه وه له رپوشتن و لووليان
ده خوارد و ده كه وتنه سهر گه لاي درخت و لق و پؤيى گوله كان
و چيمه نه كه، كلؤ به فره كان له دلدارى يه كتر ده چوون يه كتر يان
جيئه ده هيشت و پيكه وه به سه ما كردن دههاتن، دههاتن بؤ
نه وهى زهوى بكه ن به بووك بؤ ئاسمانى بئ بن.

بيدهر به ستانه سهر نجم چووبوه سهر كلؤ به فره كان، كه
له سهر لق و گه لاي دره خته كانى ناو حه وشه كه م كه له كه بيون
و لقه كانى شوپ كر دبووه وه بؤ سهر زهوى، شنه باكه له رهى به

گەلاكان دەكرد و بەفرە كەلەكەبوو كەى لە شىۋەى تۆزى سىى
بەردەدايەو سەر چىمەنەكە و پەرش و بلاۋىدەكردەو و بە
خىرايى لە چاونوقانىك دا دەتوانەو و دەبوون بەئاو، بەھۆى
توانەوئى بەفرەكەو، باخچەكە شلپەى دەھات و لەمىرگ
دەچوو .

چاوەكانم كز بىوون و ھەست و ئاگايىم كەم بىوئەو ھەك بلىى
خەرىكىيت خەوم لىيكەوئ، جار جار تەماشى تەلەفزيۇنەكەم
دەكرد و جارجايش خەيالىم دەچووئەو لای كلۆ بەفرەكان و
گەلاو لقى درەختەكانى ناو ھەوشەكە و گوئە ژاكاوەكانى
باخچەكەم كە سەرماو باو بۆران و شەختەو زوقم پوخسارى
كال كرىبوونەو و ھەندىكى لىوئەراندىبوون.

ئەگەر بەفر ھەموو پىگاكانىشى بگرتايە، ئەگەر بەفر تەواۋى
شار و فرۆكەخانەكانىشى دابىۋىشايە، لە سەفەرەكەم پەشيمان
نەدەبوومەو، مەگەر ھەر فرۆكە ھەلنەفپىيا ھىندە تامەزرۆى
گەپانەو بووم، ھەردوو جانتاكەم لە نزيك دەرگى ژوورى
دانىشتن لەسەر يەك دانابوون كە پىر بوون لە جلوبەرگ و
كەرەستەى سەفەرەكەم، ھاكا لەكۆمپانىاۋە تەلەفۇنم بۆ
بكرىت و وادەى چوونم بۆ فرۆكەخانە بۆ ديارى بكەن.

ورشەورشى با كە دەرگا و پەنجەرەكانى دەلەراندەو و
كەلوپەلى ناو ھەوشەى پىكدا دەدا و تەقەتەقى دروست
كردبوو، بىدارى دەكردمەو لە چاونوقان و خەوى كەرويشكى،
تاۋىك خەو دەچوو چاوەكانم، تاۋىك بىدار دەبوومەو، دلم لای
كوردستان بوو، لەبەر خۆمەو لەگەل كوردستان دەدوام: ھاكا
بگەمەو ئامىزت، ئىنجا لەگەل ھەولپىر دەدوام، خۆدواندەكانم

له ورېښه ده چوون، به هه وليرم ده گوت: بيري يهك يهك شه قام
و كوڼلانه كانى باداوان و تهيراوه و تهعجيل و سهيداوه و
گوله زاكاوه كانى گلکه ند ده كه م، بيري پاكه ت فروش و پاقله
فروشه كانى به رده م قه لا و مه زاتخانه كه ده كه م، حه زم لاييه
سه ر بكيشم به كتيپخانه كانى ژير قه لا دا و ته پوتوزى نيشتووى
سه ر كتيپ و رپه فه كان بسرپمه وه و ناو نيشانه كانيان بخويښمه وه،
حه زم لاييه به قادرمه كاندا به ره و سه ر قه لات سه ركه وم، له ويوه
بروانمه مناره ي چولى و پيډه شته كانى هه ولير، له سه ر قه لاوه
هه موو كوردستان بيښم، ئيدى به به هه شتى كوردستان شاد
بیمه وه.

له ناكاو چاوم كه وته سه ر ئه و هه واله به په له يه ي له شاشه ي
ته له فزيونه كه وه ده ركه وت : ئه مشه و زيندانيه ك له گرتوخانه ي
هه ولير خوى كوشت .

به م هه واله هه موو خو دواندن و خه ياله كانم بيرچوه وه، له بيرم
نه ما كه گه يشتمه وه كوردستان دواي پشودانيكي چه ند پوژه
له كويوه ده سته بكم به سه ردان و به سه ركرډنه وه كانم.

بوچى ئه م زيندانيه خوى كوشت؟

خو هه نديك زينداني فه رمانى له سيډاره دانيشى بو ده رده چيت،
به لام خوى ناكوژيت، چوونكه هيواي به وه يه له دواچركه ي
ساته وه ختى له قه ناره دانى ليپوردنى گشتى ده ربچيت، يان
ده رگاي زيندان بشكيڼرئيت، يان گوړانكاربييه كى سياسى پووبدات
و له مردن پرزگاري بكات چجاي زيندانييه كى مه حكوم.

جاريكيان له به نديخانه يه ك پازده له و زيندانيانه ي فه رمانى

لەسپدارەدانیان بۇ دەرچوبوو، خزانە ژیر تاقیکردنەو،
تاقیکردنەو، ئەو بوو ھەر بەندییەك بخریتە ژووری
تاکەكەسی بیئەو، بیئلن کەسیان پەی بەم تاقیکردنەو، یەن،
دواتر پاسەوانیک بۇ جیبەجیکردنی ئەرکیك بە دەمانچەكە یەو
بئیرنە ژووری ھەر یەکیك لە زیندانیەکان و لەکاتی ھاتنە
دەرەو، دەمانچەكە ی لیبکەو، بەجۆرێك زیندانیەكە
لەو تینەگات کە کەوتنی دەمانچەكە دەستەنقەستە و بۇ
تاقیکردنەو، دەمانچەكە ئەو جۆرە فیشەکانە ی تیاییت کە
تەنھا باروتن، کاتیك پاسەوانەكە دوای ھاتنە دەرەو، دەرگا
كلۆم دەدات دەیینن ھیچ کام لە زیندانیەکان دەمانچەكە بۇ
خۆکوشتن بە کارناھیینن تەنھا یەکیان نەبیئت، ئەمەم بە خەیاڵدا
ھات ویستم لەگەل خۆم دا بدویم، تا ھۆکارەکانی ناو میدی
مرۆ بدۆزمەو، لەو چرکە ساتە ی خۆی پەلکیشی مردن دەکات.

ھیندە ی پینەچوو کە نالەكە ھەوالی تری بە پەلە ی بلۆ کردەو
: خۆکوژەكە یەك لەو گروپە ئیسلامیە توندڕەوانە بوو کە
ماو یەك لەمەوبەر لەلایەن دەزگاکانی ناسایشەو دەستگیر
کرا بوون.

كلۆ بە فرەکان بەردەوام بوون لە دابارین، لقی درەختەکانیش
سەریان سپی بیوون لە بەفر و لقەکانیش سەریان چەماندبوو
بۇ سەرزەوی و گەلاکانیش سەریوون، منیش لە چاوەروانیدا
سەریووم، ھاكا تەلەفۆنم بۇ بکری تا بەرپیکەوم بۇ فرۆکەخانە.

ھەوالی خۆکوشتنی ئەو بەنکراوێش بیرکردنەو، ئالۆز
کردبووم، بە خۆم گوت:

-كهواته له سەردانەكەم بەندییە خۆكۆژەكە دەكەم بە
كەرەستەى نووسینیكى نوێ و له هۆكاری خۆكۆشتنەكەى
دەكۆلمەوه.

دەمودەست لۆمە و سەرزەنشتى خۆم کرد: خۆكۆشتنى
ئینسانىك بىي بەكەرەستەى نووسىنى نووسەران؟ ئایا ئەركى
نووسەر ئەوەیە هەست بە بوونی كێشە بکات و بىخاتە بەرچاو،
تا بەلایەنى كەم هەولێ چارەسەر کردنى كێشەكە بدرێ، یان
دۆزینەوهى زەخیرەى نووسین و نیوبانگ دەرکردن بە نووسین؟
لەناخى خۆمدا گلهییم لەخۆم کرد كە ئەم دەربرینەم بەمیشك
داهات.

هەوالە بەپەلەكان لەشاشەى تەلەفزیۆنەوه زیاتر سەرنجى
پاكیشام: خۆكۆژەكە بە كەرته شوشەى پەنجەرە كۆتایی بە
ژیانى خۆى هیناوه .

ئەمە هەوالێ بەپەلەى دواى دوو هەوالەكەى پێشوو بوو .

بیرم لەوه دەکردەوه بۆچی مرۆپەنا بۆ خۆكۆشتن دەبات؟ ئایا
دامەزراوهى تاییەتمەند ناتوانی پێژەى خۆكۆشتن كەم بكاتەوه،
بەوهى خۆكۆژەكان لەو راستییە تێبگەیهنن كە هەموو كەسێك
دەیهەا پێگای ترى لەبەردەم دایە بۆ خۆقوتار كردن لە تەونى
كێشەكان؟ ئایا پێویست نیە دامەزراوهیهكى كارای كۆمەلایەتى
و شارستانی هەبێت، تا لە هۆكارە دەرونى و ژینگەیی و
كۆمەلایەتیەكان بكۆڵیتەوه كە پالەرن بۆ خۆكۆشتن ؟ ئایا
مێنبەرێك نیە وا لە خەلك بکات لەكاتى هەبوونی كێشە و
لەجیاتى خۆپەلكێش كردن بەرهو مردن، ئاراستەى ژيانیان

پېښورې بهر و جيهانى خوښه ختى و بېنومېدى له دېروونيان
پرېوېنېته وه و هيوايان پېدات و متمانه يان پېبېه خشيت كه هم
مينېره دېتوانې گړې كويړه كانى ژيان يان بۇ بكا ته وه؟ به خو هم
گوت: نابى مرو بۇ خو قوتار كړن له كېشه خوې بكوژيت، به لكو
ئەقلې وه گه پځات بۇ دوزينه وهى يه ك له و دېان پښگايهى مرو
رېگار دېكات له كېشه و تەنگوچە له مە و بگره و بهر دېه كانى ژيان.

له ناو هم هه موو بېر كړنه وه و تېر پامانه زهنگى ته له فو نه كه م
به ئاگى هېنامه وه و بېر كړنه وه كانى پچراندېم، دېمېك بوو
چاوېروانى نه و ته له فو نه بووم، ئېدى دېو بوو بهر و فرېكه خانه
به پښكه وم، هېندهى پېنه چوو تاكسيه كه گه شت و ههردوو
جاننا كه م سهر خست، دلم خېرا خېرا لېتى دېا ئېتر نه و پېرې
هه شت نو كاتزمېرى تر دېه گه مېه وه باوېشى نېشتمان، دې سال
كه م نېه هه ناسه يه كت له باوېشى نېشتمان هه لنه مژبېن و
بۇنى خاكت نه كړدېن كه يه كه م نمېو گروفرې پايز تېرى دېكات،
دې سال زور زوره كاتېك درخت و گولې قامېش و لېلك و كرتى
و زېل و چلپاوى ناو كۆلانه كان و لوتكه و تېشه شاخ و زه نوېرو
دۇنده كان و كانى و كارېزو رووبار و بڼچك و بوارى نېشتمان
نه بېنېبې.

به خو هم گوت: كوانى دلم به بېنېنې به فر و شه خته و زوقم و
تېشه شاخ و دۆل و لپالې ئېره دېه كړېته وه، له گه ل هى كوردستان
ته نها خوايان يه كه.

دې سال لای من بېو به قړنېك، به فر له دېارېن بهر دېوام بوو،
شارى كړدېو هېلكه يه كى سېى سېى، له دېره وه شار بو كېكى
بالا بهر زى به تارا دېوشار و بوو.

لەناو فرۆكەكەش دلم لای نیشتمان بوو، لە پەنجەرەى
فرۆكەكەووە لەسەرەوێ گۆلەى ھەورە سێى و تێكچرژاوەكانەو
تارمايى نیشتمانى نەتەوەكانى ترم دەبينى: ئەمە نیشتمانى
ئینگلیزەكانە و خاوەنى سنوورى سیاسى خۆيان «كەس
ناتوانیت ئەو سنوورە تێكشكێنیت، ئەمەشيان نیشتمان و
سنوورى بولگاریەكانە، ئێرەش ھى یۆنانیەكان، لە ئاسمانى
رۆژھەلات پەنجەم بۆ نیشتمانى توركان درێژ كرد، لەماتر
نیشتمانى عەرەبان و فارسەكانم بەدیكرد.

ئەم پرسیارەم لەخۆم كرد: بۆچى نەتەوەكانى تر نیشتمانیان
بوە بە دەولەت بەلام نیشتمانى ئێمە نابى؟ ئەم پرسیارەیش
لەتۆ دەكەم: بۆچى بەناوى ئاینەو ئەم نیشتمانە خوداییە بكرى
بە دۆزەخ؟ خۆزگەم دەخواست منیش وەك پۆلەى نەتەوەكانى
تر بە پاسپۆرتى كوردستانەو گەشتى ئەم ولات و ئەو ولاتم
بكردایە.

دووه مین پوژی گه بشتنه وهم به شارى ههولیر، به پیى نه و ناویشانه ی پیم درابوو، هاتمه بازارى فه قیران، هاتوهاوارى فروشیار و بیته و بهرده و بۆله بۆلى مشتهریه کان، بازاره بچوکه که ی پر کردبوو، له ههردوو سه ری بازاره که وه گویت له قیره و بانگه بانگ و هاوارى فروشیاره کان ده بوو که ده یانو یست به و هاوار و بانگ کردنه مشتهریه کان بۆلای خو یان پراکیشن و کاللا و کهلوپه له کان یان له و پوژده دا ساغ بکه نه وه، نیو دوکانه کان پر بوون له قوماشی رهنگاوپه رنگ و جلو به رگی ژنانه و مندا لان و پیاوان و جوړه ها کهلوپه ل و که رهسته ی خانووبه ره و بیناسازی و کاره بایی، له بهردهم دوکانه کانیش له ههردوو به ره وه به در یژایی بازاره که عه ره بانه ی سی تایه پراگیرابوون که سه زیان پر بوو له میوه ی هه مه چه شن و سه وزه و ته ره، ژیر پیى مشتهری و فروشیاره کان چلپاویکی پیس بوو که به هو ی خو ل و خاشاک و تۆز و گهردی شه قامه کان وه دروست ببو و له ژیر پیى هاموشوکاران ده پلیشانه وه و زلچه یان ده هات و بۆنیکی ناخۆشی په رشوبلاو کردبوه وه.

فروشیاران بۆ گهرم کردنی بازارى خو یان بانگیان را ده دا و هاواریان ده کرد، فروشیاریکی قه له وی تی که چه قاو و قسه زان دهینه راند:

-وه رنه وه بۆ ته ماته و سیوی ئیرانی.

لەولاتر پیاویکی سورەى موو زەردى كۆلەبنەى جامانە لەسەر بانگى را دەدا:

-وەرن لێرە پەتاتەى توركى بکړن ھەرزانمان کرد.

لەولاترەو ھە دوو پیاوى پىرى پىش ماشوېرنجى قورئان خوین بە دەم یەكەو ھە دانىشتبون و ھاواریان دەکرد :

-وەرن خورماى ئێرانى و ەھرەبى بېنەو ھە مألەو ھە، پىروژ و متفەركە و بىست عىللەت دەپەڕىنیت.

ھەر لەپىزى ئەوان پیاویكى لەر و لاواز و یەككى تری قەلەو و كەتە ھاوار ھاواریان بوو بۆ راكیشانى مشتەرى، ھەتمەن ئەوانیش میو ھە و سەوزەى دەرودراسىيان ھەبوو، ئیتر ھەر فروشیارە و كەلوپەل و میو ھە و تەپەى ولاتىكى ھاوسىی دەفروشت و بانگى بۆ را دەدا، تەنھا میو ھە و تەپە و خۆراكە خۆماليەكان نەبیت.

ھەردوو سەرى بازارەكە بە بەربەستى كۆنكرىتى گىرابوون و پىی ھاتوچۆى ئۆتۆمبىليان نەھىشتبو ھەو ھە، لەپىناوى كەمكردەو ھەى جەنجالى شەقامەكە كە سىخناخ بوو لە خەلك، تەنھا بوارى ھاتنە ژوورەو ھەى ەھرەبانە و پىادەپۆكانيان ھىشتبو ھەو ھە.

زۆرىنەى ئەھلى شار، جگە لە دەولەمەندو كەسانى دەستپۆشستو، پۆزانە روويان لەم بازارە دەکرد و پىداوېستىەكانى خۆيان دەبردەو ھە مألەو ھە، چوونكە نرخى شتومەك و كالا و سەوزە و میو ھە بەراورد بەشوینەكانى تر ھەرزانتر بوو، لێرە لەم بازارە بچكۆلانەى ھە فروشياران قازانجىكى كەمیان دەخستە سەر

كەلۈپەل و ميوە و سەوزە و كەرەستەكانيان، بەمەش مشتەرى زۇريان بەلای خۇياندا پاكىشابوو، ئەمەش ھونەرىكى تازەى فرۇشياران بوو، تا زۇرترىن كالاًو كەلۈپەل بفرۇشن و بازارى خۇيانى پى گەرم بكن و لەدواى دەستمايە برىك قازانچ بخەنە گىرفانىانەو، فرۇشيارانى ئەم بازارە گەرچى لە شىۋە و بالاً و پوخسار لە يەكتر جىاواز بوون، بەلام لە جولاندنى بازار و ھونەرى كۆكردنەوۋى مشتەرى تىگەيشتن و مامەلەيان لە يەكتر دەچوون و بە پۇژانەيەكى ئاسايى و ئەو شىۋە ژبانەى ھەيانبوو پازى بوون.

بەكورتى بازارەكە بازارى خەلكى نەدار و ھەژار و دەستكورت و كرېچى بوو ھەر ئەوانىش بەلىشاو پويان تىدەكرد و بازارەكەيان گەرم كرىبوو بۇ فرۇشياران، بۇيە خەلك ناوى بازارەكەيان لەبازارى (قەلا)وہ گۆرىبوو بۇ بازارى فەقىران.

لەو پىدەشتە قەلا بالای بەرزترە لە ھەموان دىوارەكانى لە قەد و بالای پىرە پىاوۋىكى بەسالچوو دەچىت كە شەكەت و ماندوو، بەلام بەھىز و پتەو دەرېكەوۋىت، گوۋىسوانەكانى لە رېشى پىرە پىاوۋەكە دەچىت بەجۇرىك ھەر تالە موويەكى سىپى خاوەنى دەيان حىكايەتى ھەزاران سالەى شارەكە بىت و مېژووۋى مىللەتلىكى تيا ھەلگىرايىت.

قەلا سالى سەدان جار لەگەل ھەور دا كۆدەبىتەوۋە و چىرۇك بۇيەكتر دەگىرنەوۋە، ھەور باسى گرمەگرمى خۇى و نمە باران و تەرزەى ئەو پىدەشتەى بۇ دەكات و خورەى جۇگەلەكانى بەگوۋىدا دەچرىپىنىت و ترىشقەكانى وەبىردىنىتەوۋە، قەلاش باسى سوارچاكانى دەقەرەكە و سەرجۇنى ئەكەدى و

ئەسكەندەرى مەكەدۇنى و ھۆلاكو و سۇلتان مزەفەرى بۇ دەكات، ئەو بۇ ئەھلەكەى تاوۈك دەگرى، دەگرى دەگرى تا فرمىسكەكانى جۆگەلە دەبەستن و درەختە كزربوۋەكانى دەورى شار ئاۋ دەدەن، تاوۈكى تر پىدەكەنى، قاقاى دەگاتە مال بەمالى ئەو پىدەشتە، مەبەستىەتى ئەھلى شار لەگەل پىكەننن ئاشتىكاتهۋە، ئىتر شەۋانىش ئىشكىان لى دەگرى و دەبى بە پاسەۋانى رۇحيان.

لە بازارى فەقىران كە كەۋتبوۋە دىۋى رۆژھەلاتى قەلاى ھەۋلىر، ۋەستا ياسىن يەككە لە كاسىكارانى گوزەرەكە و لە قولغىك كە درىزبەكەى لە دوو مەتر و پانىەكەشى لە مەتر و نىۈك زىاتر نەبوو كاروبارى چاىخانە بچوۋكەكەى بەرپوۋە دەبرد، لەو قولغە تەنگەبەرە تەباغىكى غاز و كترىەكى ستىل و قۇرىەكى فەخفورى و دوو سىنى و ھەشت نۆپپالە و سەللەيەكى خاشاكى دانابوو، بەمەش بەحال جىى راۋەستان و خولانەۋەى خۇى تىا دەبوۋە، بۆيە بەناچارى كورسىەكەى لەبەردەم دوكانەكە دانابوو، تا ھەر كات دەستبەتال بىت لەسەرى پشۈيەك بدات، يان ئەگەر مشتەرىەكى خۇشەۋىست پروۋى تىبكات لەسەرى داينىشىنىت.

لەبەردەم ۋەستا ياسىنى چاچى رۋەو قولايى بازارەكە ۋەستابووم، دەمروانىە دىمەنى كپىار و فرۇشياران و ھەللاۋ ھەنگامەى ئەو بازارە بچكۆلانەيە، دوكاندارەكان لەۋى تەنھا فرۇشيار بوون نەك شتى تر، لەۋى گەرويان دەنوسا و دەنگيان دەكەۋت بە ھاتوھاۋار و بانگھىشت كردنى مشتەرىەكان، كاربان دەكرد و خۇيان ماندو دەكرد بۇ ئەۋەى دۋاى بانگى ئىۋارە برىك

خەرچى بېنەنەو بۇ مىندالەكانيان، ھەر ئەم دوكاندارانە لە شوپىن
و بازارى تزدەبوون بە مشتەرى و كپيار بۇ پېداويستىيەكانى تىرى
ژيانيان و لە فروشيارەو دەبوون بە كپيار.

گەرچى ياسىنى برات مىنى نەدەناسى، بەلام بە كورته
گفتوگوئىيەك ئاشنايەتيمان پەيدا كرد و فەرمووى لىكردم لەسەر
كورسىيەكە دانىشم، دەمودەست چايەكى گەرمى بۇ ھىنام كە
ھالاي لىيەلدەستا، لەو كورته گفتوگوئىيە لە بارودۆخى ئەو
بازارە جەنجالە و لە ھۆكارى ئەو چلپاوەى ژىرپىيى فروشيار و
مشتەرىيەكان و لە حال و گوزەرانى خۆيم پرسى.

وا دەھاتمە بەرچاوى كە پۇژنامەنوس بىم، گەرچى واش
نەبوو، ئەم تىگەيشتنەيشى لەو ھەو سەرچاوەى گرتبوو چەند
پرسىارىكم ئاراستە كرد كە پرسىن بوو لە بارودۆخى بازارەكە و
شيوەى ژيانيان و ئاستى بژىوييان و ھۆكارى ئەو چلپاوەى ژىر
پىيان، جگە لەمەش رېكىۆشەيەكەم سەرنجى وەستا ياسىنى
بۇ ئەو ەرد پۇژنامەنوس بىم، لەراستىش دا مىن نوسەرم نەك
پۇژنامەنوس.

وەستا ياسىن ناو ە ناو ە مىنى جىدەھىشت و ناو ە ەردوو لەپى
پردەكرد لە پيالە چايە و لەسەر داواى خۆيان دوكان بە دوكان
و ە ەربانە بە ە ەربانە چايە پىدەدان، سەرسام بووم بەو ە
لەناو يەك لەپيدا چەندىن پيالەى پىر لە چاي ەلدەگرت و
دەيگىرا و بە خىرايەكى زۆر دەيىرد بى ئەو ەي يەللى يەك
دلۆپە چاي لى برژىت، (چاي گىرانيش لىھاتويى و شارەزايى
باشى دەوى و جورىكە لە ھونەر) لەدلى خۇمدا وامگوت.

به كورتیه كهی وه ستایه كهی كارامه و شاره زایه كهی باشی چای
لینان و چای گیران بوو.

زۆربهی گوزهره كه مشتهری وه ستا یاسین بوون، گهرچی
چایچی تربشی لیبوو، ناوه ناوه ههریه كه و به جۆریك بانگی
یاسینیان ده كرد:

- یاسه دوو چای بیته.

- یاسینۆك چایه كهی خه فیف بهس زووكه.

- وه ستا یاسین چایه كهی تال و چایه كهی شیرین بیته.

- كاكه یاسین سی چای جوانمان بۆ بهیته.

- حه مه یاسین میوانم ههیه په له بكه.

وه ستا یاسین راها تیبوو لهو جۆره بانگ كردن و ناوهینیان و
ناولینانه، دلشی گه و ره بوو له ئاست مشتهریه كانی گهر به ههر
ناویك بانگیان بكر دایه، مشتهریه كانیش ئهویان خۆشه و یست
و خاتریان ده زانی، له خۆشه و یستیشدا زۆر جار به { یاسه
{ بانگیان ده كرد، ئهو شهروالێکی كوردی رهنگ قاوهیی و
كراسیکی جهرگی له بهر بوو، كراسه جهرگیه كهی تالای ئه ژنۆی
شۆر بیهوه كه له لایه ن لێژنه كانی چاودیژی ته ندورستی هه
بۆی دیاری كرابوو تا له كاتی كار كردن دا ته نها ئه و جۆره كراسه
بپۆشیت، گهر كراسه جهرگیه كهی نه پۆشیبا، به سه ریچی بۆی
ئه ژمار ده كرا و له لایه ن لێژنه كانی چاودیژی ته ندورستی شار هه
سزا ده درا، بهروانكهیه كهی سپی به مل و سینگی دا شۆر بیهوه تا
خوار ناوکی و له پشت ههوی ملی به گرێدان قایمی كرد بوو، زۆر
جار گرێكه ده بوه گرێكویره و ناچار ده بوو به دوكانداریکی

هاوسى بىكاته‌وه، چوونكه دهستى نه‌ده‌گه‌يسته دواوه، به‌و به‌روانكه‌يه ده‌يويست جله‌كانى به‌رى له پيسبوون بپارىزى و به‌خاوينى بميننه‌وه.

گه‌رچى بازارپوچكه‌كه جه‌نجال و پر له‌قور و ليته‌بوو، به‌لام هيچ له‌گورجوگوليه‌كه‌ى كه‌م نه‌كردبووه‌وه، هينده‌دهست و برد خواستى مشتەريه‌كانى جييه‌جى ده‌كرد، پيلاوه‌كه‌ى پيى كاله‌يه‌كى سى‌بوو، وا ده‌هاته به‌رچاو تين و گورجوگولى پى به‌خشيبيت، كاله‌كه تا نيوه‌ى زياتر له‌هەر چوار لاوه به‌هوى هاتوچو و چاى بردن و هينانه‌وه‌ى پياله به‌تاله‌كانه‌وه به‌قور و چلپاو سواخ درابو و په‌نگى له‌سپيه‌كى توخه‌وه گوپيوو بۇ په‌نگى بۇريكى مه‌يله و تاريك، چلپاوه‌كه‌ى پيوه‌نوسابو و ره‌ق بيوه‌وه ده‌تگوت هەر له‌بنه‌ره‌ت دا په‌نگى كاله‌كه بۇر بوه نه‌ك سى، كاله‌كه‌ى تاييه‌ت كردبوو به‌كارى چايخانه‌كه‌ى، كه ئيواران ده‌گه‌رايه‌وه ماله‌وه پيلاوه زه‌ه‌ه‌بييه‌كه‌ى له‌ژير ميژه‌كه ده‌رده‌هينا و كاله‌كه‌ى ده‌خسته شوينى تا پوژى دواتر.

ئەو رۆژەى من لاى بووم و ئەو به‌ئەفەندى بانگى ده‌كردم، دره‌نگ دوكانه‌كه‌ى كردبووه‌وه، زۆربه‌ى دوكانداره‌كان بۆله‌بۆليان لى په‌يدا بوو و ده‌يانگوت له‌به‌يانيه‌وه بۇ سه‌رسەرى و خوانه‌ناسيک بى چايه‌ى كرديين، ئەوان ده‌يانزانى ياسين هاتۆته به‌نديخانه و سه‌ردانى تووى كردوه، ده‌يانويست هەر نه‌يه‌ته سه‌ردانت و پشتگويت بخت. يه‌ك له‌دوكانداره‌كانى هاوسى به‌ده‌نگى به‌رز به‌دوكانداره‌كه‌ى ته‌نيشتى ده‌گوت:

-برايه‌ك بيت به‌تيرۆرست و بيه‌وى خه‌لكى شاره‌كه‌ى خوى بكوژيت و ژن و مندالى گه‌ره‌كه‌كه‌ى ئەتەك بكات، هەر بۇ ئەوه

باشه له به نديخانه دارزی.

که ده نگیشی به رز ده کرده وه، مه به سستی بوو یاسین گوئی لی
بیټ، تا به هوّش بیټه وه.

دوکانداره که ی تر قسه کانی وه رگرتنه وه و گوټی:

-حکومت حکومت بیټ هه موو خه لکی هه ولیر له ده ور به ری
قه لا کو ده کاته وه و له بهر چاوی هه موان گولله بارانی ده کات،
نجا پاره ی فیشه که کانیش له یاسه وه رده گریتنه وه.

به و ماوه که مه ی له و بازاره پامابووم، له وه تیگه بیستم که
هه موو نه هلی گوزهره که یاسینیان خوشده ویت، به لام رقیان
له تو ده بوه وه، پیاله چایه که م هه ر به ده سته وه بوو، فربک
یان دوانی تیا مابوو، هه ر ته ماشای روخساری یاسینم ده کرد،
ده تگوت به م ته ماشا کردنه نه م پرسیاره م لیکردوه:

-براکه ت له سه رچی گیراوه؟

نه ویش وه که نه وه ی له پامانی من نه و پرسیاره ی خویند بیټه وه،
بی نه وه ی نه م پرسیاره ی لیکه م خو ی هه لیدایی و گوټی:

-براکه میان توش کرد، فه قیره ناگای له هیچ نه بو و نویژ و پوژو
و تاعه تی خو ی ده کرد، به لام په لکیشی ناو گروپیکی ئیسلامی
توندره ویان کرد.

به ده م قسه کردنه وه پیاله به تاله کانی ده شوش و به په پویه کی
شیدار سه ر میزه که ی ده سربه وه، کتربه که ی پر ناو کرده وه و
خستیه سه ر غازه که، ته ماشایه کی منی کرد، له بهر خو یه وه

-هېشتا مه منوونم به بهندکردنى ههتا ههتايى، پاش دوو سال له
حوكمه كەى قهول وايه داواكارى گشتى له سەر داواى كه سوكارى
دوو قوربانى حوكمه كەى تهميز بكاته وه، ترسم له وهيه
حوكمه كەى بگۆرپ بۆ له سیداره دان، به سترمانه هيچ تاوانىكى
ئه نجام نه دابوو وهك ئه وانهى تر، به لام به ناگرى ئه وانه وه سوتا
و به بهندکردنى ههتا ههتايى حكوم درا، چييكه م برامه و ليم
ناشورئ، ناچارم سهردانى بكه م و چاوم له مندا له كانى بىت و
دهستيان بگرم.

بئ ئه وهى من پرسيارى لئ بكه م ئه م باسى وه زعى تۆى بۆ
ده كردم، گهرچى رووى له من بوو، به لام له وه ده چوو قسه كانى
وه لامىك بىت بۆ ههر دوو دوكانداره كەى ته نىشتى، نهك
قسه كردن بوئ بۆ من، قسه كانى له هه له وه پرى و زۆر بلئىى
نه بوو، به لكو دهربرپنى كۆلىك خه م بوو .

له سەر كورسيه پلاستىكه كه كه لاشانىكى هه لچرabo و به تىلى
بارىك دورابوه وه روانيمه وه ياسين و ليم پرسى:

-چۆن ده بىت كه سىك هيچى له هيچ دا نه بىت و حوكمى ههتا
ههتايى به سهردا بسه پيترىت؟

-ئه فهندى گيان، تاوانى براكه م ته نها ئه وه بوه ناوى له و ليسته
تۆمار كرabo كه ناويان گروپى ته كفيريە و هه ندىك كرده وه يان
دژ به حكومهت ئه نجام دابوو، براكهى من هيچى نه كردبوو
به سترمانه ته نها مسولمانىكى پاك بوو، ئه وانهى تر تاوانبار بوون
نهك براكهى من، ئه وهتا له م يهك دوو پۆژهى پيشوو، يهكيان

لە بەندىنخانى خۆى كوشت، ئەگەر تاوانى گەورەى نەنجام
نەدايىت بۆ خۆى دەكوژىت؟ بۆچى براكەى من خۆى ناكوژىت،
دىارە هېچى لەهېچ دانە.

هەوالى خۆكوشتنى بەندىكە بۆ من تازە نەبوو، بەلكو يەك دوو
پۆژ بەر لەو لە تەلە فزىۆنەو گويىستى ئەم هەوالە بىووم،
بەلام دووبارە گويىست بوونەو هەوالەكە پىي گەيشتن بە
چىرۆكى خۆكوشتنەكە و هۆكارەكانى ئاسان تر كرد بۆم.

دىسانەو لەخۆمم پرسى: بۆچى دەبى مەردوم پەنا بۆ
خۆكوشتن بىات؟

دواتر لە ياسىنم پرسى: براكەت لەگەل ئەو كەسە بەندى بوو
كە خۆى كوشت ؟

بانگەبانگى يەك لەدواى يەكى مشتەريەكان بوارى ياسىنيان
نەدا وەلامم بداتەو، غارىك بۆ دوكانەكەى حەمىدى كارەباچى،
غارىكى تر بۆ دوكانى مەغدىدى تەماتە فرۆش، پىيەكى بۆ لاى
هېمنە سور، پىيەكى ترى بۆ لاى جەغفەرى لەفە فرۆش، ئىدى
بوارى نەبوو سەرى خۆى بخورىنىت، چ جاي وەلامدانەو هەى
غەرىبەيەكى وەك من.

كات بەرەو نيوەرۆ دەپۆيشت، زۆربەى دوكاندارەكان ژەمى
نيوەرۆيان بە خواردنى سەفەرى سەرغەرەبانەكەى جەغفەرى
لەفە فرۆش بەپىدەكرد، هەر بۆيە دواى ئەو بەركۆلە لە هەموو
لايەكەو بانگى وەستا ياسىن دەكرا بۆ چاى.

لەشويىنى خۆم هەستام و دەستمكرد بە شوشتنى ئەو چەند

پيالهي له سهر ميژه كه ميش تتي ئالابون، دهمزاني وهستا ياسين بواړي كه مه و ناپرژيته سهر تير كړدني ته واوي گوزره كه، بويه به شيك له كاره كانيم كه م كرده وه، ده بوو لاي بمينمه وه تا بتوانم سهر داني تو بكم و گوئ له سهر گوزشته و چيرؤكي خو كوشتني به ندي كه بگرم، بويه نه ده بو ها ورپيه تي چاچيه كه ي بازاړي فهيران له ده ست بدهم.

ناره قهي شين و موري كړد بوو، لوله ي قوريه فخوريه كه ي شوپر كړد وه ناو نه و چهن د پيال له خاوينه ي بويم شستبوو، به ده ستی چهي ده سه سره نارنجيه كه ي له گيرفاني دهره ي نا و ده موچاوي سريه وه كه به ناره قه بريقه ي ده دايه وه، له سهر كورسيه كه هه ستام و هه نگاويك لي چوومه پيشه وه، ديسان هه مان پرسيارم لي كړد وه: براكه ت له گهل نه و كه سه به ندي بوو كه خوي كوشت؟

وهستا ياسين وه كه نه وه ي گوئي لي نه بو بئ هه ردو و له بي پر كړد وه له پيال له چايه، به نهرمه لوقه به ره و لاي مشتريه كاني رويشت.

به خوم گوت: فهيره ناحه قي نيه وه لام نه داته وه، پيرا ناگات گوزره كه تير چايه بكات.

دواي تير كړدني گوزره كه، هاتوهاواري فرو شياران و جموجولي مشتريه كان و بانگه بانگي دوكانداران بو چاي كه مي كړد و كپ بوه وه، وهستا ياسين بو لا كړد نه وه ليم و پشودانيك له نزيكم له سهر زهويه كه دانيشت و جگه ريه كي داگيرساند، نجا پوي تيكردم و گوتي:

-ئى مامۇستا خېرە لە چىشتەنگاۋەۋە لېرەى؟ ۋەك بلىى
قسەيەكت پىيىت و نەيدركىنى.

-لە ئەۋرۇپا گەپاۋمەتەۋە و ئامانەتيەكم پىپوۋ بۇ دوكاندارىكى
ئەم گوزەرەى ئىۋە، ناۋى ئىسماعىلە.
-ئەھا سمە چلكن نەلىى ؟

-باۋكى ناۋى جەلالە؟

-ئى ئى ھەۋە خۇيەتى سمە چلكنەكەى خۇمانە، خۇيەك سمايل
لەم گوزەرە ھەيە، ئەى بۇ لەبەيانىەۋە دەنگ ناكەى ؟ ئەفەندى
گيان تۇش سمە چلكنىت لىكرىۋىن بە ئىسماعىل، ئەھا ئەۋ
دوكانەى سوچى سەرەۋە لە دەستى ئەۋبەر ھەۋە، بانگىكەم ؟

-خۇ جارىئ نارۋاتەۋە؟

-نا بابە، تا ئىۋارە لېرە دەبى، گەر ئېرە ۋەك دۆزەخىش بىت لە
مالى خۇى خۇشتەرە. (ئەمەى بە پىكەننەۋە گوت).

ھەنگاۋىك لە ياسىن نىزىك كەۋتمەۋە و بە زەردەخەنەۋە پىم
گوت: جارىئ كارم بە تۆيە نەك بەۋ، كارى ئەۋ ئاسانە، بىرك پارەى
بۇ ھاتۇتەۋە و دەيدەمە دەستى.

ۋەستا ياسىن چاۋەرپىئى نەدەكرد بابايەكى غەرىبەى ۋەك من
كارم بەۋ بىت، بۆيە بەسەرسورمانەۋە گوتى: من ؟

-بەلى تۇ.

سییم پوژی هاتنه و هم له شه قامی باته وه به پی به ره و
 پوژه لاتی قه لا ههنگاوم دنا، ده مویست هه چوارده وری
 قه لای هه ولیر تهی بکه م و خو م مه ست بکه م به دیمه نه کانی،
 تیر تیر دیکه تی شار بده م و یاده وه ریه کانی سه رده می گهنجی
 خو م به نیستاهه گریبده م، که له پته وی قه لا پاده مام، نه و
 پرسیاره م لا دروست ده بوو ناخو کام پاشا و کام فه رمانپه و
 فه رمانی دا قه لای هه ولیر له م ده شته پان و به رینه دروست
 بکریت؟ نهی کی نه ندازیار و نه خشه سازی قه لاکه بوو؟ کام
 وه ستا و کریکار خسته کانیا ن دانا، خسته کانیا ن له کام که ره سته
 دروست کرد؟ سهیره هه موو که س ناوی فه رمانپه و و پاشا کانی
 هه ولیر ده زانییت و ده شزانن چهنده نگ لیره پویداوه و کی
 سه رکه و توو بوه و کیش به زیوه و شکاوه، به لام نازانن کی بوو
 یه که م خستی قه لاکه ی دانا، کی نه ندازیار و نه خشه ساز و کی
 وه ستا و کریکاری دروست کردنه که بوون، به کورتیه که ی ناوی
 پاله وانانی دروست کردن و ناوه دانی له لاپه ره کانی میژودا
 ونن، که چی ناوی پاله وانانی جهنگ وه ک توتی ده گوتریته وه و
 به خه تیکی درشت له لاپه ره کانی میژودا نوسراون، به خو م
 گوت: تو بلپی نه و سه رده مه زانکو هه بووییت تا نه ندازیاری
 وتو وریا و کارامه پییگه یه نییت؟ ده بییت نه وسا قه له م و کاغه ز و
 لیفل و نامیره کانی به رزکه ره وه و داگرتن و بارکردن و گواستنه وه
 هه بووبن، تا کو قه لایه کی وا پته و دروست بکه ن که به چوار

هه زار سال زیاتریش خشتیکی لهق نه بیت و لهرزۆك نه بن و بهسهریهك دا نه پوختین؟ ئایا ده بیت کارگهی بهرهمهینان و دروستکردنی خشتیان هه بوبیت به جۆرێك هیچ خشتێك له وهی تر نه گه وره تر بی نه بچوك تر بیت؟

له دیوی باشووری قهلا سهرم کیشا به کتیبخانهی سیروان دا، شیوهی کتیبخانه کهم وهك شیوهی قهلا هاته بهرچاو، کتیبهکان له ناوهراستی ژووره که به شیوهیهکی پێکوپێک دانرابوون و له ههرچوار لاه کۆلانیکی تهنگه بهری بۆ هیشترا بووه، تاكو خۆینه ران بتوانن به ئاسانی ناویشانی هه موو کتیبهکان ببینن، له ههنگاوی یه کهم دا زهینم چوه سهر کتیبی فلهسه فهکانی ژبان، چاویکی خیرام گێرا به پێشهکی و لاپه رهکانی تری دا، تهماشای زۆریه ی ناویشانی کتیبهکانی تریشم کرد، له بهردهم ده رگا که پاره ی کتیبه کهم دایه خاوه نی کتیبخانه که، هیشتا به ته واوی خۆم کۆنه کرد بووه و پێم نه خست بوه ده ره وه له دوکانیکی به رانه ریان دهنگی تهقه یهك هات، چهن د چرکه یهکی پێنه چوو ده روجیران و هاموشۆکه رانی شه قامه که دارژانه شوینی تهقه که و بوه هاتوهاوار، منیش به ره و قه ره بالغیه که ههنگاوم نا، له ماوه یهکی کهم دا بهردهم دوکانه که پر بوو له خه لک، هه ریه که و به جۆرێك قسه ی ده کرد:

- په کو ده بی لۆ ره زاق خۆی کوشتیبت.

- بهسته زمانه روحي تیا نهایه.

- وهیش داخوا چهن د مندالی له پاش خۆی به جیهیشتیه.

- دهستی لیمه ده ن تا پۆلیس دیت.

-بىن ھۇنيە خۇي كوشتيە.

لە گەنجىكم پرسى: چى پويىداو؟ گەنجەكە گوتى: ئەم دوكاندارە خۇي كوشت، دوكاندارەكە خويىن لە تەوقى سەرېبەوہ فوارەى دەکرد بۇ سەر پومەت و چەناگەو سىنگى، دەمانچەكەى قولانچىك لە دەستى راستىيەوہ دوور بوو، كەس دەستى بۇ نەدەبرد، چاوەرپى ھاتنى پۇلىسيان دەکرد، تاكو رىكارى ياساىى بگرنە بەر.

دېسانەوہ لە خۇمم پرسى بۇچى مرۇف خۇ كوشتن بە باشتىن چارەسەر دەزانىت؟ چىبكرى بۇ ئەوہى مەردوم رىگاي راست بدۇزىتەوہ لەجياتى خۇ كوشتن؟

لەلام گرنگ بوو بزائم بۇچى ئەم دوكاندارە خۇي كوشت، خۇ كوشتنى دوكاندارەكەم خستە ناو بەرنامەى نووسىنەكانمەوہ، تا لەدواى خۇكوشتنى بەندىيە ئىسلامىيەكە لە ھۆكارەكەى بكۆلمەوہ، ئەو رووداوہ بىركردنەوہى ئالۆز كردم و توانام نەما دەورى قەلا بپيوم، ھۆرتە ھۆرت بەرەو مالى ئامانجى برام گەپامەوہ، بۇ ئەو چەند مانگەى كە دەمويست لە كوردستان بىمىنيمەوہ، قاتى دووہمى مالى ئامانجم كردبوە شوينى حەوانەوہ و خەوتن و پشودانى خۇم، ئىوارەى ھەمان ئەو پۆژەى رووداوى خۇكوشتنى دوكاندارەكەى تيا پوویدا لە ژوورپكى چوار بە چوارى پاك و تەمىزدا خەرىكى خويندەوہى كتيبي فەلسەفەكانى ژيان بووم، ھىشتا بىرو ھۆشم لاي دوكاندارەكە بوو، گەرچى خەرىكى خويندەوہى كتيبەكەش بووم، بەلام رووداوى خۇكوشتنى دوكاندارەكە، بىروھۆشيان زەوت كردبووم، لە پيشەكى كتيبەكەدا ھۆكارى نووسىنى كتيبەكە نوسرابوو،

نووسه‌ری پيشه‌کيه‌که نووسی بووی له‌م کتيبه‌وه فير ده‌بيت
چون بريت و کامه ريگا راست و ره‌وايه که زبانی خۆتی له‌سه‌ر
بونيات بنی؟ له‌وه تیده‌گهی بۆچی خۆ کوشتن چاره‌سه‌ری
ده‌رد و کيشه و گرفته‌کانت ناکات، بۆچی نابيت خۆمان بکوژين؟

منيش عه‌ودالی وه‌ها کتيبيک بووم که سوودم پيیگه‌یه‌نی له
ليکۆلینه‌وه و به‌دواداچونه‌کانم بۆ ئه‌و دوو حاله‌تی خۆکوشتنه،
کاغه‌ز و قه‌له‌مه‌که‌م ده‌ره‌ينا، بۆ ئه‌وه‌ی تيبينه‌کانی خۆم
له‌باره‌ی کتيبه‌که‌ بنووسم، کاتيک زريکه و هاواری ژنيکم به‌رگۆن
که‌وت، قيژه و هاواره‌که دريژه‌ی کيشا، تا ده‌هات ژماره‌ی نه‌وانه
زیادی ده‌کرد که ده‌گريان و برارۆيان بوو، داد و فيغان و گريان و
هاتوهاواره‌که گه‌ره‌که‌هی ته‌نييه‌وه.

به‌خۆم گوت:

-شتيک پوویداوه.

له‌ کۆلانی ته‌نيشتيان غه‌لبه‌ غه‌لب و ده‌نگه‌ ده‌نگ و فرپان
فرپان زیادی کرد، خۆم نه‌گرت به‌ قادرمه‌کان دا هاتمه‌ خواره‌وه
پيموابو شتيک قه‌وماوه، بانگی براژنم کرد: نه‌و گريان و هه‌رايه
چيه براژن؟

براژنیشم له‌گه‌ل مندا له‌کانی هاتنه‌ حه‌وشه‌و گوپيان هه‌لخست
و چونه به‌رده‌م قاپی حه‌وشه، بينيان خه‌لك له‌ هه‌موو لاوه
به‌ره‌و کۆلانی ته‌نيشتيان به‌ نه‌رمه‌ لۆقه‌ پاده‌که‌ن، له‌ گه‌نجيکی
پرسی: پۆله ئه‌وه چی بوه؟ گه‌نجه‌که‌ش گوتی: ده‌لپن کورپکی
مام کاکه‌شين خۆی کوشتوو.

ھەمدىسان ئەو پىرسىيارەم لە خۆم كىردەوھ: ئەرى بۆچى مرۇف
رېڭاى راستى يېنادۆزىتەوھ و پەنا بۆ خۆكوشتن دەبات؟
براژنىشم گوتى ئەيەرۇ دەبى بۆچى كورى مام كاكەشىن خۇى
كوشتېيت؟ دەبى كاميان بېت؟ دياربوو براژنم ماله كەى دەناسى.

ھەموومان بە ھەلەداوان بەرەو مالى مام كاكەشىن كەوتىنە
رې، ھەشاماتيكي زۆر لەناو ھەوشە و بەردەمى مالىان كۆ
بىونەوھ، دوو دوو و سى سى و چوار چوار پېكەوھ قسەيان
دەكرد و لە ھۆكارى خۆكوشتنەكە دەدوان، ئەوھى خۇى كوشتبوو
خوېندكارى دوانزەى زانستى بوو، دواى لېكۆلېنەوھى دادوهر
و لېكۆلەر و ئەفسەرانى پۆلىس دەرکەوت خۆكۆزەكە ھەزى
بە خوېندن نەبوھ، بەلام لەلايەن باوك و برايەكەوھ زۆرى بۆ
ھېنرابوو كە دەبى لە خوېندن بەردەوام بېت و بشچېتە بەشى
زانستى و نمرەى بەرزىش بەدەستبھېئىت، باوكى پېى گوتبوو
: چىت لە كورى مام عوبېد كەمتەرە ئەو بوو بە دكتۆر و ئىستا
عيادەى ھەيە و بە ھەوت پشتمەوھ پېى خەنى بوون، ئاخىر
چاويكت لەو كەمتەرە، سەرت لەو بچوكتەرە، سەقەتى، قۆرى؟
باوكى پېى دەلى: گەر نەبىت بە دكتۆر، نابى بېتتەوھ ئەم ماله.

سېيەم ھالەتى خۆكوشتنم لە دەفتەرى ياداشتەكانم دا زياد
كرد، بۆ ھەر يەكيتيان چەند لاپەرەيەكم كىردەوھ و ناوى
سيانى و تەمەن و پېشە و ناوئىشان و ھۆكارى خۆكوشتنەكانم
تۆمار كرد، ئەو شەوھ خەو نەچووھ چاوم، دېمەنى خوېن پژانى
دوكاندارەكە و خۆھەلواسىنى خوېندكارەكە بە پەتېكى ئەستور
لەبەر چاوم لانەدەچوون.

پیم و ابوو ئیتر دەبی هەولی خۆم چر بکەمەووە لەسەر
 دۆزینەووە و دەستینشان کردنی پالەنەر و ھۆکارەکانی خۆکوشتن،
 ناکرێت ھەموومان بێدەنگ و بێ ھەلۆیست بین، ھەموومان
 بەرپرسیارێتیمان لەسەر شانە، تا ھەولی جوان کردنی ژبان
 بدەین تاكو خەلك بیهوێ بژیت، ئەك بیهوێت بمریت، پێویستە
 لە ئاست ئەم بەرپرسیارێتیە بین. دەمەدەمی عەسری پۆژی
 دواتر بە دەم رێگاوە بۆ پارکی شار و پشودانیك خۆم دەواند و
 وامبەخۆم گوت.

لەسەر کورسیەك دانیشتبووم دەمویست دوور لە ھەوالی
 ناخۆش و بگرەو بەردەکانی شار، دوور لە ھەوالی خۆکوشتن
 پشوویەك بە پۆخ و جەستەم بدەم، بە دەم زەرەخەنەووە چاوم
 برپیوووە جولە ماسیە رەنگاوپرەنگەکانی ناو حەوزێکی پر لە
 ئاوی پۆشن، ماسیەکان لە جوولەیی بەردەوام دا بوون، خۆیان لە
 قەدی یەكتردا دەسواند، دەچوونە ژێر حەوزەكە و لە پڕێك دا
 دەهاتنەووە سەر ئاوەكە، دەمیان دادەخست، كەمێکی پێدەچوو
 دەمیان دەکردەووە، گەمەیان دەکرد، کلکیان بادەدا و دەهاتن و
 دەچوون، لەخۆم پرسی: دەبی ماسیەکانیش وەك مرقوف بێر
 بکەنەووە و یەكتریان خۆش بوو و پقیشیان لە یەكتر بێتەووە؟
 ئایا بەشەردێن و یەكتر دەکوژن؟ ئایا درۆ لەگەڵ یەكتر دەکەن و
 یەكتر ھەلدەخەلەتێنن؟ ئایا ئەوانیش چاوبرسی و بە تەماعن؟
 دەبی ماسیش خۆی بکوژیت؟ رێگا و کەرەستەکانی خۆکوشتنی
 ماسی چین؟ بە دەم خۆدواندەووە مۆبایلەكەم دەرھێنا و پشتم
 لە ماسیەکان کرد و چوومە ناو لاپەرەکانی فەیسبۆکەكەم،
 ھەر لە یەكەم چرکەدا مالمپرەکان ھەوالێکی دلتەزێنیان
 بلاوکردبوووەو: ھەر ئیستا لە شاری ھەولێر کچیکی تەمەن

نۆزدە سال بە دەمانچەكەى باوكى كۆتايى بە ژيانى خۇى ھىنا.
بە غەمناكيەوۋە تەواۋى ھەوالەكەم خويندەوۋە و لەدلى خۇم
دا گوتىم: ناكرى ئەم خۇكوشتنانە بە ئاسايى ۋەرگرىن، دەبى
وردتر لە ھۆكارە كۆمەلەيتى و كەلتورى و پەرورەدەيى و
ژىنگەيىھەكانى بىكۆلەنەوۋە، نابى نەزانىن ئەم خەلكنە بۆچى پەنا
بۇ خۇكوشتن دەبات.

دەمويست يەكەم ھەنگاو لە خۇكوشتنى توندەرەۋىكى ئىسلامى
بەندىكراۋەوۋە دەستىيەكەم و رىزبەندىھەكيان بۇ دابىيىم، بەپىي
كاتى پووداۋەكان و بارودۇخ و ژىنگەى خىزانىيان قسەى لەسەر
بكەم، بەلام تا دەھات پووداۋى خۇكوشتنەكان زىادىيان دەكرىد و
منىش سارد دەبوۋمەوۋە لە بەدواداچوون، چوونكە ھالەتەكان
لەيەك و دوو ترازان.

ھەرچۇنىك بىت، لاي من بابەتى خۇكوشتن بابەتتىكى گرىگ
بوو و پىويستى بە بە دواداچوونى زانستىي و لىكۆلەنەوۋەى ورد
ھەبوو، ناكرى كەس خەم لەم بابەتە نەخوات و قسەى جددى
لەسەر نەبى.

يەكەم وىستگەى گەشتەكانم لە دواى ھەوليرەوۋە بۇ شارى
سلىمانى بوو، بەدەم رىگاۋە بىرم لەوۋە دەكرەوۋە بۆچى مرۇف بى
ئومىد دەبىت لە ژيان؟ دەبىت ھۆكارەكانى بى ئومىدى بدۆزىنەوۋە
و چارەسەرىشى بۇ دابىيىن، بۇ ئەمەش پىويستمان بە تويژەرى
كۆمەلەيتى و دەرۋنناسى دەبىت، دواى گەيشتنىشم بە مالى
ھاۋرپكەم لە سلىمانى ھەر بىرم لاي پىرۆزەيەكى ھەمەلەيەنە
بوو كە رىگا چارەى دەرپاز بوونى مرۇف لەخۇ بگرى لە تەۋنى

كيشە و گرافتەكانى، بۇ ئەمەش دەبوو پشتىوانى حكومت و رېكخراوه مەدەنىيەكان بەدەستېھىنم. دانى ئىوارەى پۇژى دواتر لەگەل ھاوپېكەم بەدەم رېگاوه كە دەچووین بۇ پېشانگای كپېن و فروشتنى ئۆتۆمبیل، ئەم بابەتەم وەك پۇژەیهكى مرؤدۆستى باس كرد، لە پېشانگایەك چایمان بۇ دانرابوو، كۆمەلېك كپیار و فروشیار قسە و باسیان لەسەر نرخى ئۆتۆمبیل و بەرزى و نزمى دۆلار بوو، ھاوپېكەشم پېشنیاری ئەوەى بۇ كردم بابەتى خۆكوشتن بکەمە سمیناریك بۇ ئەوەى پۇژەكەم لە رېگەى ئەو سمینارەو بەگات بەهەموو ئەو كەسانەى دەیانەوئى لەو پۇژەیه ھاوکاریم بکەن، ھاوپېكەم پیتی گۆتم : پیم باشە بابەتیکى تیروتەسەل لەسەر دەرکەوتە خراپەكانى خۆكوشتن نامادە بکەیت و لە زۆربەى پارێزگا و قەزا و ناحیەكانى كوردستان و تەنانەت لە لادیكانیش سمینارى لەبارەو بەکەیت، دیسانەو بە دەنگى رېزېك تەقە بیدار بومەو، هەموومان بەرەو شوینی تەقەكان پامانكرد، ئەوەى بینیمان کارەساتیکى ترى خۆكوشتن بوو، پیاویك لە نزیك ئۆتۆمبیلېك لەسەر تەنیشت كەوتبوو، چەند فیسەكیکى كلاشینكۆفى نابوو بە سینگی خۆیەو، یەكتا خوین لەبەرى دەرپۆیشت، یەكێکیان شارەزا بوو دەستى خستە سەر دلئى، گوتى روى تیانەماو، لیم پرسى: دەبى بۇ خۆى كوشبیت؟ ئەویش گوتى من دەیناسم، دەمێك بوو ئیفلالسى كردبوو رەنگە ھۆیەكەى ئەو بووبى.

سەیرە ئى خۆ دەتوانى بە تێپەرپوونى پۇژگار خۆى بونیات بپیتەو، بۆچى خۆى بکوژى، ھەر لەو چەند پۇژەى لە سلیمانى مامەو، ھەوالى خۆسوتاندنى ژنیکم بیست كە لە رقى پیاوھەى دەبەيەك بەنزینى بەخۆى دا كردبوو و ئاگرى لەخۆى

بەردابوو، ئەویش لە نەخۆشخانە گیانی سپارد، ژنیکی تر خۆی دەرمانخوارد کرد و مرد.

هەر لەو چەند مانگەدا سەردانی چەندین شار و شارۆچکەم کرد، لە زۆربەیان حالەتی خۆکوشتنم بیست و بەدیکرد. لە کەلار پیاویکی هەزار کە خاوەنی حەوت منداڵ بوو خۆی کوشت، لە جیاتنی ئەوەی کۆششی زیاتری بکردایە و لە گەڵ ژیان بکەوتایەتە زۆرانبازی و سەرکەوتنی بە دەستبەینایە، تا بە لایەنی کەم بۆ منداڵەکانی ببوایە بە نەوا، کەچی خۆی کوشت و بۆ هەتایە منداڵەکانی بێبەش کرد لە نازی باوکایەتی، بە هاوڕێکەمم گوت: خۆکوشتنی پیاو هەزارە کە خۆشاردنەو بوو لە بەرپرسیاریتی بە خێوکردنی منداڵەکانی یان ئالۆز بوونی بیرو هۆشی بە جۆریک پێگەی خۆ دەرباز کردنی پێ نەدۆزیتەو؟

لە دەربەندیخان میرد منداڵێک لە سەر خانوو یەکی دوو نھۆمەو هە خۆی فرێدا و گیانی سپارد لە بەر ئەوەی کاریکی نەشیای کردبوو و لێی ئاشکرا ببوو، لە هەڵەبجە پیاویک بە ژەر خۆی کوشت، لە بەر ئەوەی بەرکەوتە ی کیمیایی بوو و بەرگە ی ئازارەکانی جەستە و ژبانی نەگرتبوو، بە دەستیکی لەرزۆکەو نامە یەکی کورتی لە ژێر بالیفە کە ی جێھێشتبوو، بە دەستخەتێکی شەپڕیو نوسیووی: چارەسەرم لە دەرەو ی ولات هەبوو، بە لām کەس لە ئازارەکانم تێنەگەیشیت و خەمیان لێنەخواردم.

لە قەزای دووکان و زاخۆ و کۆیە و شەقلاو و رانیە و بنەسە لاو و قەلادزی و سۆران و خەبات و حاجیاو و شیخان و کفری چەندین حالەتی خۆ کوشتن ڕوویاندا کە هەریەکیکیان بیانویەکیان بۆ

خۇيان داتاشىبوو، كچىك خۇي خىنكاند لەبەر ئەوھى نەدرابوو بە گەنجىك، كچىكى تر خۇي سوتاند لەبەر ئەوھى ھەرەشەى بىلاو كىردنەوھى وىنە پووتەكانى لىكرابوو، كوپكى تر لەبەر ئەوھى خۇي كوشت، نەيتوانىبوو نمرەى پىويست بەدەست بھىنىت لە پۇلى دوازەى ئامادەىى، ئىك خۇي سوتاند، لەبەر ئەوھى پىاوەكەى خىانەتى لىكردبوو، ھەرزەكارىك خۇي دايە بەر چەقۇ، لەبەر ئەوھى تىپە دىخوازەكەى ئەو دۇرابوو لە يارى مۇندىال، كچىكى تر خۇي كوشت لەبەر ئەوھى باوكى بە زۇر لە برازايەكى خۇي مارەى كىردبوو.

لەناو تارمايى ئەم ھەموو خۇكوشتنانە دۇشدامابووم، ھۆكارى زۇربەى حالەتەكانم بۇ نزمى ئاستى وشيارى كۆمەلگە و خۇدزىنەوھى حكومەت لەژيان و پەرورەدەى كۆمەلایەتى گەراندەو، لە خوارەوھى ئەو دەفتەرەى كە ناوى سيانى و ناونىشانى ئەوانەى خۇيان كوشتبوو نووسىم: لەپاستىدا ھىچ بىيانويەك پەوايەتى بە خۇكوشتن نادات و دامەزراوھ مەدەنىيەكان كەمترخەمن لە وشيار كىردنەوھى كۆمەلگە و دابىن كىردنى ژيانىكى شايستە بەرپەچاوكىردنى جۇرىك لە دادپەرورەى، گەر دامەزاروھەكان وشيار بن، خەلكىش وشيار و بىدار دەبىتەو، ئەوسا ھانا بۇ خۇكوشتن نابەن.

گەر لە دورەووە بېروانیتە دیمەنى ئەم گرتوخانەپەى تۆ تىای بەندى، وەك قەلایەكى گەورەى سەردەمى زوت دیتە بەرچاۋ، چوونكە لە ھەر چوار لاوہ بە دیۋارى پان و بەرز دەورە دراوہ، جگە لە دەرگایەكى گەورەى پۆلاىن لە ھىچ شوپىنىكى ترەوہ رېگەى چونە ژورەوہ و پىدا ھەلگزانى نىہ. لە ھەر چوار سوچى گرتوخانەكە خالى پاسەوانيان بۆ دروست کردوہ و نيوان ھەر خالىك بۆ ئەوى تر تەلەبەند کراوہ بە جورىك ھىچ بواریك نەبیت بۆ ھاتوچۆى ئۆتۆمبىل و پىادە. دوو سەد ھەنگاۋىك دوور لە دەرگا پۆلاىنە سەرەكیەكە خالىكى پشکىن دانراوہ، بۆ پشکىنى ئەوانەى سەردانى بەندىخانەكە دەكەن، لەوى گەر پەزامەندى چوونە ژوورەوہت پى درا، كارتىكى مۆلەت پىدەدەن بۆ پرسگەى يەكەمى بەندىخانەكە، لە پرسگەى ناوہوہش دووبارە لەشت دەپشکىن و لەچەكى بچوك و چەقۇ و ژەھر و حەپ و شروپى بېھۆشكەر و كەرەستەى ترى زيانبەخش خالىت دەكەنەوہ.

شەممەى رابردوو كارمەندەكان يەك يەك ژوورى بەندكراوہكانيان خاۋىن كەدەوہ و سەرو جلى خەو و كەلووپەلى تراش و خاۋلى و سەرچەفى نوپيان داىە بەندىەكان و تراش كردن و خۆشۇربنيان فەرز كرد، جورى چىشتەكانىشيان گۆرى و لە ھەفتەيەك دا ژەمىك گۆشتيان زياد كرد، تەنانەت بەرپرسى ھۆبەى بەندىەكان ھەرەشەى لەوانەش كرد كە سەرىتچى لە پىنمايەكان دەكەن،

چونكه هه ندىك له به ندىيه ئىسلاميه توندره وه كان، به تاييه تى
هاورپكانى ئيوه نه يانده ويست رډينيان بتراشن و به كوفريكى
گوره يان ده زانى، به ندىه كان هوكارى ئهم هه موو خزمهت و
گورپانكار يانه يان نه ده زانى و وهك مه ته ل وابوو بويان.

نه كوده تا پويده بوو، نه سيسته مى سياسى ولات گورپانكارى
به سه زدا هاتبوو، ئه ي ئهم گورپانكار يانه چين؟ نه يانده زانى .

له گه راجى به ندىخانه كه وه به جاده قيره شه قار شه قاره كه دا
هو رته هو رت به ره و پرسگه ي يه كه م ده رويشتين، من له پيشه وه
و ياسينى چايچى براشت له دواوه له سه رخو پيمان ده كرد.

ياسين به دهم رويشتنه وه له به رخويه وه قسه ي ده كرد: خه مت
نه بى به رپوه به رى به ندىخانه كه خزمه و ئاسانكار يمان بو
ده كات، تا براكه ي من و به ندىه كانى تر بينى و بيانديوينى.

ئىپرسراو و كارمه ندانى پرسگه كان ياسينيان ده ناسى و ده يان زانى
تو براى ئه وى و به تۆمه تى تاوان كردن و تيكه ل بوون به گروه
ئىسلاميه ته كفيري ه كانه وه گيراوى، له سه ره تاي رووداوه كاندا
رقيان له وىش ده بوه وه و هيج ئاسانكار يان بو نه ده كرد كه
ده ويوست بتيينيت، به لام هيواش هيواش له وه تيگه يشتن
ياسينى چايچى دووره له تيگه يشت و بيروباوه رى تووه، جگه
له مه ش خزمه يه تيتان له گه ل به رپوه به رى به ندىخانه هو كار
بوو بو هاوكارى كردنم له م سه ردانى كردنم، ئيدى ياسين
له گه ل كارمه ندان بيوون به برادر و له كاتى هاتنى، گه رپوژى
سه ردانىش نه بوايه هاوكار يان ده كرد، دوينيش هه ره له دووره وه
كارمه ندىكى پرسگه ي سيپه م به پيكه نين و سوعبهت كردنه وه

گوتى: بۇنى چايەى عتورت لىدىت ياسىن، ياخوا بەخىر بىى
ميوانى ھەمىشەىى.

من و ياسين وهك كارمەندەكە پىكەنىن و سلاومان كرد، ھەر
ئەو كارمەندە بە پىكەنىنەو ھە گوتى:

بەلام ئەمىرۇ مۇلەتى چونە ژوورەو ھەت نادەين بەداخەو.

ياسين وايزانى گالتەى لەگەل دەكات، تەوقەى لەگەل ھەموو
كارمەندەكان كرد و پوھو ژوورەو پۇيشت، كارمەندەكە دووبارە
پىى گوتەو ھە :

-بەلام ئەمىرۇ ناتوانين پىى چونە ژوورەو ھەتان بەدين .

-ئاخر بۇ ؟

-چوونكە جەنابى وەزىر سەردانى ناو بەنديخانە دەكات و
بەشەكان و بەنديەكان بەسەر دەكاتەو ھە و لەكەموكووپىەكان
دەپىچىتەو.

گرتەبەرى رىكارى پىويست بۇ بينين و دواندى بەنديەكى
ئىسلامى توندېو ھەك تۆ ھەروا ئاسان نەبو ئەگەر، ياسىنى
برات لە رىگەى بەرپوۋەبەرى بەنديخانەكەو ئەم دىدارە سى
پۇژىەى رىكەخستايە بەتايىەتى بۇ منىكى دوورە ولات كە تازە
گەرابومەو ھە و ھىچ كام لە كارمەندانى بەنديخانەكەم نەدەناسى،
بەتايىەتەش گەر بمويستبا بەنديەكان بدوينىم و پووداوى خۇ
كوشتنى بەنديەكەم بۇ بگىرپتەو ھەو كىيىكتان لەبارەو ھە بنوسم.

پۇژى دواتر ئەم ژوورە بچووكەيان بۇ تەرخان كردم و مەرج و

پېنمايى و رېئوشوئىنى پېئويستيان پېنگوتىن.

ئىستا بۆم ھەيە تەنھا دواى نيوەرۇيان كە دەوامى ئاسايى
نامىنى لەم ژوورەى تياين، بتىينم و بۆ ماوہى چەند كاتزميرىك
قسەت لەگەل بكەم، ئىدى ئەمرو يەكەم رۆژمە لەگەلت دابنىشم
و گوئى لەچىرۆكەكانى ژيانىت بگرم و بزائم بۆچى و لەسەر چى
گىراوى و بەندىەكەى ھاوپىت بۆچى پەناى بۆ خۆكوشتن برد؟

دەمەوئىت لەسەرەتاوہ بېرسم: لەسەر چ تاوانىك گىراوى؟

مامۇستا ھىوا بەو پرسىارەى، كۆتايى بەقسەكانى ھىنا و
فەرمووى لىكردم من قسە بكەم. ئىستا من لەبەرانبەر ئەو
لەژوورىكى تەرخانكراوى بەندىخانەكە دانىشتوم، وەك تەواوى
بەندىەكانى تر بەزۆر تراشم پىكراوہ بۆ ئەوہى ھەموومان لەبەر
چاوى وەزىر وا دەربكەوين كە ھىچ كىشەيەكەمان نىەو ھەموو
ماڤىكەمان بۆ دابىن كراوہ و روخسارمان روونە، لە ناسنامە ناوم
سەودا عەزىز جەبارە، بەلام ھەر لە مندالىەوہ دايك و باوكم
بە ئىبراھىم بانگيان كردووم، براى ياسىنى چايچىم و شەش
حەوت سالىك لەو بچووكتەرم، لەناو گروپەكەمان بە ئەبو
جەعفەر مەنسور بانگ دەكرام، خزمەكانىش پىيان دەگوتم
برايم و برادەرەكانىشم ناوہكەمىيان بۆ (بلە) كورت كردبووہو،
دوو كورپى سى سالى و پىنج سالىە ھەيە، ئەمىرى گروپەكەمان
ناوى كورپە بچووكةكەمى لە شاخەوانەوہ پى گوپىم بە جەعفەر
بەناوى ئەبو جەعفەرى مەنسور، دەمەوئىت راشكاو و راستگو
بم لەگەلت دا، دانى پىادەنىم لەسەرەتاي گەنجىم سەرسەرى
و شەللاتى و ئارەق خۆر بووم بەلام دواتر خەونىك سەرتاپاي
بىركردنەوہ و تىپروانىن و تەنانەت روخسارىشى گوپىم.

مامۆستا هیوا که به زمانی یاسینی برام به ئهفهندی ناوی دهبرا، له بهرانبهرم دانیشتوه و به مۆبایله کهی گێرپانه وه کانم تۆمار دهکات، ئهو چرکهیه له کاتی قسه کردن په نجهکانی دهستم دهتهقاند که جۆرێک بوو له شهرم کردن، هیواش هیواش له نوکه وه چی راستی بوو بۆم درکاند.

تاكو ته مهنی نۆزده سالی که سیکی باش نه بوم، بهو پێیهی هاوڕێیهتی گهنجی لاسار و به دخوم دهکرد، له وانه وه فیڕه مهی خواردنه وه بوم و نوێژم تهرک کرد، من وا تیگه یشتبووم مردن نیه به لām، شهوێک خه وئیکم بینى، بهو خه و نه خوای گه و ره به هۆشی هینامه وه وه له چه و تی و لاری و خواری و ویلی گێرپامیه وه و شارپێگه ی ئاینی پێ نیشاندام.

پێنه وه ی مامۆستا هیوا داوای گێرپانه وه ی خه و نه کهم لیبکات دهستم کرد به گێرپانه وه ی.

-مرۆ هه میشه خۆی به گه و ره تر ده بینى له ئاست سروشت، تا ئهو کاته ی توشی به لایه کی گه و ره ده بى، ئه و سا ده زانی چه ند بچوو که له ئاست روودا وه کان، تا ئهو کاته ی خه و نه کهم بینى بوو وا تێده گه یشتم گه و ره تر و به هیژترم له و روودا وانه ی سروشت که له لایه ن خودا وه ناراسته ی زه و ی و مرۆقا یه تی ده کری، پیم وابوو ده توانم رووبه رو یان بيمه وه و به سه رباندا زال بم، ده توانم ته مهنی خۆم درێژ بکه م و ته ندروستیم له خه لک « له ده و رو به رم با شتر بى، تووشی نه خۆشی و سه ر ئێشه کانی ژبان نابم، ده توانم هه و رازه سه خته کانی ژبان بپرم و ئهو کۆسپانه ته خت بکه م که دینه رپێگام، پیم وابوو له خه لک جوانترو نازدارترم، ئه وه ی بۆ خه لک ناشى بۆ من ده شى، تا هه تایه به

گەنجى دەمىنمەۋە، بەلام ۋا نەبوو مەرۇف زۆر بچوۋكە بەراۋرد
بە خودا ۋ سىروشت.

كاتىك مامۇستا ھىۋا لەزارى خۆمەۋە چىرۆكەكانى بىست،
لەۋە تىگەيشت كە ناتوانى تەنھا لەسەر پىرسى خۆكۈشتىنى
بەندىيەك قسەم لەگەل بكات، بەلكو سامناكى چىرۆكەكانم
ناچارىان كىرگى بە ياداشت كىردنى ژيانى منىش بدات، بۆيە
لە دەفتەرەكەى بەردەستى نووسى: بۆ ئەۋەى بزائىن بۆچى
بەندىكراۋەكەى بەندىخانەى ھەۋلىر خۆى كۈشت دەپى لە
چىرۆك ۋ بەسەرھاتەكانى ئىبراھىمى ھاورپىيەۋە دەستپىكەين.

پشتى گىردە مشكە شوپىنى دانىشتن ۋ خواردنەۋەى پىشترمان
بوو، عەسرانىكى ئەۋ پايزە بەپى بەرەۋ شوپىنەكە بەرپىكەۋتم،
لە خەيالى خۆم دا ئەۋ دەشتە پان ۋ بەرىنەى بەردەم گىردە
مشكە بىۋە شاخ ۋ داخ ۋ تەپۆلكەى بەرزو نزم، لە خەيالى من
دا ھەر دۆلىك ۋ نىۋان ھەر دوو تىشە شاخىك پوۋبارىك ئاۋى
پىدا دەھات پوۋە ھەۋلىرۋ پىدەشتە برىنگەكانى ئاۋ دەدا، گىردە
مشكەم لى بىۋە بە تاقگە ۋ زۆر لام دلىگىرو جوان بوو، ھى ئەۋە
بوو لەۋى لەۋ تاقگەيە بەدەم خواردنەۋەۋە كەيف ۋ سەفاۋ
شادى خۆم دەربىر، تاقگەكە يەك پارچە فرىزى سىروشتى بوو،
بەرىنى پوۋبارەكە ھەر دە دوانزە مەترىك ۋ قولپەكەشى نىۋ
مەتر كەمتر دەۋو تا ئەژنۇ دەھات، ھەر پىم خۆشبوو لەۋ
گەرمای پايزەدا بەناۋ پوۋبارەكەدا برۆم ۋ خۆم فىنك بىكەمەۋە.

تازە گەيشتبومە تەپۆلكە خەيالىيەكانى خۆم، ۋەختى
گوپم لەگىرمەيەكى بەھىز بوو لە شىۋەى گىرمەى ھەۋرى
سەرەتاي مانگى نىسان، دەنگە بەھىزەكە رايچەلەكاندم، بەلام

نەيۋەستاندىم لە پۇيشتىن و گەيشتىن بە گىردە مشكە، بېرىم لاي
خوانەكە بوو كە ئىستا ھاۋرېكانىم لەۋى خەرىكى پازاندنەۋەين،
بە دىلخۇشى خېرا خېرا ھەنگاوم دەنا تا زوتىر بگەمە لاي
ھاۋرېكانىم و دەستبەكەين بە خوارندنەۋە.

-ھاكا دەگەم .

لە ھەنگاۋانىم دا گرەمەيەكى تىرى بەھىز تۆز و تەرانى بەرز
كردەۋەو زەۋى بەتوندى لەرزى، بەو دەنگە بەھىزە بەشېك
لە گردۆلكەكانى نىزىكم دارمان، ھىۋاش ھىۋاش با ھەلېكرىدو
تەپوتۆزى لەگەل خۇى ھىنا، باكە تا دەھات بەھىزتر دەبو و
پووخسارى ئاسمانى لە شىنېكى كآلەۋە گۆرى بۆ مەيلەو سور،
ئىدى باكە خېراتر ھەلى كرد، لە كزە باۋە گۆرا بۆ بايەكى زۆر
بەھىز، بەجۆرىك دار و دەۋەن بەسەر يەكتىزدا بشكىنېت و درەختە
گەۋرەكانىش بەسەرىكە دا بخات و بەلادا بكەون، لە دوورەۋە
روانىمە ناو شار، لەبەرچاۋم خانو و بالەخانەكان دادەپمان و
دەكەۋتنە سەر زەۋى و گردو تەپۆلكەكانى دەۋرۋەرى بۆ ناخى
زەۋى شۆر دەبوونەۋەو نىقوم دەبوون.

پەنگى ئاسمان بە تەۋاۋى گۆرا بۆ سوۋرىكى تۆخ، ترسېكى زۆرم
لېنىشت، لەشم كەۋتە لەرزىن، ئىدى ۋاتېگەيشتىم ژيانى سەر
زەۋى بەرەو كۆتايى دەپۋات، پوۋى خۆم ۋەرگىپا بەرەو ناو شار
ھەنگاۋم نا تا فرىاي مندالەكانىم بكەوم، دىلم خېرا خېرا لېي دەدا
و ئەژنۆكانىم ھىزبان لەبەر نەما و نەمدەتۋانى بە باشى ھەنگاۋ
بىيىم، ھىۋاش ھىۋاش ھەناسەم تەنگ دەبو و ھەۋا پاكىزى خۇى
لە دەست دا ئەۋەى ھەلمدەمىزى نىۋەى تۆز و خۆل بوو، جارىكى
تر زەۋى بە توندى لەرزى، بومەلەزەكە بوە ھۆى دارمانى خانو و

باله خانه کان، چەند جارێکی تریش بەدوای یەك دا زهوی له‌ریه‌وه،
 با به‌هێزه‌که‌که‌لووپهل و دار و ده‌وه‌نی له‌گه‌ل خۆی ده‌هینا و
 ده‌یخستم و ده‌یدام به‌زه‌ویدا و هه‌لده‌ستامه‌وه، به‌لادا ده‌هاتم و
 ده‌که‌وتم، جارێکی تر هه‌لده‌ستامه‌وه سه‌ر پێ و هه‌نگاوم ده‌نا،
 دیسان ده‌که‌وتمه‌وه و دیسان هه‌لده‌ستامه‌وه.

تۆز و باکه‌هه‌ناسه‌ی ته‌نگ ک‌ردبووم به‌شیوه‌یه‌ك که‌ خه‌ریك بوو
 بخنکیم، ده‌مویست به‌ دوو قه‌له‌مباز بگه‌مه‌وه ناو شان، تا حاڵی
 خه‌لك و منداڵ و خزم و كه‌سوکارم ببینم و فریای منداڵه‌كانم
 بکه‌وم به‌لام لاقه‌كانم توانای هاویشتنی شه‌قاوی گه‌وره‌یان
 نه‌مابوو « بگ‌ره‌هه‌ندیك جار وا هه‌ستم ده‌کرد هه‌نگاوه‌كانم
 بۆ دواوه‌یه‌ نه‌ك بۆ پێشه‌وه، ترس هه‌موو گیانی ته‌نیبومه‌وه
 سه‌رتاپای له‌شم كه‌وته له‌رزین، نمنم باران ده‌ستی پێکرد، به‌
 چەند چ‌ركه‌یه‌ك بارانه‌که‌ بوه‌ په‌هیل، ئه‌وه‌ی لام ترسناك بوو
 دلۆپه‌ بارانه‌که‌ هێنده‌ گه‌وره‌ بوو كه‌ هه‌رگیز له‌ ژبانی خۆم دا
 بارانی وام نه‌بینیبوو، جگه‌ له‌وه‌ش په‌نگی دلۆپه‌ بارانه‌که‌ سوور
 بو و له‌سه‌ر زه‌وی له‌خوین ده‌چوو كه‌ له‌ شوینێ چاله‌كان په‌نگی
 خوارده‌وه‌وه، چه‌خماخه‌ی هه‌وره‌ تریشقه‌ و بروسكه‌كه‌ی هێنده
 خیرا و به‌هێز بوو، می‌رم ده‌ویست نه‌ترسێ و له‌به‌ری خۆی
 پاگرێ.

له‌هه‌موو لایه‌كه‌وه‌ زه‌وی داده‌قلیشا چال و كه‌لپنی گه‌وره
 گه‌وره‌ له‌ زه‌وی دروست بوو، له‌ناكاو تۆپه‌له‌ ئاگری گه‌وره
 له‌ شیوه‌ی بۆمبا به‌ر زه‌وی كه‌وت، تۆپه‌لیك ئاگر وه‌ك تۆپی
 دوورهاوێژ له‌به‌رده‌مم دا ته‌قیه‌وه و پێم وابوو جه‌سته‌م
 هه‌پرون به‌هه‌پرون بوه، هه‌رواش بوو كه‌له‌ سه‌رم له‌ لاشه‌م

جيابويهوه، بيرمه كهله سهرم له گهل جهستهی پر برينم دا كهوتنه قسه، نهو خهتای نه م و نه میش خهتای نهوی دهگرت له توشبوون به م چاره نووسه، جهستهی بريندارم ههنگاوی نا بهرهو لای كهله سهرم، خوین له جهسته م داده چوړا، دلۆپيك خوینی گهش كهوته سهر كهله سهرم، له گهل چه خماخه يهك دا جهسته و كهله سهرم ناشتبوونهوه و بونهوه به يهك.

بيرم بۆ نهوه چوو كه ئيتري ئيستا زهوی به ته واوی له ناو ده چی و مروڤايه تی كۆتايی دئ، نهوهی به چاوی خۆم بينی هه ر نهوه بوو كه له مهلاكام بيستبوو رۆژی دوايی به نه فخی سوور دهست پيڊهكات و خودا كۆتايی به ژيانی مروڤايه تی دههینی، بهرهو ناو شار ههنگاوم نا، له ناكاو دهنگيك بانگی كردم گوتی: له شوینی خۆت بوهسته و مه رۆ و گوئ له ئامۆزگاريه كام بگره، ئيتري دنيای رۆشن كۆتايی هات، كاتی تۆبه كردن و شه هاده هيئانه، له شوینی خۆم داچه قيم و نه ژنۆكام توانای راگرتنی جهسته می نه ما و به ده ما كهوتم، له سهر نه ژنۆ پروم سوراند بۆ لای قبيله و گوتم: نهی منداله كام ؟

دهنگه كه به ميهره بانيه وه گوتی: خودا خاوهنی نه وانه نهك تۆ.

هه ناسه م به ته واوی وهستا، خهريك بوو بخنكیم، نهوه ندهم له بيره كه شه هاده م هيئا و تۆبه م كرد.

كاتی له خه و راچه له كيم دهستی سارام بينی قۆلی راده ته كاندم، چه ند جارێك پپی گوتم:

-برايم..... برايم نهوه چيته بۆ هاوار دهكهی ؟

راست بومه‌وه و ديسان شه‌هاده‌م هيئا، هه‌موو گيانم شه‌لالى
ئاره‌قه بوو، ده‌ست و لاقم ده‌له‌رزين: ئوخه‌يش خوايه نه‌مه
خه‌ون بوو نه‌ك راستى. (دواى بيداربونه‌وه وامگوت).

ئيتر له‌و چركه‌يه‌وه بپيارمدا هه‌رگيز هاوړپيه‌تى كه‌سانى خراپ
نه‌كه‌م و خوّم به‌دوور بگرم له‌ خراپه‌ كردن و هه‌ر كاريك كه
خودا پي‌بخو‌ش نه‌بى، به‌ره‌به‌يان ده‌ستېك جلى پاك‌م برده
ناو حه‌مام، هه‌رچى پيسى نه‌قل و جه‌سته‌م هه‌بوو به‌ ناوى
پاك دامشورى و خوّم خالى كرده‌وه له‌ ده‌به‌نگى، له‌و پوژه‌وه
هه‌ولم داوه له‌جى ئه‌تواري ناشيرين و قيژه‌ون، له‌ جى پفتار
و خوى خراپ، له‌ جى پيسى و بوگه‌نى، له‌ جياتى سه‌ره‌پويى
و به‌ره‌لايى، كاري باش « پفتارى باش و ويژدانى زيندوو بچينم،
ئيدى له‌و پوژه به‌دواوه دواى كارووبارى پوژانه ده‌چومه مزگه‌وت
و خواپه‌رستيم ده‌كرد.

زور جار له‌ناو مزگه‌وت نه‌و خه‌ونه ناخوش و ترسه‌ينه‌ره‌م
ده‌خسته‌وه بيرم، خه‌ونه‌كه‌م وه‌ك فيلميك دووباره ته‌ماشام
ده‌كرده‌وه و زه‌ينم ده‌دايه كاره‌ساته‌كانى ناوى، وه‌ك نه‌و فيلمه
ده‌هاته به‌رچاوم كه هوليود كو‌تايى جيهانى راگه‌ياند، به‌وه
جاريكى تر توبه‌م ده‌كرد و داواى بوردنم له‌ خودا ده‌كرد له‌و
هه‌لانه‌ى له‌ رابردوو دا كردبووم.

به‌ ديژايى نه‌و ماوه‌يه‌ى هاموشوى مزگه‌وتم ده‌كرد دلم ئاسوده
بوو، مزگه‌وت دنيايى و دلخوشى پي‌به‌خшим، وام هه‌ست
ده‌كرد مرؤفكي ترم، نه‌ك نه‌وه‌ى جارن، ده‌ستكه‌وتىكى گه‌وره‌م
به‌ده‌ست هيئاوه، كه‌سو‌كاريشم نه‌و هه‌نگاوه‌يان به‌ هه‌نگاوئيكى
گرنگ و گه‌رانه‌وه بولاي خوا وه‌سف ده‌كرد و ده‌ستخوشيان لى

دهكردم و هانيان ددهام بهردهوام بم.

هه لخليسكان و هه لديراني من لهو رۆژهوه دهستي پيكر
له مزگهوت چهندين كهسي نوێ بوونه ناشنام كه پيشت
نه مناسييون، به تيپه ر بووني كات بۆم بوون به هاوړبي گياني
به گياني، زۆر جار پيكه وه گفتوگو مان له سه ر دهق و سونه ت و
فه رزه كان و چۆنيه تي نوێژ كردن و رۆژو گرتن ده كرد، له ناو نه و
كه سه نوپيانه كورپك به ناوې ئيسماعيل ببوه هاوړپم، زۆر به ي
نه و كاتانه ي ده سته تال و بيكار بووم پيكه وه داده نيشتين،
هيواش هيواش هاتوچوې خيزانيشمان بۆ دروستبوو.

ئيسدا دواي نزيكه ي چوار سال خۆم وهك نه و ماسيه ديته بهرچاوم
كه ده بي به توړي راوچيه كه وه، ئيسماعيليش بوو به راوچيه كه،
نه و ده رچووي په يمانگاي ئيسلامي بوو، شاره زايه كي باشي
شهرع و بنه ماكاني ناين و ميژووي ئيسلام بوو، كاريگه ري زۆري
خسته سه رم تا به و شيوه يه ي خوي ده يزاني و ده يويست وا
خواناسي بكه م، ريشيكي دريژي هيشتبوه وه و ريش هيشتنه وه
و داپوشي ني بالا و ده موچاوي ميينه ي به فه رز ده زاني و ده قي
ده كرده به لگه بۆ قسه و بۆچونه كاني، گوشتي ده ستي هه موو
سه ربړيكي نه ده خوارد، ده يگوت : سه ربړه كان ئيسلام نين،
نويزي له دواي هيچ مه لايه كه وه نه ده كرد و هه مواني به جاهيل
ناوده برد، بهر له وه ي مه لا بانگ بدات له مزگه وته كه ده رويشت
بۆ نه وه ي نويز له دواي مه لاوه نه كات، ئيدي هيواش هيواش
كه و تمه ژير كاريگه ري تيروانيه كاني ئيسماعيل، منيش
سارام ناچار كرد، جگه له خۆم كه سي تر ده موچاوي نه بيني و
سه ريۆشم سه پاند به سه ري دا.

دانی پیاده‌نیتم که په‌یوه‌ندی من و سارای خیزانم له‌سەر سه‌پاندنی سه‌رپۆش ئالۆز بوو، له‌بەر ئه‌وه‌ی ئه‌و خاوه‌نی هه‌مان بێرکردنه‌وه و تێگه‌یشتنی من نه‌بوو بۆ خاواناسی، دوا‌ی تێهه‌لچوونی باوک و دایکی له‌ کێشه‌که‌مان و هه‌ول‌دان بۆ چاره‌سه‌رکردنیان په‌یوه‌ندیه‌کانمان ئاسایی بیوه‌وه، به‌لام هێشتا نه‌چوبه‌وه قو‌ناغی پێش تێکه‌ل بوونم به‌م گروپه ئیسلامیه، بۆیه زۆربه‌ی کات له‌یه‌کتر در‌دۆنگ بووین، من شوینپی هاورپیکانم هه‌لگرتبوو، ده‌مویست هاورپیه‌تی هیچ که‌سه‌یک نه‌کات و له‌گه‌ل ده‌رو دراوسی و خزمه‌کانی تێکه‌ل نه‌بی و هاموشۆی یه‌کتر نه‌که‌ن، ئیسماعیلی هاورپیم دلی پر کردبووم له‌ گومان، گومان له‌سییه‌ریش، ته‌نانه‌ت پیم خۆش نه‌بوو له‌گه‌ل برای خۆی و منیش دانیشت و هه‌لسوکه‌وت بکات.

لای من زۆربه‌ی به‌رکه‌وته‌کانی ژبان و په‌یوه‌ندییه کۆمه‌لایه‌تیه‌کان حه‌رام کرابو و گیرۆده‌ی ئه‌و بۆچوانه بووم که ئیسماعیل هه‌یبوو، به‌ هیواشی بوومه خاوه‌نی هه‌مان تێگه‌یشتن، هاتوچۆی خزم و که‌سوکارم که‌م کرده‌وه و هه‌ول‌مه‌دا هیچ به‌ریه‌که‌وته‌تیکمان نه‌مینێ له‌گه‌ل هاوسی و که‌سوکار و دۆست و هاورپیکانی پێشترمان دا، چونکه پیم‌گوترا‌بوو نابێ هاتوچۆی ئه‌وانه بکه‌ی که خاوه‌نی هه‌مان تێگه‌یشتنی ئیمه نین بۆ خوا ناسین.

ئیسماعیل له‌سه‌رخۆ و به‌شینه‌یی به‌ که‌سانی تریشی ناساندم و خستمیه ناو شانه‌یه‌کی رێکخستنه‌ نه‌ینیه‌کانیانه‌وه که ئه‌وان ناویان نابو گروپی مسو‌لمانان، یه‌ک له‌وانه‌ی پێیناساندم ئه‌بوو

حەنەيفە بوو كە لە ڤيكراروھ نەينەيهە كەيان پلەيهە كى بالاي
 ھەبوو، ھەر گروپك لە پينچ كەس پيكدەھات، سەرەتا لە قوناغى
 يەكەم دا نەدەبوو ھيچ كام لەو پينچ كەسە يەكتر بناسن و
 داواى بېنينى كەسى تر بكن، ئەوسا لە ھۆيە كەى تينە گەيشتم،
 بەلام دواتر زانيم مەبەستيان ئەو ھەبوو ھەر مسولمانىكى ناو
 گروپ قوناغى پيگەيىن تپەپننى ئنجا مجاھيدەكانى تری
 ڤيكراروھ كەيان بناسى و پەيوەندى و ناشنايه تى دروست بكات
 لەگەليان دا، مەبەست لەمەش پاراستنى نەينەيهەكانى گروپ
 و ڤيكراروھ كەبوو، تا ھيچ زانيارىەك دزە نەكات و نەكات بە
 دەستى ھيزە ئەمنیەكان.

پۆزانە لەگەل ئيسماعيل لە مزگەوت يان لە مالى ئەوان يان لە
 مالى ئەبوو حەنەيفە دادەنيشتين و گفتوگۆمان لەسەر دەقەكان
 و ليكدانەو ھە جياجياكان و بارودۆخى سياسى كوردستان دەکرد،
 لە سەرەتاي يەكتر ناسينمان ئيسماعيل و ئەبوو حەنەيفە
 زۆرتريىن قسەيان تەنھا لەسەر شەرع و حەديس و ئايەتەكان و
 پاڤە جياجياكان دەکرد، تا ئەو كاتەى دلييا بوون كە توانيويانە
 ئەقل و ژيريم بەرەزەوت بكن، دواتر زۆرتريىن قسەيان لەسەر
 حوكم و شيواز و بنەماكانى حكومرانى و دەسەلات گرتە
 دەست دەکرد لە ڤيگەى جياھادەو، دواجار خويان بە تاليبان
 دادەنا بۆ پوخاندنى دەسەلاتى حكومەتى ھەريم و ھەمان
 تيگەيشتيان لاي منيش كرده بنەماى كاركردن، جاريكيان
 لە ئەبوو حەنەيفەم پرسى: بۆچى حزبيك پانەگەيەنين و بچينە
 ناو كيپرکيى ھەلبژاردنەو؟ ئەويش لەسەر خو گووتى ديموكراتى
 ھاوردەى ئەمريكا و جولەكەيە بۆ كۆمەلگەى مسولمان نشين، تا
 ئاكار و ھەلسوكەوت و رفتارى مسولمانان بگۆرڤن بەو چەشنەى

خۇيان دەيانەوئى و ئاينى ئىسلام لاواز بىكەن دواچار دەولەتانی
مسولماننشین داگیر بىكەن و خىروپىرى بۇ خۇيان بىەن.

پېمگوت : كەواتە ھەلبىزاردن كارىكى ناشەرى و درۆى ولاتە
رۇژئاوايىپەكانە؟ گوتى بەلى تاغوتەكان دەيانەوئى ئاينى ئىسلام
لە رېگەى ھەلبىزاردنەو ھەلەناو بىەن.

دواتر گوتى: گومانت نەبىن كە ھەلبىزاردن درۆيەكى گەورىە.

ئىنجا گوتىم : ئەى خەلىفەكانى راشىدىن ھەلەنەبىزىردراون لەلايەن
مسولمانانەو ھە؟

ئەوىش گوتى : ھىشتا ئەقلى خۇت پاك نەكردۇتەو ھەلەو
تىگەيشتەنى نامسولمانەكان بۇ ئاينى ئىسلام و ياسا و
دەستورەكانى ھەيانە، پىويستە لەو ھەتتېگەى خەلىفەكان
لەلايەن مسولمانانەو ھەيەتەيان پى دراو ھەلە خوداى گەورە
خستبويە دلىان تا بەيەتەى پىدەن.

ھەرچەندە پىموابوو بەيەت دانىش جۇرپكە لە ھەلبىزاردن،
بەلام زياتر ئىنكارىم نەكرد، چوونكە زۇر شارەزا نەبووم.

دواى خەونە ترسەينەرەكە ملم دابو ھەسەبەت و بە برپك پاره
لە دوكانىك شاگرد بووم، بەو برە پارەيە كرپى خانووم دەدا و
ژيانپكى تا رادەيەك مامناو ھەندى بۇ مال و مندالەكەم مەيسەر
كردبوو، شەوانىش لە قوتابخانە دەمخوئىند بەو ھىوايەى كە
خوئىندىم تەواو كرد دابمەزرىم و بىم بە فەرمانبەر، خەون و
ئاواتەكانم لەسەر بەدەستەينانى برۋانامە ھەلچىبىوو، بەلام
نەبوو ھەنەفە رۇژىك بانگى كردم و پىي گوتىم : دەزانى تۇ

گوناھباری ؟

-گوناھه كانم چين تا لايان دوور بكه ومه وه؟

ئەمەم بە شەرسورمانە وه گوت.

گوتى: تۆ پارەى مانگانە لە كەسێك وەر دەگرى كە لەو فیرقانهن
خودا بپیهشی كردون لە بەهەشت؟

پیشتر پیم وابو هەر كەسێك برۆی تەواوی بە بونی خودا
هەبێت و فەرزه كان جپیه جی بكات مسولمانه، لەو پوانگه شه وه
په یوه ندىیه كانم رپكخستبوو لە گەل دەوروبەرم، بەلام كاتى
تێكه لى ئەم گروپه بوم دەبوو وهك ئەوان بىر بكه مە وه.

پیم گوت : بەلام خاوهن كارەكەم خواپەرستىكى پاك دياره.

ئەبوو حەنیفە گوتى: ئەوه تەنها لە چاوى تۆ وا دياره كە
خواپەرسته، دەبێ لایى دوور بكه ویتە وه .

ناچار كرام واز لە دوكانه كە بهینیم و لە كارگه یه كى دروست
كردنى چپس جپیان بۆ كردمە وه بە هەمان مانگانەى پيشووم،
كارگه كە لە دەرە وهى شار بوو، هەر وه ها تايهت بوو بە خۆيان و
كرێكاره كانیش لەوانه بوون كە تێكه لى ئەو گروپه بپوون.

ئەو كاتەى مامۆستا هیوا گوێی لیم گرتبوو كە باسى
كارگه ی چپسم بۆ كرد خەيالى رۆیشت، خەيالى هەلفرې
و چوه سەر ئەو رۆژانهى سەرەتای گەیشتنى بە ئەوروپا كە
لە كارگه یه كى دروست كردنى چپس و شرىنە مەنى كاری دەكرد
و لەوئ ژنیكى خۆشویست. ئەم خەيال و بىر كرده وهیهى

لە دەفتەرى يادەوەرەبەكانى تۆمار كردبوو، لەوئى نوسىبوى چۆن ژنىكى فەرەنسەيم خۆشويست؟ ئەو دەيوست چيرۆكى خۆشەويستەكەى بكات بە كتيپىك و فەننازىا و حەقىقەتى ژيانى خۆى تيا ناويتە بكات، بەلام كاتيپك خۆى ھەلقورتاند لە خۆكوشتنى بەندىەكى ئيسلامى و دۆزىنەو و دواندىنى منى حوكمدراو بىرۆكەيەكى تازەى ھىنايە ئاراو كە ھەردوو رووداو كە لە يەك كتيپ دا بكاتە چيرۆكىكى سەرەخۆ، مامۇستا ھىوا بۆيگىپرامەو و گوتى:

دوو مانگى رەبەق دواى گەيشتم بە فەرەنسا بېكار دەسورامەو، بەلام بەرپىكەوت لە چىشتخانەيەكى پارىس كە ناننى نيوەرپۆم لىتى دەخوارد كوردىكى رۆژھەلاتى كوردستانم ناسى بەناوى نەجيب، چىشتخانەكە خواردنى كۆمەلگەى (رۆژھەلات)ى دروست دەكرد، ياننى چىشتخانەكە تەنھا خواردن و چىشتى نەتەو كەكانى رۆژھەلاتى ناوەرپاستيان ھەبوو، لەوئى ئاشنايەتيەكەمان بنياتنا و ژمارە مۇبايلمان گۆرپەو.

لەو ماوہيە ژيانم بەبى جولە و كار زۆر ناخۆش بوو، ھەستم بە تەنبايى و ناارامى دەروونى دەكرد، بۆ خۆر زگار كردن لەو دۆخە » بەشەرمەو رۆژىك پەيوەندىم بەو ئاشنا رۆژھەلاتيەو كەرد بۆ دۆزىنەو كاريكى گونجاو بەجۆرىك ھەم برپىك خەرجىم دەستكەوئت ھەم پىئوہى بخافلىم و لە دەسبەتالى زگارم بكات، ئەويش لە كارگەيەكى دروستكردنى چىس كە خۆى تيايدا كارى دەكرد پەزامەندى بەرپۆبەرى كارگەكەى بۆ وەرگرتەم تا سەردانيان بكەم.

كارگەكە زياتر لە دووسەد كرئكار كاريان تيا دەكرد لە چەند

بەشىك پېكدەھات، مەن رەوانە كرام بۇ بەشى ھونەرى، ئەم
بەشە بىرىتى بوو لە ھۆلىكى گەورە و ژوورى سەرپەرشتىار و
نوسىنگەى كارگەكە و كۆگايەكى گەورەى ھەلگرتنى پەتاتە و
ژوورى ئامپىرى لەتكارى، سەرۆكى نوسىنگەى كارگەكە گەنجىكى
لېھاتو و دلسۆز و گورج و گۆل ديار بوو بەناوى جىفرى ئىنگى،
پۇژى يەكەم (ئىنگى) بانگى كىردمە ژوورەكەى خۇى، لىى
پرسىم:

خەلكى كوئى ؟ گوتەم كوردستانى عىراق، گوتى بۇچى پەنات بۇ
فەرەنسا ھىناوہ؟ گوتەم چىرۆكى ژيانى ئىمەى كورد چىرۆكگەلى
تراژىدىن كە ھۆكارى سەرەكە لەوہى پەنا بۇ ولاتانى ئەورووپى
بەين رەنگە لەئىستادا كات كەم بىت بۇ گىرپانەوہى.

ئىنگى گوتى: مەن كارم بە چىرۆكى ژيانئانەوہ نىە بەلكو
مەبەستە لەوہ تىبگەم بۇچى دتەوئ لەم كارگەيە كار بەكى؟

ماوہى نەدام وەلام بەدەمەوہ، ھەر خۇى يەكسەر گوتى تۆو
مەن و سەرچەم ئەفرا دەكانى ئەم كارگەيە دەمانەوئ كارىك
لە ئەستۆ بگىرىن لە بەرانبەردا بىرك پارە بەدەستبەئىن و بۇ
درىژەدان بە ژيانى خۇمان كەلكى لىوەرگىرىن، پرسى وایە؟

گوتەم : بىنگومان وایە، ئىجا گوتى: ئەم كارگەيە ھەندىك
مەرجى داناوہ بۇ ئەوانەى دەيانەوئ لىرە كار بەكەن و بىرك
پارەيان دەستبەكەوئ، مەرجەكانىش لەم ئاگادارىنامەيە تۆمار
كراوہ دەبىت بىخوئىتەوہ، دواى كاتژمىرىكى تر وەرەوہ لام،
گەر بەو مەرجانە رازى بىت دەتئىرمە بەشى گرىبەستەكان و
لەوئ گرىبەستەكە ئىمزا بەكە، گەر رازىش نەبى دەتوانى پاش

قاوه خواردنه وهیهك برۆیت، نه جیب قسهكانی (ئینگى) بۆ
وهرده گێپرام، چونكه نهوسا زمانى فهره نسیم باش نه ده زانى.

ئاگادارینامه كه م برده ژوورى پښت كه كړيكارهكان له
كاتزمپړيكد به نوره ههر يه كيكيان ده دهقیقه تياى پشويان
دهدا، ئاگادارینامه كه به زمانى فهره نسى و ئینگلیزی نوسرابوو
ههر لهوئ نه جیب دهستی كرد به وهرگېرانی.

له سهرى سهره وهى دهقه كه كه پر بوو له مهرج و پښمايى بۆ
ئوانه ی داواى كاريان ده كرد به خهتيكى درشت نوسرابوو:
دهستپاكبه بۆ ئه وهى متمانه ی ئيمه به دهستبهیښى، دواتر
نوسرابوو راستگويى و دهستپاكى و دلسوزى پروانامه يه كى
به رزى تۆيه.

داواكاريانى به پښ : گهر بتانه وئ په زامه ندى ئيداره ی كارگه
به دهست بهیښنن بۆ كار كردن، پيويسته په زامه ندى و پابه ندى بن
به م پښمايى و مهرجانه ی خواره وه.

نه جیب ته نها ئه و پښمايى و مهرجانه ی وهرگېرا كه راسته وخۆ
په يوه نديان به منه وه هه بوو، بۆ نمونه كاتهكانى كار كردن،
شوینى كار كردن، جوړى كاره كه م، برى موچه كه م، شيوازی
مامه له و هاتنه ژوره وه و كات و شوینى پشوم، پابه ندى بوون به
كاتهكانى دهوام و نان خواردن و ژور پښمايى و مهرجى تر .

ده بوو په زامه ندى بم، چوونكه دهستبه تال و گيرفان به تالیش
بووم، له بیست دهقه ی يه كه م ئاگادارینامه كه م برده وه بۆ
ئینگى، قاوه يه كى بۆ بانگ كردم، گوتى : په زامه ندى؟

گوتم : به ئی رەزامەندم .

ئینگى دەستى گرتم و بەرەو ژوورى گرىبەستەكان بەرپىكەوتىن،
واژۆم لەسەر پەرى گرىبەستەكە كرد كە لەقۇناغى يەكەم
ماوەى شەش مانگ ديارى كرابوو، دواى شەش مانگەكە گەر
هەردوو لا لەيەكتەرپازى بوون ئەوا بۆ جارى دووهم گرىبەستىكى
نوئى واژۆ دەكرى بەلام ئەمجارەيان ماوەكەى يەك سال بوو
نەك شەش مانگ، هەموو بەشەكانى پىن بەسەر كردمەو و
بەدەم پۆشتنەو و ئەرك و فەرمانى كرپكاران و فەرمانبەرانى
بەشەكانى بۆ باسكردم .

پۆژى دواتر كاتژمىر هەشتى بەيانى بەجلى تايبەتەو لە
شوینى ديارىكراو ئامادە بووم، ئەو شوینەى من كارم تىاى
دەكرد هۆلىكى گەورە بوو كە بەرپىگەى قايشىكى كارەبايەو و
پەتاتەى دەهينايە بەر دەستمان و ئىمەش دەبوو پەتاتەكە لە
حەوزىكى ئاو بشۆينەو، گەرد و تۆز و خۆلى پىو نەهیلين و
بيخەينەو و سەر قايشىكى تر كە بەشىوەى ئۆتۆماتىك دەبیردە
ئاو كارگەكەو و بۆ لادانى تويكەكەى و لەت لەت كردنى.

ئەو بەشەى ئىمە سەرپەرشتيارىك و چواردە كرپكار بووين، هەر
يەكە و لەرەگەز و نەتەو و يەكى جيا بوو، نەجيب هەموويانى
دەناسى، چوونكە چەند سالىك بوو بە دلسۆزى لەو كارگەيە
كارى كردبو و لە بەشى ميكانيك كرابوو بە سەرپەرشتيار،
منى بە هەموويان ناساند و وەسفى باشەى منى بۆ كردن، يەك
لەوانەى كە لەو كارگەيە ئاشنايەتيم لەگەل پەيدا كرد كچە
فەرەنسييەكە بوو، بەناوى سىمت دواتر ئاشنايەتيةكەمان
پەلى هاويشت بۆ خوشەويستى، دواى هەژدە مانگ لەگەل

سىمىت ژيانى ھاوسەرىم پىكەتتا، بەلام ماۋەى ھاوسەرىتىمان
تەنھا ھەشت مانگى خاياند و لە يەكتەر جىابوينەۋە. مامۇستا
ھىوا ھۆكارى جىابونەۋەيان بۇ جىاۋازى دابونەرىت و
كەلتوور و شىۋەى بىرکردنەۋە و تىرپوانىنيان بۇ پەيۋەندىيە
كۆمەلەيەتەكان گىرپابوۋە، لە دەفتەرەكەى دا نووسىيوى : وا
باشترە پىاۋى پۇژھەلاتى لەگەل كچانى پۇژھەلاتى و پىاۋانى
پۇژئاۋايى لەگەل كچانى پۇژئاۋايى خىزان پىكەۋە بىنن،
چوونكە باشتر لەيەكتەر تىدەگەن و زياتر ئاۋىتەى يەكتەر دەبن و
دابونەرىت و بىرکردنەۋەى يەكتەريان پى قبول دەكرىت.

لە پاشنىۋەپۇى يەكەم دا مامۇستا ھىوا دەيوست جار جار
بىرەۋەرى و ياداشتەكانى خۇى ئاۋىتەى گىرپانەۋەكانى من
بكات، لەمەش دا مەبەستى بوو رامبەيتىت لەسەر گىرپانەۋەى
ئەو رووداۋانەى گىرۋدەيان كىرېووم و منى بە بەندىخانە
ئەسپارد، بۇيە دۋاى ئەۋەى كارمەندىكى بەندىخانە دوو چايەى
بۇ ھىنەين دەستى كرد بەگىرپانەۋەكانى :

نەجىب ئىنسانىكى نەجىب بوو، كوردانە بىرى دەكرەۋە،
نىشتمانى لە چاۋى خۇى خۇشتەر دەويست، پانزە سال زياتر
بوو شارى بۇكانى بەجىھىشتبوو، بۇكان بۇ ئەو نىشتىمانىكى
سەربەخۇ بوو، ھەر جارىك ناۋى ئەم شارەى بەر گوئى بکەۋتايە،
بە بىدەنگى دەگىريا، بە ناۋەينانى شارەكەى، دەگەرپايەۋە بۇ ئەو
زەمەنەى تىايدا ژىابوو، ئاۋىتەى يادەۋەرىبەكانى دەبوو تەننەت
تىاي دەتۋايەۋە و ۋەك سەرخۇشى لى دەھات و وپ دەبوو.

شەۋىكى چالەى زىستان لە مالەكەى خۇى دەردىسەرى خۇى
بۇ باس كردم، تاۋىك دەگىريا، بەغەمگىنيەۋە چىرۋكەكانى

دەگىراپە ۋە ۋە پىكە ۋە گىرى دەدان دىسان بىدەنگ دەبوو، ئىنجا دەستى دەكرده ۋە بە قسە كردن، ھەندىك جار بىسەرۋەرى ۋە پەرش ۋە بىلاۋى بە قسە كانىيە ۋە ديار بوو كە ئەۋىش سەرەنجامى خەمىكى قوول ۋە ئاۋىتە بوۋنى بوو بە خەمەكانى، ئەو لە بىرى نەدەچۈە ۋە كە دايكى چۆن كوزرا ۋە خۆى چۆن دەرۋەدەر كرا؟

ئەو شەۋەى خىكايەتەكانى خۆى بۆ كردم رەھىلە باران بوو، لەو شەۋە دەچوو كە ھىزىكى پاسدار ھەليانكوتابو ھە مالىان، رەھىلە باران ۋەك نىشانەيەكى شوم وابوو بۆ خۆى ۋە ئەندامانى خىزانەكەى، بۆيە ھەر جارىك باران لە شىۋەى رەھىلە بوايە، لەو رووداۋانە رۆ دەچوو كە تيايدا دايكى لە دەست دابوو.

تا ھەشت مانگىش لەدۋاى ئەو رووداۋە نەجىب ئاگادارى ۋەزەئىيەتى مالى خۇيان نەبوو، كاتىك نەجىب نامەيەك بۆ دايك ۋە باۋكى دەنوسى تا ھەۋالى سەلامەتى خۆى بە وان رابگەيەننى، ئەۋانىش ھەبىبى كورپان رادەسپىرن سەردانى باشۋور بكات ۋە بىرك پولى بۆ بىات، ئىنجا لە زارى ھەبىبى براپە ۋە زانى دايكى بە گوللەى پاسدار شەھىد بوە، دوو رۆز بىپسانەۋە گىرا ۋە لالابوۋىيەۋە بۆ مەرگى دايكى، زۆربەى دلتەنگىيەكەى لەۋەۋە سەرچاۋەى گرتىۋو كە خۆى بە ھۆكارى مردنى دايكى دەزانى، پىى وابوو گەر ئەو نەبوايە دايكى لەبەين نەدەچوو.

نەجىب چەند سالىك بەر لەۋەى بۆكان بەجىبەئىلى، لە رېگەى كادىكەۋە پەيۋەندى دەكات بە رېكخستەن نەئىيەكان، لە ماۋەى دوو سال دا خەرىكى خۆ وشيار كردنەۋە دەبن بە خويىندەۋەى كىتەب ۋە ئەدەبىياتى سياسى گەلانى ناۋچەكە، تىگەيشتەن ۋە ھۆشيارىيەكى قول ۋە گشتى بەدەست دىئىت ۋە كار

کردن بۇ پارتە كوردىيەكانى رۆژھەلاتى كوردستانى بە پيويست دەزانى.

ئەو بە ھەماسەتتىكى زۆرەو ھەكارى پىكخستنى ئەنجام دەدا، بەردەوام ھەولى دەدا مەسەلەى كورد و ميژووى كورد و مافى كورد لەو پارچەيە بۇ ھاوپىكانى شىبكاتەو، خەلك بەگشتى و گەنجانى شار بەتايبەتى لەو راستيانە تىبگەيەن، تىگەيشتىتىكى نوئى بداتە خەلك دەرھەق بە دەسەلاتدارانى ئىران و روانىيان بۇ مەسەلەى كورد.

نەجىب ھىلاك ئەدەبوو لە خویندەو ھەى كىتب و سەردانى كردنى گەنج و لاوانى شارەكەى، تاكوو دىدىكى تازەيان پى بدات لەسەر نەتەو ھەى كورد، بۇ ئەو ھەى وايان لىبكات نىشتەمان و گەلى خۇيان خۇشبوئ و ئامادە بن خۇيان لە پىناوى نىشتەمان بەخت بكەن، لەو ماو ھەى ھەى كارى پىكخستنى ئەنجام دەدا، دەيان گەنجى ھىنايە پىزەكانى پىكخستەو، چەندىن كىتبى قەدەغەكراوى ھىنايە ناو شارەو، مەرجى ئەندام بوونى بەستبەو ھەى بە خویندەو ھەى كىتبەكان و گەتوگۇ كردىيان لەبارەى ناو ھەركى كىتبەكان.

ھەموو ھەفتەيەك چەندىن گەنجى لە مالەكەى خۇى كۇ دەكردەو، سەرەتا بەسنى مانگ زۆربەيانى فىرە خویندەو ھەى نووسىنى كوردى كرد، چونكە زۆربەيان نەياندەزانى بەكوردى بنوسن و بخویننەو، ھەر لە مالەكەى خۇى جۇرىك لە سەمىنار و كۇپى ئەنجام دەدا، لە سەرەتادا خۇى كىتبەكانى بۇ دەخویندەو لەبەر ئەو ھەى ھاوپىكانى نەياندەزانى كىتبى كوردى بخویننەو، ئىنجا پىكەو ھەى گەتوگۇ و مشتومرى گەرمىان

ئەنجام دەدا لەسەر ناوەرۆکی کتیبەكە.

چەند مانگی سەرەتای کۆششەکانی چڕ کردبوو و لەسەر کتیب و بایەخ و گرنگی خوێندنەو و جیهانبینی و ناسینی خود و دەورووبەر، دەیویست گەنجانی شارەكە، خۆیان بە خوێندنەو و سەرقال بەکن لەجیاتى شتى پرپوچ، دەیویست لە ڕێگەى کتیبەكانەو و گەنجەكان بزائن چ زولمىك لە ئەتەو و كەپان دەكرىت، ئەو پرسىارەى دەورژاند: بۆچى كورد دەولەتى نەبى؟

پێشتر ئەو گەنجانە ئەم پرسىارەیان بە خەيالدا نەهاتبوو، هەرگیز وەها پرسىارىكيان لە خۆیان نەکردبوو، بەلام ئیستا خەرىكە لە خۆیان دەپرسن بۆچى كورد دەولەتى سەربەخۆى نەبى؟

دواتر نەجیب ئاراستەى گوتار و ئامۆزگارىەكانى گۆڤى و پرسىارەكەى: بۆچى كورد دەولەتى نەبى كرده سەرەتای باس و خواسى سیاسى.

پێى دەگوتن: واز لەپول بێنن گەر دەولەتمان هەبى پولیشمان زۆر دەبى، گەر پولیشمان زۆر بى مادام دەولەتمان نەبى هەر هەزار و دەستكورتین.

هەمیشە ئەم رستهيهى بۆ دووبارە دەکردنەو.

چەند مانگی دواى ئەو و تەركيزى خسته سەر تىكەل بوونى گەنجەكان بە كارى سیاسى و پێى گوتن نابى دابىشن، تا بە ئارەزوى خۆیان و بى هیچ ئاستەنگىك درێژە بدەن بە چەوساندەو و داگیر كردنى نىشتمانەكەتان، ديسانەو لێى پرسىن: بۆچى

ئىۋە لە خاك و ئاۋى نىشتمانى خۇتان سودمەند نەبن و كەلك
وەر نەگرن ؟ بۇچى ئەوان بەرھەمى باخ و كىلگەكانتان بخۇن
؟ بۇچى ئەوان ھەموويان ماشىنى نوپيان ھەبن ئىۋە نەتانبى
؟ بۇچى ئەوان ھەموو ماف و سەر بەستىيەكيان ھەبن، بەلام
ئىۋە ھەمان ئەو ماف و سەر بەستىيەتەن نەبىت ؟

نەجىب ھەست و تىگەيشتنىكى نوپى بەخشى بە دەيان گەنجى
شارى بۇكان و فىرى كردن كورد و فارسىان پى جىياكرىتەو و
دەيان پرسىار لە خۇيان بكەن لە سەرويانەو و : بۇچى كوردىش
و ەك فارس دەولەتى نەبن ؟

سەروەختىك كادرەكيان بە كۆمەلىك بەلگەنامەو و دەستگىر
كرا و ئاۋى بەشەك لە ئەندامەكانى حزبى پى ئاشكرا كرا،
سەير لەو و بوو دەولەت نەكەوتە راو دەونان و دەستگىر كردنى
ئەندامە ئاشكرا بوەكان تەنھا نەجىب نەبىت.

و ەك خۇى گىراپەو و ئەو ئاگادار نەبوو لە گىرانى كادرەكيان،
تەنھا ئەو و نەبىت ماو ەيەكى زۇر ھىچ سەروسەوداى نەبو
و بەدەرنەدەكەوت، ئەو ىش پى و ابوو لە سەفەردايە يان
كارىكى بۇ پەيدا بوو و سەرقالە بە ژيانى خۇيەو و.

ئەو شەو و بارانەى باسى دەكەم نەجىب گوتى:

-شەوئىك كاتژمىر لە دوازە تىپەريپوو، لەژىر رەھىلى باراندا
لە مالى قانىعى ھاۋرىم دەگەرەمەو و بۇ مالى خۇمان كە لەوئ
كۆمەلىك نوسراۋى حزبمان تاوتوئ كرد، دەمانويست بەسەر
ئەندامانى حزب دابەشى بكەين، كاتىك لە كۆلانى پشەتەو و
مالى خۇمان ھىزىكى سەربازىم بەدىكرە لە حالەتى ئامادەگىدا

بوون، هەندىك لە چەك بە دەستەكان جلى كوردیان لەبەر بوو، كاتىك من گەيشتمە بەر دەمیان بواری گەرانەوهم نەما و نەمتوانى خۆم لە دەستیان دەرباز بكەم، بۆیە بەناچاری بەناو گەلە چەكدارەكان دا بەرەو مالهووە ملی پىگام گرت.

نووسراوێ چاڤكراوێكانى حزبىم لە ژێر جلەكانى بەرم حەشار دا بوو، دەترسام پێوێ بگىریم و نووسراوێكان بىن بەلگەنامە لەسەرم، دوور نەبوو بەهۆیەو لە سىدارە بدریم و دواتر بە خەلك بڵىن نەجىبى خوانەناس پەلامارى خوشكى خۆى دا بوو، بۆیە لەسىدارەمان دا. لەو بارەىەو ئەزمونىكم لەبەر چا و بوو، هاوشارىبەكم بەناوى نەزىر پىشمەرگە بوو، شەوىك بۆ ئەنجامدانى هەندىك كاروبارى حزب بەنهینى دىتەووە شارى بۆكان، لە كاتى گەرانەوێ كەوتە ناو بۆسەى چەكدارانى سوپا و بە برىندارى گىرا، لە نەخۆشخانە چارەسەریان بۆ كرد و خزمەتێكى باشیان كرد تا بەتەواوى چاك بووێەو، ئنجا دواتر خەلكیان بۆ كۆكردهووە و لە ناوێراستى شەقامى ئازادى لەسىدارەیان دا، نەزىر لەدوا چركەى هەناسەدانى گوێى لە حاكى شار بوو كە بە ماىكروڤۆن قسەى بۆ حەشاماتەكە دەكرد و دەىگوت با هەمووتان ئەوێ بزانن بۆچى نەزىر لەسىدارە دەدەین؟ ئەم پىاوێ لە دواساتى ژيانىداى پەلامارى خوشكى خۆى دا، شەرع و ياسا حەرامى كردهو بەچاوى خراپ تەماشای خوشكى خۆمان بكەین كەچى ئەم پىاوێ مەلەوونە لاقەى خوشكى خۆى كردهو.

ئەوێ جىگەى خەم بوو نەزىرى قوربەسەر هەر خوشكى نەبوو، ناھىدە خانمى داىكى سەردانى چەندىن پزىشك و

نزرگه و شیخ و مه لای کردبوو تا خودا کچیکی پی ببه خشیت، به لام پی پی نه به خشیبوو، که چی تۆمه تی نه وهی درایه پال که په لاماری خوشکی خۆی داوه، چه شاماتی به ردهم تهرمه که ش که هه موویان هاو زمان و هاو خوین و هاو شاری بوون هاواریان ده کرد: مسته چه قت بیت په لاماری خوشکی خۆت ده دهیت هه ی بیناموس.

له هه موو لایه که وه ده ستخۆشی له حاکمی شار ده کرا، به دلخۆشییه وه هه لده په رین و شادومانی خۆیان ده رده بپی، بیناگا بوون له وهی نه زیر هه ر خوشکی نه بوو به لکوو له سه ر کوردا یه تی له سیداره ده درا.

هه ندیک گه نچ که له ناو چه شاماته که بوون به ناو خه لکه که دا ده گه ران و حاکمی شاریان به درۆ ده خسته وه و ده یانگوت: نه م پیاوه پیتشمه رگه بوه و به دیل گیراوه، له سه ر کوردا یه تی له دار ده دریت نه و هه ر خوشکی نه. دلم به و گه نجان خۆش بوو، منیش وه که نه وان که هه موومان هاو خوین و هاو زمانی نه زیر بووین نه وهی لی نه ترسابام پیم ده گوت نه زیر هه ر خوشکی نه تا لاقه ی بکات، به لکو له تیکۆشان دا ده ستگیر کراوه، تا راده یه که توانیمان زۆرینه ی خه لک له م راستیه تییگه یه نین، به مه ش پیاوانی ده ولته که وتنه تاقیبی نه وانیه ی حاکمی شاریان به درۆ خسته وه.

به ده م پێگاوه که له ناو ترسیکی زۆردا هه ناسه م ده دا، بیرم له و چرکه ساته ده کرده وه که په ته که ده خه نه گه ردنم و دایک و باوکم له بهر ده مم دا به ته ماشا کردنیک به چاوی پر فرمیسه که وه پیم ده لین: نه ی کوپم نه مانگوت دانیشه کورد به تۆ رزگار ناکری؟

له ناوه پاستى كۆلانه كەي خۇمان پلە دارىكى سەربازى كە
چوار سەرباز پاسەوانىتيان دەكرد بە زمانى فارسى بى ھىچ
ھەلچوون و تورەيىەك لەژىر پھىلە باران و پرووناكى گلۇپى سەر
شە قامەكان بە ھىمىنيەو ەي پىرسىم : كورۇ ناسنامەت پىيە؟

پھىلە بارانەكە بەردەوام بوو، وشكايى لەجلەكانى من و
سەربازەكانىش نەمابوو، ئەوان باران سەخلەتى نەكردبوون و
بە ھىمنى لەئەرك دا بوون، منىش بەدەم ترس و لەرزى سەرماو
دوو ھەنگاو چومە پىشەو ە ناسنامەكەم لە باخەلم دەرھىنا
و دامە دەستى، پلەدارەكە تاويكى كەم رۋانىيە سەروسىما
دەموچاوم، تاويكى تر رۋانىيە ناسنامەكەم، بە دەستى پاستى
ناسنامەكەي بەرەو من رادا ئنجا گوتى: كورۇ ئىمە دەزانىن تۇ
كىي فەرمو برۇ.

زىاتر ترسام كە گوتى ئىمە دەزانىن تۇ كىي، ئەوسەرى كۆلانه كەي
تربىش بەسەرباز تەنرابوو، يانى ھىچ بواريك نەمابوو بۇ خۇ
دەرباز كردن، بە ناچارى چەند جاريك لەدەرگاي ھەوشەم دا، تا
دەرگايان ليكردمەو ە و چومە ژورەو ە، لە ژوورى دانىشتن دايكم
و باوكم سەركۆنەيان كردم و بە جووتە گوتيان كەي ئىستا كاتى
ھاتنەو ەيە؟

تورە بونىكى زۇربان پىو ە ديار بوو، بەلام وا ھەستم كرد
تورەبونەكەيان ھەلگرتبىت بۇ كاتىكى تر و پەنگيان دابو ەو ە لە
ناخيان، لەبەر ئەو ەي كاتژمىر لە دوانزەي شەو تىپەپىوو. ئەوان
نەياندەزانى كۆلانه كەمان و دەورووبەرى مالاكەمان بە سەرباز
تەنراو ە، تەنھا من نەبىت، دايكم بەئاسپايى گوتى: رۇلە ئاوھا
نەخەوى برۇ جلەكانت بگۆرە با نەخۇش نەكەوى.

هیشتا دایکم دواين وشه ی لهدم دهرنه چو بوو، هیزه چه کداره که ی کۆلان به سهر دیوار و دهرگای حه وشه دا گه یشتنه دیوی ژووره وه و چند فیشه کیکیان ئاراسته ی ژووره وه کرد، دهنگی ته قاندنی فیشه ک و قرمه ی شکانی شووشه ی په نجه ره و دهنگی تیخو پینی سهر بازه کان و زیرکه ی دایکم تیکه ل بیوون.

تاسی مانگیش دوا ی پوودا وه که، نه و پرسیاره م له خۆم ده کرد: بۆچی نه فسه ر و سهر بازه کان له کۆلان ه که ده ستگیریان نه کردم، به لکو ژووره وه یان دایه به ر پێژنه ی گوله ؟ دوا ی نه و ماوه یه ئنجا زانیم کوشتنی من له مال بۆ ده ولت باشتربوو، به لایه نی که م ده یان کرده کوشتنیکی ته مومژاوی و له سهر ده ولت نه ده که وت، به راورد به وه ی بمبه نه به رده م دادگا و له پێگه ی دادگا وه بمکوژن.

له و چرکه ساته ده بوو بریار له چاره نووسی خۆم بده م، یان خۆ راده ست کردن یان پاکردن، بواری پاکردنیش زۆر که م بوو، یانی نه مده زانی له پاکردنه که دا سهر که وتوو ده بم یان ده ستگیر ده کریم، دوا جار بریاری پاکردنم دا، ههر نه وه نده م پیکرا باوک و دایکم به جیبه یلم و به قادرمه که دا سهر بکه ومه سهر خانو و به قه له مباریک بگه مه سهر خانووی هاوسی پشته وه مان و له حه وشه ی نه وانه وه له م کۆلان بۆ نه و کۆلان تیته قینم و خۆم بگه په نمه هه له ت و په له ت.

ئیدی بوومه قاشقونج، نه و چند مانگه ی له نه شکه وت و زه نویر و بیسه لانه کان مامه وه به سه ختی زیانم برده سهر، چونکه وامده زانی هیزه چه کداره کان له هه موو شوینی ک به دوامه وه ن، نه مده توانی خۆم نیشانی که س بده م تاکوو به ئاسانی نان و

پېخۇرم دەستېكەوئیت، دواتر كەمىك ھېۋر بومەۋە و پەنام بۇ
ئاۋەدانى و شۋان و گاۋان و ۋەرزىرى گوندەكان برد و داۋاى
پېخۇرم لېكردن .

ژيان لەۋ چەند مانگەدا بۇ من سەخت بوو بەتايىبەتى زستانەكەى،
چەندىن شەۋ لە كولانەى سەگ و ھۆلى مەرو مالات و لە ناو
كادېن خەوتووم و بەرەبەيان پۇشتووم تا خەلك نەمبىئەت،
چەندىن شەۋ پېخەفم كورتانى كەر و ئىستىر بوە گەرم گەرم لە
ناويدا نوستووم و خەونم بە ژيانى ئارامەۋە بىنيو، چەندىن
شەۋ ھاۋرېنى شەۋگارى پرمەى ئەسپ و نوسكەنوسكى سەگ
و گوجىلە و قوقەى كەلەباب بووم، ئىستاش غەدرېكى خۆم
لەبىر نەچۆتەۋە كە شەۋىكيان لە كولانەىك پالمدابوۋە،
ھېشتا چاوم نەچوبوۋە خەۋ كاتى دېلە سەگىكم بىنى خۆى و
گوجىلەكانى ويستيان بېنە ژوورەۋە، بەلام كە ميان بەدىكر
لەبەردەم كۆلىتەكەيان ۋەركەوتن، ئەۋ شەۋە تا بەرەبەيان
بەسزمانانە لەبەر من سەرما و كزەبا تەزاندنى بېنەۋەى ھەۋلى
دەركرندم بدەن، گوجىلەكان لەپال دايكيان گرمۆلەيان كرىبو و
لەسەرما خۆيان بە دايكيانەۋە نووساندبوو، بەۋەۋە نەۋەستام
كە شوئىنى خەۋتنيانم زەۋت كرد، بەلكو ئەۋ وردكە نانەى كە
لە ناو كۆلىتەكەيان بوو ئەۋەشم خوارد، ئەۋ شەۋە ئەۋان
خانەخويىيەكى دل نەرم بوون بۇ منى برسى و بېلانە.

چەند جارېك بىرۆكەى گەپانەۋەم لاگەللە دەبوو، بەلام ھەموو
جارېك چىرۆكى لە سىدارەدانى نەزىرم دەھىنايە پېش چاۋى
خۆم و لەۋ بېيارە پاشگەز دەبومەۋە، ئەۋ رۆژەى نەزىر لەسىدارە
درا لەناو حەشاماتەكە دەھاتم و دەچووم، لە پىشتى سى چۋار

گه نجه وه راوه ستابووم، يه كيان ده يگوت: ئەم نه زيره تاقانه ي
 نيو حه وت خوشكه، هه موو خوشكه كاني يهك له يهك جوانترن
 به تاييه تي ئەوه ي ئەم سه گه په لاماري داوه زولخايه كه بو خو ي
 هينده جوانه، خه لكه كه ده يان چيروكي سه ير و سه مه ريان بو
 داده تاشي و له كو تايي هه موو چيروكه دروستكراوه كاندا نه زير
 به تاوانبار و پوو رهش نيشان دهدرا، له هه مان كات دا من و
 چه ندين كه سي تر هه بووين كه چيروكه داتاشراوه كانمان به درو
 ده خسته وه و پووي پاستي ده سه لاتداراني ئيرانمان پيشاني
 هه شاماته كه ده دا .

ئاخر خو نه زير نه دز بوو، نه تريك كيش، كه چي له سي داره درا،
 ده مزاني گهر بگه رپيمه وه هه مان چاره نووسي ئەوم ده بن، له
 لايه كي تر هيج هه واليكي دايك و باوكم نه ده زاني، نه مده زاني
 نايا له حه پسخانه كاني تاران به ند كراون يان نا؟ لايان دراوه يان
 نا؟ ئەم بيئاگاييه م له هه واليان زور په ريشاني كردبووم.

پرسیارم له خو م ده كرد هه ر ماوه يه كي كه م ده توانم خو م
 وه شي رمه وه و حه شار بدهم و قاشقونج بم، ئەي دواي ئەوه
 چي بكه م؟ زور جار به خو مم ده گوت له سي داره بدريم باشته
 له وه ي بيئاگا بم له هه واليان، خو ئەگه ر بگه رپيمه وه ده زانم
 خيزانه كه مان چيان لي به سه ر هينراوه، ديسان و جاريكي تر
 چيروكه كه ي نه زير ميشك و بير كردنه وه ي زه وت ده كردم، تا
 دوا جار پاش شهش مانگ له ژياني ته نهايي و قاشقونج بوون،
 برپيارم دا به ره و سه ر سنووري باشوور به ريبكه وم و له وي بژيم،
 چوونكه ژيان به ته نهايي و ترس و برسي تي نه ده چوه سه ر،
 سه ره تا نيه تم ئەوه بوو بيم به پيشمه رگه، به لام ناكوكي و

ناته‌بایی نیوان پارتە کوردییەکان پاشگەزی دەکەرمەووە لەو
برپارە، چوونکە پێم وابوو من ناتوانم هیچ لە دۆخەکە بگۆرم.

شارەزای پێگاوبانی ناوچەکە نەبووم، لەبەر ئەوە دەبوو بۆ
گەشتن بە سنوور ناوە ناوە پرسیار لە رێبوار و گاوان و شوان
بکەم تا پێم پێنیشان بدەن.

سەرۆختێک کە گەشتە گوندەکانی سەر سنوور بارودۆخم
لەو پەڕی شپەزەیدا بوو، بەرگیکی چلکن و تۆزاوی و کۆن و
بیکەلکم لەبەر بوو، پێچ و پێش و سەیلێکەلی یەکتەر بیوون
و پوو خسارم لەخۆمەووە دیار نەبوو ئەگینا لەدیوانە دەچووم و
شیوەم زۆر نامۆ بوو، زۆربەی ئەوانە یان و پێخۆریان پێدەدام
و رێیان پێنیشان دەدام وایان دەزانی شێتم، شیوە و پوو خسار و
تەنانت قسەشم لە شێت دەچوو، هەندێک جار وێنەم دەکرد
و لەبەر خۆمەووە قسانم دەکرد.

من هیچ پۆلم پێنەبوو، بۆ ئەوەی کە گەشتە باشوور پێی
بژیم و کاریکی پێبە دەست بهێنم، بیریشم لێنە کردبوووە تا ئەو
کاتەی توشی پێرمێردێک بووم.

ئەو وەختە یان لە سنوور نزیک کەوتبوو مەووە مانگی پووشپەر
بوو، گەرما تینی بۆ هێنا بووم و لە سەد هەنگاودا تووینیم
دەبوو، بە تۆلە پێگایەکی باریکی پێچاوپێچ و هەورازێکی رێک
دا هەنگاوم دەنا بەرەو سەرەووەی ئەو کەژە یان لە بەرانبەرم بوو،
بە گوێرە قسە یان شوانێک لە سەری کەژە کە دیوی باشوورم
لێبە دەردە کەوت، لە ناو قەدی هەورازە کە لە ناو باخێکی تری
پێرمێردیکم بەدی کرد، پێرمێردە کە خەریکی کار کردن بوو،

له دووره وه ماندو نه بوونم لیکرد و پرسیم زۆرم ماوه بگه مه
 سهر سنوور؟ باخه وانه پیره که کورته کیکی قوچمه داری له بهر
 بوو له گه ل ده ریپیه کی سیی که له چلکنی دا رهنگی مه یله و
 بوړ خوی نیشان ددها، کلاویکی له سوف دروستکراوی له سهر
 بوو، فهرمووی لیکردم که میک پشوو بدهم و هیثویه ک ترپی لا
 بخۆم، خو شم هه زم له ترپی هه بوو، ده مویت هه م ماندو یتیم
 دهر بکه م و هه میش قومیک ئاو بخۆمه وه.

له رچه ریپیه که به ناراسته ی پیره میرده که به ناو پوش و په لاش
 و درکه شینکه و قه له غوان و بنچکه خر نوکه کان دا لامدا، بنچکه
 خر نوکه کان زۆریان پیوه بوو، وینه ی ئه و تابلۆیه م هاته بهر چاو
 که باوکم کاتی خوی به چهند تمه نیک له تاران کرپیوی و له
 ژووری میوان هه لیواسبوو، تابلۆکه وینه یه کی راسته قینه ی
 بنچکیکی خر نوک بوو، که چاوم دهر پییه تابلۆکه تامه زرۆی
 ده کردم، تابلۆکه ده یگیرامه وه سهر ده می مندالیم کاتیک قله
 خر نوکمان به به ردی زبردا ده هینا، تا تو یکلکه ی پیپاک بکه یین،
 ئه و ده مه ش هه م تابلۆکه و هه م سهر ده می مندالیمی هیئایه وه
 یاد.

به سهر په رژیینی درکاوی باخه که بازم دا، به دوو لۆق خۆم
 گه یانده پیاوه باخه وانه که، هه تا من گه یشتم ئه و چهنده
 هیثوه ترپییه کی ره شی قه ترانی لیکرد بوه وه، ته وقه مان کرد و
 گوتی:

-کاکي رېښوار شه که ت دیاری، بۆچی ده چیته سهر سنوور خۆ
 قاشقونج نیت؟

وہك بلینی له سەر و سیما و جلوبه رگه كه م ته واوی چیرۆكه كه می
خویند بیتته وه، بئ ئه وهی بیناسم له نوکه وه ته واوی سهرگوزشته ی
خۆم بۆ گێڕایه وه، ئه و دلسۆز و په رۆش ده رده كه وت، سیما و
ته مه ن و شیوازی قسه کردنی وایلیکردم متمانه ی زۆرم پئی
هه بئ و لئی نه ترسم، پئی گوتم:

-ئهم ناوچه یه شوینیکی دووره دهسته و كه س لیره ناتناسئ
و دهوله تیش دهستی پیت ناگات، ئه گهر دهتوانی و له خۆت
پاده بینی پانزه بیست پۆژیک لای مامی خۆت بمینه وه، هاوکاریم
بكه له ترئ پنین کرێه کی باشت پیده ده م، ههر لیره له ناو ئه م
باخه كه پرێکت بۆ دروست ده كه م شه وان له سهری بنوی، به
پۆژه وهش له کاتی دهسته تالی له سیبه ری ئه و دار گوپزه زه لامه
پالکه وه، پۆژانه ش پێخۆرت بۆ دینم و ناھیلّم برسی بیت،
ههروه ها که رهسته ی ردین تاشین و جلوبه رگیکی تازه شت بۆ
دینم و ههر خۆم لیره سه رو پرچت کورت ده که مه وه.

له خۆشیا خه نی بووم، بئ بیرکردنه وه پێشنیاره که یم قبول کرد،
من پێویستیم به و بره خه رچیه هه بوو، بۆ ئه وهی دوا ی گه یشتنم
به باشوور پئی بژیم و هه ولی دۆزینه وهی کارێکی پێیده م، هه م
به خۆشۆرین و تراش کردن سیما ی شیواوم ئاسایی بکه مه وه.

دانی ئیواره ی پۆژی یه که م باخه وانه پیره که ته ورێکی تیژی
هه لگرت و گوته ی وه دو م که وه، به چه رپیه کی رک و پێچاوپێچ
دا به ره و خوار وه دوی که وتم بۆ ناو چه م و بێشه لانیکی
چروپ، چه مه که داری زه به لاح و پیرو که نه فت و کلۆری زۆر
بوو، تیشکی خۆر به ده گمه ن نه بیّت له ناو چه مه که ی نه ده دا
هینده پر و چر بوو، ژیره وهی داره کانیش له هه وشه ده چوون،

سمۆره قەلەمبازی بوو له نێو داره کلۆر و بهسالچوهکان و لههه موو لایه کهوه جریوهی بالندهی جیا جیا دههات، پوو باره پێچاوپێچه کهش گهر له بهرزاییه وه تهماشات بکردبا له ماریکی شینی زه بهلاح دهچوو خوهری دهگه بشته بهرگویمان.

ههر خۆی به تهوره که چوار دووگوئ و شهش داری رایه له و هه ندیک ژاژ و جهگه نی بری و پیکه وه کیشامانه وه ناو باخه که و که پره که مان دروست کرد.

شهوی یه کهم له سه ر که پری باخه وانه پیره که لێی پاکشام، کزه بایه کی فینک گه لای دره خته کان و چل و چۆی باخه که ی ده له رانده وه و خوهری ئاوی کانیا وه که، که له باخه میوه که ی دامه زرانده بوو ئاوازیکی غه مگینی به گوێچکه م دا ده چرپاند، له ئاوازی گۆرانیه که ی ماملی دهچوو که له چایخانه که ی مامه عهزه به کزی له نه واره که ی دردهچوو، ماملی گۆرانی دهگوت و مام حه مه مینی ته وقه و مام عه لی خورجه که ته مه نیان له حه فتا سال تیپه ربیو و سه رو چاویلکه یه کی گه وریان له چاو کردبوو له سه ر میزیک ی شهق و شر دۆمینیه یان ده کرد، نه م هه ره شه ی له و ده کرد و نه ویش نه می بێمنه ت ده کرد، لای نه وان دنیا شامی شه ریف بوو.

جۆگه له ئاوه که له ناو کاریزیکه وه هه لده قولا و بهرپره ویکی داخوړاو و تهنگه بهردا به ناو تاشه بهرد و دار و ده وه نه سروشتکرده کان ده هاته خواره وه و باخه وانه پیره که ئاوه که ی خستبوه ناو حه وزیک ی چوارگۆشه ی له بهرد و چیمه نتۆ دروستکراو، پێی دهگوت نه ستیره، هه ندیک جاریش پێی دهگوت ستیل، له ویوه وه دابه شی کردبوو به سه ر چه ند

جۆگه يهكى لاههكى و ده يگه يانده زۆرينه ي دره خته كانى، له ههردوو بهرى جۆگه سه ره كييه كه پونگه و فريزى سروشتي ويكه اتبونوه سه ر ئاوه كه، به پۆژه وه په پووله و مېشه نگ و زه رده والّه له سهريان دههاتن و دهچوون، له وى زه رده والّه كان له بۆسه دا بوون بۆ مېشه نگه كان، باخى باخه وانه پيره كه ته نها بريتي نه بوو له ميو، به لكو پر بوو له دارى سيو و قه يسى و ههنجيرى رهش و سپيندار و گويز و باده م.

ئهو شه وه كزه باكه بۆنى پونگه و دار و ده وهن و گولى سورشتى و بۆنى خاكى ئاودراوى بۆ ده ينام له بۆنى دايكم دهچوو، هه مان ئهو بۆنه بوو كه له سينگى دايكم دههات كاتى كه له ئاميزى ده كردم و وهك مندالېكى شيره خۆره منى به خۆ وه ده نوساند و سه رى ده خوراندم و ماچى ده كردم، بۆنى گژوگياى ئهو شه وه منى برده وه ناو ياده وه ريبه كانم، بيرى دايك و باوك و كه سوكار و هاوړپكانم ده كرد، بيرى شه قام و كۆلانه كان و چايخانه كه ي مامه عهزه و بيرى كتيب و دانيشتنه شه وانه كانى زستانى رابردووم ده كرد، چاوم پر بوون له فرميسك، گريانم بۆ حالى خۆم دههات كه تاكه هۆكارىك منى به و پۆژه گه ياندبوو كورد بوون بوو، ئنجا باشتى زانيم كورد بوون چ زه حمهت و تاله، گه ر له ئيران نيشته جى بيت و كورد بيت به شمه ينهت ده بيت.

گه رچى له باخه وانه پيره كه دلنباووم كه به گرتم نادات و ته له م بۆ دانايته وه، به لام هه ر چۆنيك بيت ده بوو به پارېزه وه بخه وم، شه وى دووهم و سييه م له سه ر گابه ردېكى ناو باخه كه نوستم نه كه له سه ر كه پره كه بۆ ئه وه ي گه ر سه ربازه دل رهقه كان بۆ گرتيشم بين، خۆم پى رزگار بكرىت.

بیست رۆژ مقهستیکی بچووک و قهلتارهیهکی له شوو دروستکراو که رهستهی دهستم بوون، هیشوه ترێ په شه کهم به مقهسته که ده بپی و ده مئاخنییه ناو قهلتاره که و به کۆلم دا دها و ده مگواسته وه ژیر دار گوێزه زهلامه که، دواتر ده مانخسته ناو سندوقی پلاستیکی، دواى ئه وه شو فیژیک سندوقه تر پیکانی بار ده کرد و ده بیرده شار، جار پیکان شو فیژیک به ده م ترێ خواردنه وه پرسى : مامه خوله ئه م گه نجه کییه؟ باخه وانه پیره کهش خۆی له وه لامدانه وه ی پرسیاره که ی ده دزیه وه و ده یگوت ئه رێ ئه مپۆ چه ندی مانگه، شو فیژیکه رۆژی دواتریش هه مان پرسیارى کرده وه، به لام دیسان پیا وه که خۆی لى دزیه وه و پپی گوت ئه رێ ئه مپۆ چه ند شه ممه یه؟

باخه وانه پیره که که سیکی گورجوگۆل و به هیز و قسه خووش و خاوه نی ئه زمونیکی زۆر بوو له بواری باخدارى، له سه ره تاي کارکردنم پپی گوتم : برۆ قهلتاره که پر له ترپی جوان بکه و بۆمى بهینه، راستیه که ی ئه وسا نه مزانی قهلتاره چیه، لیمرسى قهلتاره چیه؟ ئه ویش به قامکی شه هاده ی تییکه یاندم که کامه یه، زانی نازانم قهلتاره چیه بۆیه گوتی قهلتاره له دارى باریکی شو پره بی دروست ده که م که پپی ده لین شوو، شوویه ک که بۆ قهلتاره به کار به یئیریت نابن له په نجه توته ئه ستورتر بن، ته نانه ت سه به ته و تلیانه و زه مبیلى ههنگ و شه له شیر و زۆر که رهسته ی تری لى دروست ده که م، سه به ته ی له شوو دروستکراو بۆ نان ته پرکردن و تلیانه بۆ نان هه لگرتن و زه مبیل بۆ به خپوکردنی ههنگ و شه له شیر بۆ هه لگرتن و پاراستنی ماست و دۆ و شیر و که ره و نفیشک به کار ده یئیریت.

لهو ماوهيه پهنگ و پوخسار و جلوبه رگم تا پادهيهك گه پايه وه
بارى ئاسايى، هه موو پوژ دوو جار له دهم پووباره كه خوّم
ده شوش و مه له م ده كرد، له ئاوينه شكاوه كه ي ژير دار گويزه كه
سيماي خوّمم ده بينى و هه ستم به جورىك له دلخوشى ده كرد،
ئاوينه كه ويراى ئه وهى شىي زمستان ته لّخى كردبوو چهند
درزىكيشى له سهره وه بۆ خواره وهى تيا بوو، كه له ناويدا له
خوّمم ده روانى شيوهم ده بوو به چهند كه سيك.

جگه له من هيج كه سيكى تر لهو ده قهره نه ده ژيا، شهوانى ناو
باخه كه فينك و ئارام بوو، جريوهى بالنده و لوورهى چه قل
و مپه يه كانه به شيك بوون لهو دهنگانه ي شهوان بهر گويم
دهكه وتن، لهو ماوهيه لاي پياوه باخه وانكه زور ئاسوده بووم،
خوزگه م ده خواست هه لومه رجي ژيانم پتي بدايه تا هه تايه لاي
ئهو پياوه كارم بكردايه.

له ماوهى بيست پوژدا ته واوى باخه تريكه يمان پنى و له شار
ساغى كرده وه ئنجا بانگى كردمه نزيك خو ي و برىكى باش پولى
پيدام و توره كه يه كى پر كرد له ته ماته و پياز و هه نديك ترى
و نان و پيى گوتم خو هيج گله ييت نيه؟ گهر هه ر گله ييه كت
هه يه له ژير ئه م دار گويزه بۆ مامتى به جي به يله تا له داها تودا
سوودى ليوه رگرم.

گله يى چيم هه ييت؟ ئه و چاكه ي له گه ل كردم، دواى ئه وهى
ده ستيم ماچ كرد، مائاواييم ليكرد عه سريكى زوو گه يشتمه
سهر ترؤپكى كه ژه كه له لايالى ئه وديوى كه ژه كه به ناو ده وهن
و دارستانىكى چرپا شوپربوومه وه، چاو م خسته سهر بارىكه
دوو كه لىك كه له قوولاى دۆله كه ي به رده مم پوهو ئاسمان

هەلەكشا.

-حەتمەن ئەو شوپنە ئاوەدانى لىيە . لەدلى خۆم دا وامگوت.

لەسەرى سەرەوەى دۆندەكە لەسەر گازەرەى پىشت لىي پاكشا بووم
و چاوى بربىو قوولايى ئاسمان، دەمويست پىشويەك بەدم.
كەژەكە لەلەى پۆژەلەتەو بەلەى پۆژاوا بە شىوەى ئاسويى
درىژ ببووە بە شىوەيەك كە لەپىشتى گيانلەبەرىكى زەبەلاح
بچىت، سەرەوەى كەژەكە پووتەن بوو و هىچ گيا و بنچك و
بوار و درەختىكى لىنەرەوالبو لەبەر ئەوەى مشتىك خۆلى تيا
بەدى نەدەكرا و شاخىكى سەخت بوو، لە هەردوو دىويشى
دا جۆرەها دار و دەوەنى لى پوالبو، هەندىك شوپنىشى بە
دارستانىكى چر داپۆشرا بوو.

لەو بەرزايىيەو دەم سنورەكانم دەبينى كە بەدرەختى
جۆراوجۆر و زەبەلاح و بەسالچوو داپۆشرا بوون، دواى نيو
كاتزمىر گەيشمە نزيك بارىكە دووكەلەكە كە هيشتا لەبەرز
بونەو دا بوو، ژن و پياويكى بەتەمەنم بەدىكر، خەرىكى پاك
كردنەوەى كىلگەكەيان و سوتاندنى پووش و پەلاشەكانى ناوى
بوون، ئەوان دوو بەدوو لەگەلم هاتنە نزيك پووبارەكە و پىيان
گوتم ئەوبەرى ئاوەكە سنوورى كوردستانە، لە دلى خۆم دا
گوتم خۆ ئەمبەرىش هەر سنوورى كوردستانە دووژمنەكانمان
چۆن توانيويانە بىرمان داشۆرن و خاكى باب و باپىرانى خۆمان
بە كوردستان نەزانين، پووبارەكە قول نەبوو، بەلام زۆر تىژرەو
بوو، لەبەر تىژى و لىژى قەرەگەكانى كەفكى سى سى
دروستكردبوو، تاشە شاخ و بەردە زەلامەكانى ناو پووبارەكە
بەربەستىكى لاواز بوون بۆ ئاوەكە، تەنھا ئەوئەندەيان پىدەكرا

ئاۋەكە نىو مەتر ھەلبەزىننەو ە پاشان بەشىۋەى تۈزىكى سىپى
بەكونەو ە ناو روبرەكە و درىژە بدەنەو ە بە رۆىشتن و خورەيان
بگاتە لىۋارى چۆمەكە و شەپۆلى پىبدات.

لە روانىنم دا شوئىنكى شىاوم بەدىكر د بۆ پەرىنەو ە، پەرىنەو ە
لە بەشىكى خاكى كوردستان كە تىايدا دەنگەكان كپ كرابوون
بۆ بەشىكى ترى كە تىايدا كورد خۆى حكومرانى دەكرد، ئاۋى
رووبارەكە تا ناوقەدم دەھات، لەبەر تىژى سەرەو خوار دەبىردم
و چەند جارېك خستىمىە ناو ئاۋەكە و ھەلدەستامەو ە، لە لىۋارى
بەرى باشوور ھىشتا پىم نەخستبەو بەيار لە پەناى دارىكى
زەبەلاح ژنىك كەوتە بەرچاوم، ژنەكە كاوبۆىەكى شىنى لەبەر
بوو و سەرىۋشىكى تەنكىشى بە شان و ملیدا شۆر كرىبوو ەو ە،
ژنەكە تەمەنى ھەروا بىست سالىك دەبوو، لە روخساردا جوان
و قەشەنگ دەردەكەوت، كاتىك دىمەنىكى سامناكم بىنى كە
ھەرگىز پىشېنىم نەدەكر دىمەنى وا ناخەھژىن بىنم.

ئىستا كە ئەم رووداۋەت بۆ دەگىرپمەو ە گریانم دىت، خۆم
چەند ھالم پەرىشان بوو ئەو دىمەنە زىاتر پەرىشانى كرىم،
رووبارەكە سەراپا بەفراو بوو، مرۆ لەبەر ساردىى نەىدەتوانى
بۆ ماۋەىەكى درىژ لەناۋى بىننىتەو ە، پىيەكم لەناو ئاۋەكە
مابوو پىيەكىشم لە بەيار، دەموىست بە قەلەمبازىك پىيە
تەزىۋەكەم لەناو ئاۋەكە دەرىھىنم بەلام دىمەنەكە ھىندە
سامناك بوو لە بىرى برىدەو ە كە پىيە تەزىۋەكەم دەرىھىنم،
گويم لە ژنەكە گرتبوو كە لەبەر خۆىەو ە قسەى دەكرد، ژنەكە
قۆلى گەنجىكى لاواز و سەر و پرچ ئالۆزكاۋى بە دەستەو ە بوو،
لە پەناى درەختە زەلامەكە كە رەگ و پىشەى شۆر بىوۋەو ە ناو

پووباره که پووو بهری پۆژهلای کوردستان وهستا بوون،
سه رهتا وامزانی ئهم ژن و پیاوه هاتونه ته دهم پووبار بۆ ئه وهی
چیز له هاژه و خوڤهی پووباره که و جوانی که ناره کان و گوله
سروشته کانی لیواره که ی وه رگرن، که چی له کتوپرێکدا ژنه که
پالێکی به هیزی به گه نجه که وه ناو خسته ناو پووباره که وه
و له ناو ژان و ناسۆری ئه و دیمه نه و خوڤهی ناوی پووباره که
گویم له ژنه که بوو له بهر خۆیه وه گوتی:

-برۆ، خوات له گهل، ئیدی ههردوو کمان دهحه سیینه وه.

پووباره که به خیرایی جهسته ی لاواز و شیواوی گه نجه که ی
سه ره و خوار پامالی، ته نانه ت گویم له نوزه و پارانه وه یه کی
گه نجه که نه بوو، له وه ده چوو بواری پارانه وه ی نه دابی.

لیره گیرانه وه ی چیرۆکی ژن و پیاوه که پاده گرم ده می خۆی دیت
بۆ گیرانه وه ی، که ی کاتی هات ئاشنات ده که م به چاره نویسی ئه و
ژن و پیاوه و پیت ده لیم چیان لیه سه ره هات.

به دهم خه م و ئازاری ئه و دیمه نه ناخ هه ژینه به ناو لیڤه وار و دارو
ده وه نی ناوچه که به رێکه وتم، هه ر له و نزیکانه ده مه و ئیواره
گوندێکی بچووک و دلگیرم به دیکرد که له ناو داری زه به لاج
و جه نگه ل و که پکه شاخ ون ببوو، گونده که هه روا ده پانزه
مالێک ده بوون، به شی هه ره زۆری خانوه کانیان له به ردی گه و ره
گه و ره دروستکرا بوو، هه ندیکیشیان له قور و خشت، له دامینی
گونده که مالێکی هه ژارم کرده خانه خوی ئه و شه وه م، خیزانه
هه ژاره که خزمه تیکی به رچاویان کردم، له یاده وه ره یه کانم
ناوی ئه و پیاوه م تۆمار کردوه که چه نده به رچاوتیر و ژنیکی

خزمه تگوزار و خانه دانی هه بوو، بهو گفتوگۆيانه ی ئه و شه وه زانیم ناوی گونده که (چه قین) هه ژن و پیاوه که ی دهم پوو باریش دانیشتوی چه قین بوون.

پۆژی دواتر ماله هه ژاره که و گونده که م به جیه پشست و به پیکابیک به پیکه وتم به ره و شاره دییه کی بچوو که له نزیك سنوور، هه ره ئه و پۆژه به چه ند قوناغ و چه ند ویستگه و تهرمینالیک گه یستمه شاری هه ولیر.

یه که م جارم بوو شاری هه ولیر بینم، یه که م جارم بوو له سیبه ری ده سه لات و حکومرانیه کی خۆمالی به سه یمه وه و که پۆلیس و هیزی چه کدار بینم لای نه سه له میمه وه، سه ره تا که گه یشمه باشوور له بهرگی سه ربازان و پۆلیسی کوردستان ده ترسام وه که ئه وه ی هیشتا له شاری بۆکان بم، ناهه قیشم نه بوو، به لام دواتر راهاتم و جیاوازی سه ربازی کوردستان و ئیرانم بۆ ده رکه وت.

ئه و چه ند پۆژه ی سه ره تا که له سلیمانی و هه ولیر بووم، هه ستم به ناسوده یی ده کرد پیمو ابوو تازه له دایک بووم، له ده سه به تالی دا زۆربه ی شوینه گه شتیاری و شوینه واره کانم به سه ر کرده وه، ئه و سا زانیم کوردستان خاوه نی شارستانییه تی کۆنه و خۆمان لای بیئاگاین، ئنجا نرخی نازادیم باشتر زانی و به خۆمم گوت: نازادی و سه ره به ستی تیکۆشان و دلسۆزی و پاکی و قوربانی ده ویت، ده بیت ئیمه له پۆژه له لات به و پراوه تیکۆشین و داوا له حزبه کانی پۆژه له لات بکه ین که هه لویست و سیاسه تیان یه کبخهن و بین به خاوه نی یه که بهرنامه ی سیاسی و فشاریان بخه ینه سه ر، چیت رینگه یان نه ده ین په رت و ناکوک بن.

لە ھەولێر خێزانێکی بۆکانیم ناسی کە لەھەمان ئەو
میوانخانەییە بوون من لێی مابومەو، ئەوان بۆ گەشت ڕوویان
لە باشوور کردبوو، ھەر زوو بۆینە ئاشنای یەکتەر، بەو پێیە
ھاوشاری بۆین، ئەو چەند شەو گەشتوگۆی زۆرمان لەسەر
بارودۆخی ڕۆژھەڵات و شارێ بۆکان کرد، دەمەتەقێی زۆرمان
لەسەر بارودۆخە گشتییە کە کرد، دواجار داوام لەو خێزانە کرد
کە گەڕانەووە نامەیەکم بۆ بگەیەنن بە مائەووەمان، ئەندامانی
خێزانەکم ھەشت مانگ بوو سەرو سۆراغی منیان نەدەزانی،
پێویست بوو بە نامەیەك سەلامەتی خۆمیان پێرا بگەیەنم.

زۆری نەبرد دواي نامەکم، ھەبیبی برام گەیشتە باشوور و
جەرگبێرتێن ھەوالی پێرا گەیاندم :

-ئەو شەو ھەوارانەي پاسدار پەلاماری داین دایکم لەبەین چوو.

بۆ من زەحمەت بوو، لە کتوێرێک دا ھەوالێکی وا دلتەزینم
پێگەییەنرێت، بەتایبەتی کە خۆم ھۆکاری ئەو لەبەینچونە
بم، تەنھا دەمتوانی بگریبم و داواي لێخۆش بوونی لێبکەم،
نەمدەتوانی ئەگینا دەچوومە سەر گۆڕی دایکم و لەوێ خاک و
خۆلی سەر گۆڕەکەیم ماچ دەکرد، پێمدەگوت: من بووم ژيانم
لێت سەندەووە و خەم و خەفەتم دایە ئەوانی تر، بمبۆرە دایکە.

دوو سالی و چەند مانگێک لە زۆریەي شار و شارۆچکەکانی
ھەرێمی کوردستان بە مۆلەتێکی ناپەسەمی کارم کرد و بێک پۆلم
پاشەکەوت کرد، لەو ماوەیە زۆر کەسم ناسی تا ھاوکاریم بکەن
لە دۆزینەوێ قەچاخچی و پۆیشتنم بۆ ئەوروپا، چوونکە لەو
بێ ئومێد بووم لە پێزی پارتە کوردییەکان خەبات بکەم، ئەوان

زۆر ناكۆك و ناتەبا بوون، ھۆكاری ناكۆكى و جياوازيه كانيشيان
ھېندەى لەسەر بەرژەو ھەندى كەسى و حزبى بوو ھېندە بنەماى
فكرى نەبوو. لە سەرەتای مانگی پەزبەر خۆم تەسلىمى ئىرادەى
قاچاخچىەك كرد.

خۆم لەناو گروپىكى چواردە كەسى دا بينيهو، لە ناويدا
يازە كورد و دوو عەرەب و يەك توركمان و لەناو كوردەكانىش
دا ژنيك و دوو مندال ھەبوون.

بەرەبەيانىك قاچاخچىەكە بە ئۆتۆمبىلىكى سەرداپۆشراو
لە نزيك شارى (وان) ئيمەى گەياندە گونديكى دوورە دەست
لە ئەنادۆليا و لە گەورپك كە بەكرى گرتبوو، ھەشارى داين.
گەورەكە پيشتەر ولاغى بەرزەى لى بەخيو كرابوو بى پاك
كردنەو ھەموومانى ناخىيە ناوى.

عەسرى ھەمان پۆژ قاچاخچىەكە دواى پيدانى ھەنديك پينمايى
لە دەرگای گەورەكە چو ھەرەو، ئيمەى تامەزرۆ بۆ گەيشتن بە
ئەوروپا دەبوو چاوەرپى گەرانەو ھى قاچاخچىەكە و داينکردنى
خواردن و پيداويستى پۆژانەمان بين، خەونى ئەرخەوانيمان
بە پاريس و بۆن و لەندەنەو دەبينى، لەخەونى ئيمەدا ھەمو
شتيكيان فەراھەمە، كارەباو ئاوى بەردەوام، شەقامى پاك و
تەميز، بى سەلمينەو سەماى كچەكان دەبينين و گويمان لە
مۆسيقا دەبيت، ئيدى گويمان لە تەقەى تەنگ و گرمەى بۆمب
نابيت و چيدى تۆپ باران ناکرين، لەوى جەندرمە و پۆلىسى
بەدخو نابيين و مافى ھاولاتى بونمان مسۆگەرە، ئيتەر ئازادين
بەھەمو ماناكانى ئازادى، چيمان بوئ ئەو ھەمان بۆ دەلوئ.

ئىۋارە داھات قاچاخچىيەكە دەرئەكەۋت، پىئمان ۋابوو شەو دەرگەرپتەۋە ۋ خواردنمان بۇ دەھىنەيت، بەلام ئەۋ شەۋەش تا بەيانی ھەر ئەھاتەۋە، ھەموان برسى ۋ توینی بېھیز ۋ بېزار بووین بەتايیەتی دوو مندالە كۆچەرەكە لە برسا ھاۋاریان دەکرد ۋ دەرگریان، دەمی مندالەکانیان دەرگرت نەبادا دەنگیان بگاتە دەرەۋەى گەرپەرەكە ۋ جاسوس شوپنمان بۇ جەندرمە ئاشكرا بکات، بۇنى پاشماۋە ۋ جرت ۋ فرتى مشك ۋ مېرولە ۋ دوپشك ھەراسانى كوردبوین، ناو ھۆلەكە گەرم ۋ تاريك بوو لە دۆزەخ دەچوو، لە سوچىكى گەرپەرەكە گرمۆلەم كوردبوو، بېدەنگ ۋ بېھەست ۋەك ئەۋەى رۆحم لەبەر نەبى، لە ناخم دا لەگەل دوو مندالەكە دەرگریام، ئەۋان كوردستانیان لا دۆزەخ بوو، بۇیە بە جىيانھىشت كەچى قاچاخچىيەكە بى ۋىستى خۇمان ھەمومانى ئاخىنبوۋە ناو كورەى دۆزەخىكى گەرمتەر.

چىشتەنگاۋى رۆژى دواتر تەقەى دەرگا ھات، نەماندەزانى جەندرمەيە يان قاچاخچىيەكە يان خاۋەن گەرپەرەكە، ھەمومومان لە ناو بارىكى دەروونى شلەژاۋدا ھەناسەمان دەدا ۋ تورپە ۋ برسى ۋ زەبوون بووین، جگە لەمن ھەستى پەشىمان بوۋنەۋە لە ھەموویان بەدیدهكرا لەم سەفەرەیان، ئەۋەى دەرگای كردهۋە قاچاخچىيەكە بوو، ھەندىكمان ۋىستمان پەلامارى بەدەين ۋ تەمبى بکەپن، بەلام قاچاخچىيەكە دەیان جارى تر خۆى لەۋ تەۋن ۋ تورپە بون ۋ ھەلچونانە دەرپاز كوردبوو بە ئاسانى توانى بەدوو قسەى لوس تورپە بونمان خاۋ بکاتەۋە ۋ وامانتىبگەيەنن كە لەلايەن جەندرمەۋە گىراۋە، بۇیە نەيتوانىۋە لەكاتى خۆى دا خواردنمان بۇ بھىنەيت.

ئېمە لەو دۆزەخە سکی برسیمان دەگوشی قاچاخچیه کهش
 بە دەم خواردنە وەو تەماشای سەمای کچانی دەکرد، هەر جارە و
 چەند هەزار لیره یەکی دەخستە نێوان مەمکی سەماکەرەن و
 دەستی بە سەر و پرچیان دا دەهێنا، تەمەرزۆ بوو لە نامیزیان
 بگریت و لە تاریکی شەودا پێیاندا راموسیت، ئەو قاچاخچی
 بنیادەم بوو.

ئەو کاتە قەناعەتەمان هات که راست دەکات، بەلام دواتر زانیمان
 قاچاخچیه که خەریکی که یف و خوشی خۆی بوو و ئیمە ی هەر
 لەبەر نەماوو.

من لە یادداشتهکانی خۆم دا ناوی پێگە ی ئەوروپام ناوێ پێگە ی
 مەرگ و حەیا، مەرگ بەهۆی دەریا و زەریاکان و خراپی یەخت
 و بەلەمە شەق و شپەکان، حەیاش بەهۆی چلێسی قاچاخچیه
 ساختەچیەکان که زۆر جار پەنابەرانیان ناچار کردو
 کاری سێکسیان لەگەڵ بکەن و کردوویان بە تاکە مەرگی
 پەڕپنە وەیان، ئەجیب که یادداشتهکانی بە من نیشان دا خەم
 دایگرێبوو، گوتی: دوا ی ئەو ی قاچاخچیه که هەندێ که لویەل
 و زەخیرە ی هێنا، داوا ی لە ژنە که کرد که هاوکاری بکات لە
 چێشتلێنان بەو بیانوی ژنان باشتەر دەزانن چێشت لێبێنن، بەلام
 پیاوێ که ی ئەم داوا ی پەتکردهو، بەشێک لە هاوڕێکانمان بوونە
 لایەنگری قاچاخچیه که بەو پێیه ی ئەو نازانی چێشت دروست
 بکات، چارەگە کاتر مێرێک دەنگە دەنگ و مشتومرو گفتوگو ی
 توند کرا، پیاوێ که دلی پر بوو لەگومان، ناھەقیشی نەبوو،
 چونکە دەیان چیرۆکی دلتەزین و گێچەلی قاچاخچیهکانی
 بیستبوو بەژنانی کوچەر، بەلام دوا ی مشتومرێکی زۆر پازی

بوو به ناردنی ژنه‌ک‌ی به‌و مهرجه‌ی ه‌ردوو منداله‌ک‌ی له‌گه‌ل
بیت .

ئه‌و پوژه ژنه‌که برنج و فاسۆلی‌ی دروست کردو ه‌ه‌مومانی
تیروپ‌کرد، پوژی دواتریش وه‌ک ه‌ه‌مان پوژی پيشوو ژنه‌که و
ه‌ردوو منداله‌ک‌ی له‌گه‌وپه‌که چوونه دهره‌وه به‌مه‌به‌ستی
ئاماده‌کردنی خواردن، به‌لام پاش نیو کاتژمیر چیان بین‌ی؟
ژنه‌که به‌گریانه‌وه هاته ژوره‌وه و ده‌موچاوی ه‌ردوو منداله‌که
خلتانی خوین بوو.

پیاوه‌ک‌ی که به‌م شیوه‌یه ژن و منداله‌کانی بین‌ی وه‌ک شیت‌ی
لیهات، قوڵی ژن و منداله‌کانی گرت و پویشن ئیتر ئه‌وانمان
نه‌بینیه‌وه و نه‌مانزانی به‌ره‌و کوئ سهری خۆیان هه‌لگرت، دواي
ماوه‌یه‌ک چا‌خ‌خچه‌که لای یه‌کێک له‌په‌نا به‌ره‌کان ئه‌م راس‌تیه‌ی
درکانبوو، بۆمان دهرکه‌وت که هه‌ول‌ی دابوو ژنه‌که کاری
سه‌رجیی له‌گه‌ل بکات به‌لام رازی نه‌بیوو، ئنجا قا‌خ‌خچه‌که
به‌زۆر ئه‌و کاره‌ی له‌گه‌ل کردبو و له‌ژنه‌که و ه‌ردوو منداله‌ک‌ی
دابوو.

کاتێک ئه‌و پرووداوه‌م بین‌ی وه‌ک شیت‌م لیهات، به‌پوون و پاشکاوی
داوای هه‌لویت و ه‌رگرتنم له‌هاورپیکانم کرد و گوتم: ده‌بن
قا‌خ‌خچه‌یه‌که ته‌مب‌ی بکه‌ین له‌تۆله‌ی ئه‌تک‌کردنی ئه‌و ژنه
بیچاره و قوربه‌سهر و سه‌ره‌لگرتوه، ئه‌و سوکایه‌تیه‌ی به‌و ژنه
کو‌خ‌چه‌ره‌ی کرد، لای من وه‌ک ئه‌وه وایه به‌هه‌موومانی کردب‌،
به‌لام ئه‌وان داواکه‌میان په‌تکرده‌وه، به‌بیانوی ئه‌وه‌ی گه‌ر
لیبده‌ن به‌گرتیان ده‌دات و سه‌فه‌ره‌که‌یان هه‌لده‌وه‌شیتته‌وه.

دواى دوانزه رۆژ له و گه وره به لۆريه كى نازه لهه لگر به پىخراين
بۆ ئيجه، دواى ئەشكه نجه يه كى زۆرى دهروونى گه يشتينه
دوورگه ي ئەسينا، له ويوهش من به چەند قۇناغيك گه يستمه
ئەوروپا و داواى په نابهريم له ولاتى فهره نسا كرد.

پوڭى دووھى ناسىنى مامۇستا ھىوا لەسەر قەرەۋىلەكەم
 چوارمەشقى دانىشتىبووم، خەرىكى خويندەنەۋى كىيىك بووم،
 ھەمىشە بەندىيەكان بە شۇخىيەۋە يىيان دەگۈتم ئەۋەندە كىيىب
 بخوينىتەۋە يان دەبى بە پروفىسۇر يان شىت دەبىت، ئىرەش
 بەندىخانەيە نەك شىتخانە، بۇيە كارۋا پروات لىرە جىتتايتەۋە.
 ئەۋو تەلەل بەيىكەننەۋە پوۋى كىرە بەندىيەكانى تر و گوتى:
 ھەر ئەۋە مابو دەستمان لىبەۋە شىن، لەۋلا تر ئەۋو حوسىن
 ھەلىدايى و بەيىكەننەۋە گوتى: ئىبراھىم و پروفىسۇر كوجا
 مەرھەبا، لەۋلاتر بەندىيەكى تر گوتى: لەئىستاۋە پىتان بلىم
 من لەگەل شىت و مىت دا ناتوانم بىم دەبى لىرە دەرىيەكن.

كاتزىمىر دوۋى پاشنىۋەر پۇتتەپەرىبوۋ لە پەنجەرە بچوۋكەكەي
 سەر دەرگاي ژوۋرەكەمان بانگ كرام: سەۋدا عەزىز جەبار ۋەرە
 دەرەۋە لە پرسگە بانگ كراۋى، زانىم كى بانگى كىرەۋوم، مامۇستا
 ھىوا و كاكە ياسىن دەھاتن بۇتەۋاۋە كىرە گىتوگۇكانمان، دۋا
 تەۋقە كىرە و بەخىرەپىنان كاكە گەراپەۋە بۇ چاىخانەكەي و
 من و مامۇستا ھىۋاش لە ھەمان ژوۋرى پوڭى پىشو دانىشتىن
 و پىي گوتىم: كات دەرەنگە دەستىكە بەگىرەنەۋە پوۋداۋەكان.

لەدەستىكە دا گوتىم:

لە دۋاين مانگەكانى خويندەنم لەپۇلى نۆلە خويندەنم ئىۋاران،

ئىسماعىل منى بىردە لاي ئەمىرى گروپە كە مان كە يە كە م جارىم
 بوو بىيىنىم، لەوئى ئىسماعىل پاش سلاو كىردن پىي گوت: ئەم
 مجاھدە قارەمانەم ھىناوئە خزمەتت تا بەيەتت پىدات.
 درىژەي دايى و گوتى: ماوئەي پىنج مانگە ھاتۆتە پىزى
 مجاھىدەنەو و جىيى متمانە و باوئەي مەنە، خواپە رىستىكى وريا
 و دىسۆزە.

ئەمىرى گروپە كە مان پىياوئىكى كەلگەتتى موو زەردى
 تىكچەقاو بوو، پىشى بەردابوئەو تا ئاست قىرتقىرتۆكەي مىلى،
 نىوئەي زىياترى تالە موەكانى پىشى سىيى بىوو، جەيەكى
 رەشى قەترانى عەرەبى بەشانەو بوو بى ئەوئەي قوئى لى
 ھەلگىشايت، لە ژىرەو جىيى كوردى پۇشپىوو، مەو بە بىيىنى
 ترس دايدەگرت، لە قسە كىردن توانايەكى باشى ھەبوو، لەسەر
 كورسىيە پلاستىكىيە كە ھەستايە سەرىن، يەك ھەنگا ھاتە
 پىشەو و لە شوئىنى خوئى چەقى، زەردەخەنەيەكى كىرد بى
 ئەوئەي بىيى بە پىكەنىنى تەواو ئىجا گوتى: بارەكەللا بارەكەللا.

بەر لەوئەي بگەينە خزمەت ئەمىر، ئىسماعىل ئامۇزگارى كىردم
 كە لەكاتى پىشوازي و تەوقە كىردن سەر دەستى ماچ بىكەم،
 دوئەي ئەوئەي سەرم چەماندەو دەستىم ماچ كىرد، بى ئەوئەي
 قسە بىكات تەنھا بە ئامازەي قوئى و باسكە بەھىز و گەورەكەي
 پىي گوتم لەسەر كورسىيەكى لاي چەپى خوئى دابنىشم.

كە تەوقەي لەگەل كىردم بەجۆرىك قامكەكانى راگوشىم نازارى
 گەياندە ناو جەرگەم، ئەو دەست راگوشىنە بەھىزە نامەيەك بوو
 بۇ مەن كە تىيادا نووسىرا بوو ئىمە زۆر بەھىزىن، ھىچ كاتىك بىر
 لە ھەلگەرانەو يان سەپاندنى بۇچوون و تىگەيشتىنى خوت

نه كه يته وه، هه لېته ته كه كه وتمه به نديخانه ئنجا ئه م نامه
ناراسته و خۆيه م پى خویندرايه وه و دركم به ناوه رۆكه كه ی کرد
نهك ييشتر.

مامۆستا هیوا یه كسهر لى پرسیم: گهر ئه و كاته ئه م
خویندنه وه یه ت بۆ دهست راگوشینه كه ی بكردايه تیکه لى ان
ده بووی؟

گوتم:

-هه رگیز نه خیر تیکه لى ان نه ده بووم، ئه زانى ئه وان شه ی تانىكى
كه و ره بوون، به شبهه حالى خۆم من درهنگ حه قیقه تى ئه م
گروپه و ئه میره كه یانم بۆ ده ركه وت، كاتيك له وه تیکه ی شتم كه
گورگن كار له كار ترازابو و نه مده توانی پاشه كشه بكه م، چوونكه
هه ر پاشه كشه یه ك به هه لگه رانه وه و دژایه تیان له قه له م ده درا
و دوور نه بوو له ناو ببریم.

مامۆستا هیوا سه ری سورما، له بهر خۆیه وه گوته:

-یانى چى نه تده توانى؟

-به ره له وه ی ئه میر بېنم، ئیسماعیل له نیوه ی رېگا پى گوتم
ئىستاش گهر باوه رت به وه نیه مرۆقا یه تى له سه ر ده ستى
ئه میر و مو جاهی ده كانى رزگاریان ده بن، ده توانی پاشه كشه
بكه ی و خه ربكى ژيانى خۆت بیت به لام دواتر ناتوانى،
ماوه یه ك دواى ئه وه له وه تیکه ی شتم كه ئیسماعیل راستى کرد
به تايپه تى ئه و رۆژه ی منیان برده ژېرزهمینىك كه دیمه نى
ناوه وه ی له قه سا بخانه ده چوو، كاتيك ده رگاى ژېرزهمینه كه

کرایه وه چیم بینی؟ سئ کهسی ده موچا و هه لپیچرا و به ده ست و شمشیره وه له ناو چه ندین لاشه ی په لپهل کرا و ده سوپانه وه، سئ شمشیر به ده سته که له شیوه ی قه ساب قوّل و باسکی خویان هه لمالیوو، خهریکی په لپهل کردنی لاشه ی کوژرا وه کان بوون، له ملا هه شت نو ران و قوّل و له ولا چوار پینج که لله سه رو له ولاتر گه ده و گیپال و که لووپاچه ی تری کوژرا وه کان فریدرا بوون، ژیر زه مینه که یه کپارچه گو می خوین بوو، کاتیک ئه م دیمه نه م بینی خهریک بوو له هوش خوّم بچم و هه ناسه م بوه ستنی هینده ترسام، ترس و فوبیا به شیوه یه که هوش و هه ستنی بردم تا ئه و ئاسته ی ئه و دیمه نه ترسناکانه به خه وون بزنام و گهر ئیسماعیل نه بوایه هه ر له وئ ده که وتم و کو تایی به ژبانم ده هات، بهر چاوم تاریک بوو، ده ست و لاقم که وتنه له رزین به شیوه یه که نه توانم خو را گرم، ئیسماعیل به چپه وه پیی گوتم: ترسنوک ئه وه چیه بۆ واتلیهات؟ لیوم ته ته له ی ده کرد، به ترسه وه له به رخو وه گوتم: خوایه گیان ئه ی تو ساحیبی ئه مانه نیت؟ ئه مانه بۆ کوژرا وون و بۆچی وه که مه ر و مانگا په لپهل کرا وون خو گوشتی خیر دابه ش ناکهن؟

هه مان ئه و رۆژه گه نجیکیان له ژیرزه مینی خانوه که به شیوه یه کی نامرؤقانه سه ربپی و پارچه پارچه یان کرد و خستیانه ژیر گل.

-له سه رچی کوشتیان؟

-منیش له ئیسماعیل پرسی بۆ کوشتتان؟ گو تی: چوونکه وازیه ینا بوو ده یویست ئاشکرامان بکات. گوتم: به لام بۆ به گولله نه تانکوشت؟ ئه دی بۆچی په لپهل تان کرد؟ گو تی سه ربپین

شهرعییه بۆ ئەوانەى لە ئاینى ئىسلام ھەلەدەگەرینەو ھەروەھا
بۆ ئەوێ دواى بزر بوونى، ھێزە ئەمنییەکان و کەسوکاری
تەرمەکەى نەدۆزنەو ە و گومان لە ئیمە نەکەن.

گوتم : ئەو قەسابخانەى چى بوو؟

گوتم: ئەوانە لەو فیرقانە بوون کە خودا بێبەشى کردوون لە
بە ھەشت.

ئەو کاتە لە ناخمدای گوومان چە کەرەى کرد، گومان لەسەر تاپای
بیرکردنەو ە و ئامانجەکانیان، بەلام دورکەوتنەو ە و وازھێنان
دادى نەدەدام، پێدەچوو نیشاندانى ئەو قەسابخانەى و کوشتن
و پەلپەلکردنى جەستەى ئەو گەنجە لە بەرچاوى من و دوانى تر
بۆ ئەو ەو بوبى کە نەتوانین پاشەکشە بکەین لە ئەندام بوون لەو
گروپە و ھەلگەرانەو ە لێیان، ھەروەھا راھێنانى ئیمەش بووبى
تا لەو ەودا کارى وامان پێبسیڤرن و نەترسین و گوڤراپەلێان
بین.

لە نزیک ئەمیر لەسەر کورسییەکە گرمۆلە ببووم لەکەسیکی
دیلکراو دەچوو، ترس لە ھەییەتى ئەمیر و ترس لەو ەى لە
قسەکردن ھەلە نەکەم و دەسنوڤم لە گروپکاری و توندپەرەى
نەشکى ئەو بارودۆخەى بۆ خولقاندبووم کە شەرمەن و ترسنۆک
و بچووک دەرکەوم لەسەر کورسییەکە، دلم خیرا خیرا لێى
دەداو کەمێک ترس و شیواویم بەسەردا زال بوو، دەمویست
وا خۆم دەرێخەم کە ھیچ گرفتێکم نیە، ئەو شوینەى ئەمیری
لێ بوو مالى خۆى نەبوو، بەلکو خانوێکى گەورەى دوو ئەووم
بوو کەوتبۆ ە ناو باخێکى گەورەو ە کە پەر بوو لە درەختى

هه مه چه شن له دهره وهی شار، له ویوه سه رپه رشتی ریکه ستنه نه پنی و هیزه چه کداره کانی ده کرد، چه ند چرکه یه ک بییده نگی بالی کیشا به ژووره که دا، ئنجا ئه میر گوتی: گه نجو کارت چیه؟ منیش یه کسه ر بیوه ستانه وه گوتم: له کارگه ی دروست کردنی چپس کار ده که م و ئیوارانیش خویندکارم.

-خویندکار؟

هیئده به سه رسورپانه وه وای گوت ههستی ئه وهی لا دروست کردم که خویندن چ که لکیکی نیه و به خۆم بلیم بۆچی بخوینم؟ هه رواش دهرچو، ئه میر گوتی: جا گه نجو کی به خویندن گه یشتوته به ههشت تا تو بگه ی؟

به و دهرپینه ی « هیواکانمی گوشی، تا ئه و ئاسته ی هیچ ههنگاو یکی ژیان به پپویست نه زانم جگه له تیکۆشین بۆ گه یشتن به به ههشت، مرۆ ده بی بۆ گه یشتن به به ههشت خه لک بکوژیت و ئه تکیان بکات و ده سه بهرداری مال و مندا ل و ژبانی خۆی بی و وه ک درنده یه ک دهرکه و ی، بۆ گه یشتن به به ههشت نه خویننی و هۆشیار نه بی و له هیچ تینه گات و زۆر گوپرایه ل بیت و هیچ بیرنه کاته وه، تا کو چه پ و راستی خۆی پی جیانه کرپته وه.

ئه میر ده پروانیه سه روسیما و جلوه به رگم، هه ر قسه یه کم بکردایه به دل گوپی لیمده گرت، وا هه ستم ده کرد به فه رمانی خۆی برامه لای، نه ک له سه ر پیتش نیازی ئیسماعیل تا کو له بینین و نیهت و نرخ و سه نگم تییگات و بزانیته ده شیم بۆ کارکردن له گه لیان یان نا؟ ئه میر لپی پرسیم: له کاروبار و ژبانی خۆت

پازیت؟ له کاری نه و کارگه یه ی کاری تیا ده که ی ئاسو و ده ی؟

نه و زانیاری وردی له سهر من هه بوو، به و هه پرا ده مزانی سهره تای کارکردنم له و کارگه یه زۆر به نا په حه تی برده سهر تا پاهاتم، نه و ده یزانی نا په حه ت بووم بۆ یه ش نه و پرسیاره ی لیکردم، گوتم: ژيانم مام ناوه ندییه، به لام په یوه ندیم پچراوه له گه ل هه موو خزمه کانم، هه روه ها له سهره تای کارکردنم له کارگه که زۆر ئاسوده نه بووم، به لام ئیستا پاهاتووم.

- ئافه رم گه نجۆ که په یوه ندیت پچراندوه له گه ل خزمه کانت چونکه نه وان بۆ خۆیان ده ژین نه ک بۆ پازی کردنی خودا، ده بی نه وه ش بزانی ته نها پچراندنی په یوه ندی به س نیه پیویسته ده ره قیان هه نگاوی تریش بهاوی وه نه وه ی ئیمه له گه ل خزمه کانمان کردمان، پیغه مه ری خوا عه له یه ی سه لام هه موو نه و خزمانه ی پشتگوئ خست که نه ده هاتنه ژیر ئالای ئیسلام، پیویسته تۆش سه حابه ی ریگای پیغه مبه ر بیت، سه حابه بونیش ته نها به قسه نابئ، خوای گه وره کرده وه ی لیمان ده ویت، بزانه خوای گه وره نه رکیکی گرنگی خستۆته سهر شانمان نه ویش نه وه یه هه موو کۆمه لگه بکه یین به مجاهید و تییکۆشن بۆ به رز پاگرتنی ئالای ئیسلام و دوور خسته وه یان له فه ساد و ئاژاوه و هه موو نه و کار و پفتارانیه ی خوا پیی ناخۆشه، نه م وه زعه ی ئیستا پیویستی به جیهاده دژ به وانیه ی خه ریکی بلاوکردنه وه ی کوفر و ئیلحادن، پیویسته هه مو ریگایه ک (ته نانته گه ر پیویستی کرد ریگای کوشتنیشیان) تاقیبکه ی نه وه بۆ ملکه چ کردن و هینانیان بۆ ژیر ئالای ئیسلام و پابه ند کردنیان به یاسا و حوکه کانی خوا .

دوای گفتوگۆیه کی بیست دهقیقهیی و چای خواردنه وه یه که به ته و قه کردنیکی تری توند مالئاواییم لیکرد، دواین قسهی بۆ ئیسماعیل به چریه وه نه وه بوو گوتی: فیری بکه چۆن بیی به باز تا کونده په پۆ راو بکات، نه ویش به زهرده خه نه وه گوتی: قوربان خه مت نه بی خه ریکه بیی به بازیکی هه لکه وتوو، ده بوو نه و سا بمزانیایه نه وان ده یانه وئ راویان بۆ بکه م نه ک خواپه رستی.

دوای گه رانه وه م هه م دلخۆش بووم هه م نا ئارام و هه ناسه سوار، ترسم له وه هه بوو بمکه ن به باز بۆ راوکردنی نیچیره کانی خۆیان، هه رچۆنیک بیت نه و شه وه له ناو ته می گومان و ترس و دل راوکی کاتم برده سه ر، دلم گیرابوو، هه چم پینه ده خورا، خه م زرابوو، ته نگه تاو و ناحه ز ده رده که وتم.

له پینچ مانگی رابردووی په یوه ندیه کانه ئیسماعیل زۆر دیوی شاراهه ی ئاینی ئیسلام و مه رجه کانی خواپه رستی و چۆنیه تی خواناسین و بنه ما چه سپاوه کانی ئاین و ناسینی ئاینه کانی تری بۆ باس کردبووم. پیی گوتم ئۆمه تی محمه د چه فتاو سی فیرقه ن، ته نها فیرقه یه کیان ریی خویان ون نه کردوه، ده بی تۆ له نیوان نه م هه مو فیرقه یه دۆش دانه مینی و کاروانی فیرقه خواناسه که بدۆزیته وه و بی به یه کیک له م فیرقه یه و وه ک نه وان رفته ر و هه لسوکه وت بکه یت و وه ک نه وان خواپه رستی نه ک به تیگه یشتنی خۆت.

دوای نه وه ی نه میر پیی گوتم به هه شت به خویندن به ده ست نایه، دهستم له خویندن هه لگرت، گه رچی خویندکاریکی باشیش بووم به وه دلی باوک و دایکم ره نجانده، نه وان هه میشه پییان ده گوتم: تۆ خه میکی گه وره ت خستۆته دلمان، له جیات

ئەۋەي دلمان خۆشېكەي بويىتە مايەي سەرئىشە بۇمان، لەجياتى ئەۋەي كارئاسانىمان بۇ بىكەي و ئەركى سەرشانمان كەم بىكەيتەۋە ئەركى سەرشانمانت گرائتر كىردو، زۆر جار دايكم بە دەم گىرانەۋە دەيگوت: نابى خواپەرستى كويىرت بىكات لە بىنىنى راستىيەكانى ژيان و پشتگوئى خستنى دايك و باوك و مال و مندالت، دەزانى ئىبراھىم ھەردو كورەكەت وەك ھەتيو وان؟ نە قسەي خۆشيان بۇ دەكرى نە نازيان ھەلدەگىرى نە خىزانەكەت دلخۆشە نە ئىمەش.

دەمويست دلى رەنجاوى دايكم و باوكم چاك بىكەمەۋە بەلام ھەمىشە ئىسماعىل پاشگەزى دەكرەمەۋە و دەپىرسى: بەھەشت گرنگترە يان باوك و دايك؟ ئىنجا دەيگوت: ئەم رېڭايەي ئىمە رېڭاي پەيامبەر و سەحابە و خەلىفە و پياوچاكانىەتى، خۇ ناكرى بۇ دايك و باوكىك كە رېڭەي چەوتيان گرتۆتە بەر دەسبەردارى رېڭاي خوا و پەيامبەرەكەي و بەھەشت بىن. ئەبوو ھەنىفەش ھەمان قسەي ئىسماعىلى دووبارە دەكرەۋە، بەلام بە جۆرېكى تر، ئەو دەيگوت: نابى سۆز بۇ دايك و باوك رېڭاي خودات پىن بەرىدات و بىبەنەۋە بۇ سەردەمى جەھالەتى جارانت، بەلكو دەبى تۇ ئەوان بگۆرى نەك ئەوان تۇ بگۆرن.

دەبوو ھەفتەي جارىك يان دوو جار سەردانى ئەمىر بىكەين و راسپاردە و فەرمودەي تازەمان پىيلىت، داۋاي لى دەكرىن زۆرتىن كەسى فىرقەكانى تر كە ھەلگەپاۋنەتەۋە لە ئاينى خودا بھىننەۋە رېزى مجاھىدىن، ئىسماعىل دەيگوت: دەبىت راسپاردە و قسەكانى ئەمىر و ئەبوو ھەنىفە ۋەك ناۋى خۆت لەبەرت بىن، لە داۋاي قورئان لە لات پىرۆزترىن قسە بىن،

دەيگوت : دەبىي بزانى كام فەرمان و بربارى بۇ تۆيە كامەشيان
بۇ ھاورپىكانى ترمانە، نابى لىت تىكچىت و كارى مجاھىدىكى
تر راپەپىنى ئەگەر پىت نەگوترا، كارى تۆ لەم قۇناغە تەنھا
گوپراپەلى و ناسىنەۋەى ئايەت و ھەدىس و فەرمودەكان و جيا
كردنەۋەيانە لەو ھەدىسانەى منافىقەكان بۇ مەبەستى خۇيان
دايانتاشىۋە.

ھەفتەيەك دواى دىدارى ئەمىر، ئىسماعىل پىتى گوتىم: پىيوستە
سەردانى ئەبوو ھەنىفە بىكەين، پىرسىم ھەر سەردانىپكى
ئاسايىيە؟ گوتى: نازانم، ئەبوو ھەنىفە داۋاى كردوۋە سەردانى
بىكەين، ەسرىكى زوۋى ھەمان رۆژ لەگەل ئىسماعىل بەرەو
لاى ئەبوو ھەنىفە بەرپىكەوتىن، وامزانى دەچىنە مالى خۇيان،
كەچى چوۋىنە ناو خانوبەكى تر كە ئەۋىش لە دەرەۋەى شار
بوو، ئەو ژورەى لىتى دانىشتبوو سى بە چوار ديار بوو، تاخم
قەنەفەيەكى بچوكى تيا دانرابوو لەگەل كورسى و مېزىكى
بچوك، لەپىشتى ئەو شوينەى لىتى دانىشتبوو وینەى پياۋىكى
بەۋىقار ھەلۋاسرابوو كە شمشىرىكى دوودەمى بەدەستەۋە
بوو، وینەكە خەيالى بوو نەك وینەى كەسىك، دواى سەلام و
دانىشتن و بەخىرەپىنان ئەبوو ھەنىفە گوتى دەبى تراش بىكەى،
سەرم سورما، ئاخىر ئەوان رېش ھىشتەۋەيان بە فەرزدەزانى،
كەچى داۋاى لىكردم رېشم بىتاشم.

پىرسىم بۇچى رېشم بىتاشم ئەى گوناحبار نابم؟ گوتى كاتى
گوناحبار دەبىت بۇ خۇجوان كردن تراش بىكەيت، ھەرچى
ئەۋەى تۆيە ئەركىكت پى دەسپىرىن، بۇ ئەم ئەركە پىيوست
دەكات رېشت نەبى تا گومانى نەخىرپتە سەر.

دلم به شیوه‌یه‌کی ناسورشتی که‌وته لیدان، ده‌بی چ نه‌رکیکم
پی‌سی‌پیرن؟ تا که‌یستمه‌وه مالی خو‌مان سه‌د جار زیاتر نه‌م
پرسیاره‌م له خو‌م کرد.

دوای نه‌وه‌ی تراشم کرد سارا و دایک و باو‌کم به بینیم دل‌خو‌ش
بون، وایانزانی ئیدی له‌و راستیانه تیگه‌یشتووم که‌هه‌میشه
پی‌یان ده‌گوتم به‌ریش نیه به‌ئیشه، نه‌یاندەزانی مه‌رامێک له
پشتی تراش کردنه‌کم هه‌یه، نه‌ک نه‌وه‌ی بو‌چونم گو‌رابی و
وازم له‌و گروپه‌هینابی.

دوای پانزه‌ پو‌ژ له‌گه‌ل ئیسماعیلی هاو‌پیم له‌هه‌مان شوین
سه‌ردانی نه‌بوو‌حه‌نیفه‌مان کرده‌وه، به‌بینیم دل‌خو‌ش بوو،
پی‌ی گوتم رو‌خسار و شی‌وه‌ت بو‌کاره‌که‌مان ده‌قی گرتوه و
گونجاوه.

له‌دلی خو‌م دا ده‌مگوت:

-خوایه گیان ده‌بی چ کاریک بی‌ت؟

زۆر دوودل بووم، پرسیم کاره‌که‌چیه؟ گو‌تی سبه‌ی شه‌و کاتر‌می‌ر
چواری به‌یانی لیره‌ئاماده‌به، نه‌رکه‌که‌ت بو‌پوون ده‌که‌مه‌وه.

هه‌موو گیانم که‌وته‌نه‌ئاره‌قه‌ده‌ردان و ترسیکی زۆر دای‌گرت‌م، وا
هه‌ستم ده‌کرد به‌ره‌و مردن هه‌نگاو ده‌نیم، نه‌و چه‌ند کاتر‌می‌ره‌ی
ما‌بوو بو‌واده‌ی دیاری‌کراو، له‌ناو بارێکی ده‌روونی ئالۆز و
نا‌ره‌حه‌ت دا بردمه‌سه‌ر، هه‌میشه‌بیرکردنه‌وه‌م لای نه‌بوو
حه‌نیفه و نه‌و کاره‌بوو که‌پی‌مده‌سی‌پیرن، بیرم بو‌نه‌وه‌ده‌چوو
که‌سی‌کم پی‌بکو‌ژن، یان که‌سی‌کیان بو‌بر‌فینم، ناخو نه‌و کاره‌م

پن نه نجام ده دريت و سه ركه وتو ده بم؟ چيم به سهر ديت؟
هه ميشه نه م دوو پرسياره م له خو م ده كرد.

كاترمير چواري به ياني بن نه وهى بهيلم سارا و هه ردوو منداله كه م
به خه بهر بين، خو م گوړى و له گهل ئيسماعيل كه وتينه پى،
له هه مان شوينى پيشوو ناماده بووين، له ژووره كهى نه بوو
حه نيفه دوو گه نجى سه رووى بيست ساله به ناوى نه بوو
به سير و نه بوو عومه ر دانى شت بوون ديار بوو نه وانى ش پيشيان
پن تاشرابوو وهك من له چاوه پروانى دا بوون.

نه بوو حه نيفه چوار ژنى هه بوو هه ميشه ده يگوت ژن هيان
سوونه ته، گهر بوى بلوايه بيست ژنى ده هيئا، ژنى يه كه م
خزى خوى بوو، ته مهنى چهنه ساليك له خوى گوره تر بو،
وا ده هاته بهرچاو كه په يوه نديه خيزانيه كانيان نه و ژنه ي
به سهر دا سه پاندي، دلئ پينه ده كرايه وه و له ژيان و گوزه ران
و به خپو كړدن ي شتگوښى خستبوو، سى ژنه كهى ترى له وانه
بوون كه كه سو كاريان له پړزى مجاهيدين و گروهه كه مان بوون
و پيشكه شى كرابوون.

ژنى دووهمى ناوى سه فيه بوو كه خوى به پهرى ناوى ده برد،
ته مهنى ته نها نوزده سال بوو، زياتر له هاوسه ركه انى ترى
خوشيده ويست و گرنگى پيده دا و هه لسو و كه وتى له گهل ده كرد
و نازى پيده دا، سه فيه به روو خسار و قه د و بالا ئيجگار شوخ
و شهنگ و جوان بوو كه هاوشيوه ي كه م بيت، خوشه ويستى
له راده به ده رى نه بوو حه نيفه بو سه فيه گه يشتبوه ناستى دل
پيسى و چاو ديږى كړدى، له بهر نه وهى ته مهنيا ن تا راده يهك
دوور بوو له يه كتره وه له وه ده ترسا سه فيه تووشى لادان

بیت، هەر بۆیەش خوشکەزایەکی خۆی کە ناوی سامان بوو
 بە مووچەییەکی مانگانە لای سەفییە دانا بەو مەبەستە
 کاروباری بازار و کڕینی پێداویستیەکانی بۆ راھێ بکات،
 مەبەستی سەرەکی ئەبوو حەنیفە لە دانانی سامان لە مالهەکی،
 ئەو بوو ئەو کاتانە کە خۆی لە مال ئەبیت و سەرقال بیت
 بە کاروباری پێکخراوەکەو، سەفییە لە ژێر چاودیاری سامان دا
 بیت و بواری چوونە دەرەو و دروستکردنی پەییوەندی ئەبیت
 بە خەلکی ترەو، ئەمەش دانانی چاودیاریکی مەحرەم بوو
 بە سەر سەفییەو، بەلام پووداوەکان بە پێچەوانەی حەز و
 تێگەیشتنەکانی ئەبوو حەنیفە گوزەریان کرد، بەو ھۆیە
 سامانی خوشکەزای ئەبوو حەنیفە بەردەوام لەو مالهە بوو جوانی
 و شوخ و شەنگی سەفییە سەرنجی پاکیشا، پۆژانە سەفییە
 دەبینی بە جلی نیمچە پووتەو لە خوشۆر دەھاتە دەرەو، یان
 لەبەر ئاوینە خەریکی جوان کردنی خۆی و پێکخستنی پرچی
 بوو، سەرەتا سەفییە لە پوانگەییە ماریی لە سامان نایەت
 بەشیوەی ئاسایی و بێ مەبەست لەشولاری دانەدەپۆشی و
 زۆربەیی سینگ و مەمکی دیار بوون، بەلام دواتر بە مەبەست
 ماکسیەکی بەرز دەکرەو بۆ ئەوێ پانی بەدەربکەوێت،
 یەخە ماکسیەکی والا دەکرد تا کوو مەمکی دەربکەوێت،
 تەنانت داوای لە سامان دەکرد شان و مل و پانی بشیڵێت،
 دەپوێست ئارەزووەکانی بورژینیت و دەستی بۆ بیات و سەرنجی
 بخاتە سەر شوینە ھەستیاریەکانی جەستە. لە سەرەتادا
 سامانیشت خۆی وەک بێئاگا و بێ مەبەست نیشان دەدا، دەستی
 بە سینگ و ژێر بالی و مەمکی دا دەھێنا، لەسەر خۆ پوووز و پانی
 دەشیلا، تەنانت لەسەر خۆ دەستی دەگیاندا ھەستیاریترین

شوئینی جه سته ی، سه فیه له به رده سته ی پاده کشا هر جاره و
شوئینیکی جه سته ی پی ده شینلا، گفتوگوکانیان هه ست بزوین
بوون.

زور جار سه فیه خوی له قه دی سامان ده خشانده و هه ندیک
جاریش وه که سیکی مه حرهم لیوی ده گه یانده سهر لیوی
سامان و ماچی ده کرد، سامانیش هه مان ره فتاری دووباره
ده کرده و ده می سه فیه ی ده مژی، سینگ و مه مک و پانی
سه فیه هیئده سهرنج پاکیش بوون سامانی مه ست کرد بوو،
به جوریک شهیدای بیوو ئیتر به بیده نگی له مه مک و له شولاری
پانه مینی و مه به سته کانی خوی بو ئاشکرا بکات و تییبیگه یه نیته
که خوشیده وئ، هیواش هیواش له یه کتر نزی که وتنه وه، ئیدی
له باره ی خوشه ویسته وه گفتوگوئیان ده کرد و رایان ده گۆریه وه،
هه لسوو که وتی رۆژانه ی سامان و سه فیه گه یشته درکاندن
مه به سته کانیان و گه یاندنیان به یه کتر، هه روه ها گه یشته
خوشه ویسته ته واه و ئاویته بوون و پیکه وه نووستن و جووت
بوونیان.

خوشه ویسته ئیوانیان به شیوه ی خیرا پهره ی سه ند، هه موو
رۆژیک تام و چیژی یه کتریان ده کرد، به شیوه یه که ئاویته بیووون
که هیچ هیزیک نه توانیت پشیان لیبگریته و له یه کتریان جوئ
بکاته وه، هه ردووکیان به ئینیان دایه یه کتر دوا له ناوبردن
ئه بوو حه نیفه روه و ئه ورووپا برۆن و له وئ خیزان پیکه وه بنین.

ئه بوو حه نیفه له م هه موو جمووچۆل و هه لسوو که وته
نااساییانه ی سامان و سه فیه که وتبه و گومان، گومان له وه ی
یه وه ندی خوشه ویستیان هه بیته، خه یالی بو ئه وه ده چوو

پۆژىك كە دېتەو ە مالى سامان و سەفە ە لەمال نەمان،
پۆشتوون بۇ شوپىنكى ناديار.

ەسرانىك ئەبوو ەنەفە بەو كىلە ەنەپنى دروستى كىرەو
دەرگى ەوشە ەردەو، مەبەستى بوو گومانەكانى بەلادا
بخت، ئەو ە ئەو ەسرە پىنى گومانەكانى زياتر كىرە، لەژوورى
دانىشتن سەفە ەنەفە بەنەمچە پىوتى پىنى ەرىكى لەبەر كىرنى
ستيان و جلى ترى ژىرەو بوو، كە سامان لە بازار پۇ ەپنابوو،
سامانىش لە ژىر جىگەدا خۇ مات دابوو، ئەبوو ەنەفە وا
ەستى كىرە سامان گوپى لە ترە ەپى بوبىت بۇ ە چووبىتە
ژىر جىگا، خۇ كىرەبىت بە ەوتوو، بەلام ئەبوو ەنەفە نەك
ەر گومانەكانى بەتال نەبوو ە بەو ەو لەخۇستەنە بەلكو
گومانەكانى پىر بوون.

سەفە بە شىرەزەپەو ەندىك خۇ كۆكرەو ە و ماكسىەكە
خستەو بەرى، ئەبوو ەنەفە تەماشى سەفە ەدە كىرە وەك
ئەو ەپى پىلى : بۇچى لەو ژوورە سامانى لىپە خۇت پىوت
كىرەتەو؟ بى ئەو ە ئەم پىسارە. لىبكات، سەفە بەدەم
خۇلەبەركىرەو ەو گوتى: ئەو سامان ەوتبوو بۇ ە لىرە ئەم
جە نوپانەم تاقىكرەو.

ئەبوو ەنەفە بى ەچ ەلچوونىك پى گوت:

-جا بۇ لەژوورى نووستن نا ؟

-كە نووست لام ئاساپى بوو، جەكانىش لىرە بوون بۇ ە.

ئەبوو ەنەفەش بەزەردە ەنەفەكى ەماوى و بارگاوى بە

پق و تورپیه کی پهنگخواردوو، بی خۆتورپه نیشان دان گوتی:
کیشه نیه.

به لām سه فیه باش دهیزانی زهرده خه نه که ی پر بوو له پق و
گومان.

ئهبوو چه نیفه نه که ههر گومانه کانی نه په وینه وه بگره مکوپتری
کرد له سهر ئهو قه ناعه ته ی که سه فیه له گه ل خوشکه زاکی
په یوه ندی سۆزداری هه یه به لām بیدهنگی هه لبارد، له وه
ده چوو کاری به و بیدهنگیه بوین.

گومانه کانی ئهبوو چه نیفه تا ده هات زیادی ده کردو ده بون به
به لگه، بۆ ئه وه ی به لگه کانیش بکات به به لگه ی تۆمارکراو به
نه ینی کامیرای چاودیتری له ناو هه موو ژووره کان چاند بیئه وه ی
به یلن سه فیه به م کاره بزانی، تا دوا جار پاش مانگیك له و پووداوه
ته واوی گرته ی کامیرا کانی خسته سهر شاشه ی مۆبایله که ی و
هه موو خه و تنه کانی سه فیه ی له گه ل خوشکه زاکی بینی و
فتوای کوشتن و له ناو بردنی هه ردوو کیانی ده رکرد.

من و ئىسماعيل و ئەبوو بەسیر و ئەبوو عومەر دانىشتىن و
كەوتىنە حالەتى چاوه‌روانى و گوڭگرتن، ئەبوو حەنەفە بەم
شىۋەيە دەستى كرد بە قسان:

وہکو خۆتان دەزانن ئیمە مسولمانین و خودا کۆمەلێك واجبی
لەسەرمان فەرز کردووە هەر لە نوێژ و تاعەت و حەج و زەکات و
بلاوکردنەوێ ئاینی ئیسلام تا دەگاتە سزادانی هەموو ئەوانەى
شەریك پەیدا دەکەن و دەبنە هۆى بلاوکردنەوێ بێباوەرى و
بەرەللاى و فاحیشە و دزى، واجبىكى ئاینینە هەموو ئەوانە
لەناو بێهین کە دەیانەوێ ئاینی ئیسلام لاواز بکەن و خزمەتى
سەهيوئەتى پێبکەن، کوشتنیان فەرزه و هەر مسولمان و
موjahیدیك بەو ئەركەووە هەستیت لای خۆای گەورە پایەبەكى
بەرزى دەبیت و لە بەهەشت شادومانی دەکات، ئیمەش بە
پێویست و واجبىكى ئاینی دەزانین کە دەست لە تاغووتەکان
بوەشپێن، بۆ ئەمەش بەرنامە و پلانىكى تۆکمەمان دارپشتووە
و هەر یەكێك لە ئێووە لەم واجبە ئاینینە بەشدار دەبیت، دلایەم
خودای گەورە لەتۆمارى چاکەکاران ئەم چاکە و خێرەتان بۆ
تۆمار دەکات.

باش گوڭگرتن: ئەبوو عومەر ئەركى ئەوێە کاتژمێر پێنجى
بەیانى جلی کرێکارانى شارەوانى لەبەر بکات و پاشماوەکانى
سەر شەقامەکە کوو بکاتەووە و بیانخاتە ناو بەرمىلێك کە خۆمان
لە شوینیكى گونجاو دايدەنێین، دواى ئەوێە ئەبوو عومەر
شوینەکە بەجیدەهیلێت و دەگەرێتەووە لای کەسى دووهم
کە ئىسماعیلە، بەرمىلەکە لە سوچى سەرەوێ شەقامى باتە
داده‌نرێت، ئەبوو عومەر و ئىسماعیلش لەوبەرى شەقامەکەووە

دەۋەستىن و چاۋدىرى دەۋرۈبەرى بازارەكە و جەمۇجۇلى خەلك و ھىزە ئەمىنەكان دەكەن، ئۆتۈمبىلىكتان بۇ تەرخان كراۋە بۇ ئەۋەى كاتىك ئەركەكەتان تەۋاۋ بوو بتانگەيەنئىتەۋە لاي ئىمە، ئەركى ئەۋوۋ جەغفەر ئەۋەيە نىۋ كىلۇ (تى ئىن تى) كە لەناۋ كىسەيەكى نايلىۋن دانراۋە بخاتە ناۋ بەرمىلەكەۋە يىئەۋەى ھىچ كەسىك ھەستى يىبكات، دۋاى ئەۋە دەستبەجى بەرەۋ لاي ئۆتۈمبىلەكە بىرۋات و لەگەل ئەۋوۋ عومەر و ئىسماعىل لەۋ شۈيئە دوورتان بخاتەۋە.

ئەۋوۋ بەسىر لەسەرەۋەى قەلەت لەسەر دىۋارى خانوۋى ئاماژەپىدراۋ لەۋ كاتەى بىرىارى پىدەدرى بەكۆنترۇلىك كە بۇى دابىن كراۋە (تى ئىن تى) ھىەكە دەتەقنىتتەۋە، كەسىكى تىرىش بە كامىرا وىنەى تەۋاۋى كىدەۋەكە دەگرىت و بەسەلامەتى دەگەرپىتەۋە و شىرىتى قىدىۋكەمان تەسلىم دەكات، بزانن: كەس ئەركى كەسىكى تىرتان جىيەجى ناكات و ھەركەسەۋ كارى خۇى دەكات.

لەۋە دەچۈۋ پەنگ و پوخسارم تىكچوبىت بۇيە ئەۋوۋ ھەنىفە لىيى پرسىم: ھا ئەۋوۋ جەغفەر خۇ ناتىرسى؟ بە شىپىزەيىەۋە گوتىم: نا نا ناتىرىسم، لەخۇم بەگومان بووم لە شىۋەى پرسىار گوتىم: جا لەچى بىترىسم؟ لىۋم تەتەلەى دەكىرد و شىپىزەيىم پىۋە دىار بوو، يەكەم جارىم بوو كارىكى ۋەھا گرانىم پى بسىپىردىرىت.

مامۇستا ھىۋا ھەردوۋ دەستى خىستبۋە ژىر چەناگەى، چاۋى بىپىۋە ناۋ چاۋم، پرسى: خۇ بەۋ بەيائى زوۋە بەرپىرسان نەدەھاتنە شەقامى باتە تا بىيانكوژن، ئەۋەى لەۋ كىدەيە دەكوژرا خەلكى كاسىكار و دوكاندار و دەستگىر و كىپىار و مىشتەرىبەكان

بوون، ئايا لەو چركەيهی ئەبوو حەنەیفە ئەركەكەى پى
سپاردن بىرت لەو ئەكردهو ئەوہى دەكوژى ھاوڵاتیانن ئەك
كاربەدەستان؟

گوتم:

-بەلى ھەمان پرسىيارم لەخۆم كرد، باش دەمزانى ئەوانەى
لەو كردهيه دەكوژىن بەرپرسە بالاكانى وڵات نىن، ئەوان
وايانتيگەياندين زۆرىنەى ھاوڵاتیانى شار چ جياوازبەكى
ئەوتۆيان لەگەل كاربەدەستان نیه چونكە دەنگیان پىدەدەن و
ھاوکارن بۆ درىژەدان بەم حوكم و زولمەى ھەيه، بۆيه كوشتنى
ئەوانيش ھەلە، جگە لەوہش ئەبوو حەنەیفە گوتى ئىمە دوو
ئامانجمان لەم كردهيه ھەيه، يەكەم: كوشتنى ھەركەسىك كە
لايەنگرى حكومەتە و لە ژىر سايەيان دەژىن و پىيان پازىن،
دووەم: نانەوہى پشيوى، تا وڵاتانى جىھان ئەوہ بزائن كە
لەھەرىمى كوردستان ناپەزايەتى ھەيه و خەلكانىك ھەن دژى
ئەم حكومەتە و دژى ئەم سىستەم و ستەمەن كە لەمسولمانان
دەكرىت.

دىسانەوہ مامۆستا ھىوا لى پرسیم: ئەى كوشتنى مرؤف تاوان
نیه؟ ئەى نەتدەزانى ئەوہى دەسەلاتى پەھای سزادانى كەسە
بىپاوەر و خراپەكانى ھەيه تەنھا خودايە و دۆزەخیشى بۆ ئەوہ
دروستكردوہ، ئايا بىرت لەوہ نەكردبوہوہ ئىوہ لە جياتى خودا
سزا دەسەپىنن، كوا لە كام دەق خواناسان سەرىشك كراون
لە سزادانى ئەوانەى خوا نانسەن؟ لەھەمووى گرنگتر ئەو
پرسیارەيه ئايا حكومەت ئازادى ئاینى لە خەلك سەندبوہوہ
يان باشتەر بلىم ئايا كەس لە خواپەرستى مەنع كرابوو؟

پرسیاریکی تریشم لا دروست بوو، گهر بۆ نهو کرده و هیه خوای
گه و ره پاداشتی دانا بیت بۆچی نه بوو حه نیفه خۆی به شدار
راسته و خۆی کرده و هیه که ی نه کرد تا له و خیر و پاداشته به شی
هه بیت؟

- به شیک له و ترسه ی گیانی ته نیبو و مه وه نه وه بوو که له
جیاتی به ده سته ی نانی ره زامه ندی خودا تاوانیکی گه و ره نه نجام
ده ده ین، چوونکه کوشتنی خوانه ناسیش فهرز نه کراوه له سه ر
مسولمانان، به لام نازانم بۆ نه متوانی نه و تاوانه نه نجام نه ده م؟

به ر له هه تاو که و تن، هه مومان براینه شوینی دیاریکراو،
هه ریه که مان کاری خۆمان راپه راند، نزیك دوو کاتر میڤر دوا ی
گه رانه وه م بۆ خانوه که ی نه بوو حه نیفه له ته له فزیۆ نه کانه وه
هه والی ته قینه وه یه که له شه قامی باته و کوژرانی هاو لاتییه ک و
بریندار بوونی سیی تر بلاو بویه وه.

مامۆستا هیوا گوتی: ئیبراهیم ئیستا وا دیته وه بیرم که نه وه ی
له و کرده و هیه کوژرا کی بوو، ئایا دوا ی کرده و هیه که تان زانیت
کی تان کوشت؟

- نا نه مزانی و نه مده ناسی.

- نه وه ی کوژرا ناوی محمه د بوو، له گه ره کی سه یداوه له ژوور
و هه یوانیک ده ژبا، خانوه چکو لانه که ی له پیره ژنیک به کرئ
گرتبوو، محمه د به عاره بانه یه کی له ته خته دروستکراوی دوو
تایه حه مبالئ ده کرد، هه ر کات له مال بوایه له مزگه وتی حاجی
مراد نوپژه کانی ده کرد، ده زانی دوا ی کوژرانی دوو کیژۆله ی
له پاش به جیماو خیرخوایه ک کفی بۆ کپی، نه گینا پارهی

كفنیشیان نه بوو؟ سئ مانگیش دواى نهو پرووداوه، پیره ژنه كه دهیویست كړئى خانه كه له ژنه داماوه كه ی وهگریت، به لام پاره ی نه بوو تا دواتر پیره ژنه كه گهردهنى نازاد كړد، ده زانى ئیبراهیم باوك و دایكى نهو كوره له خوښه ویستی پیغه مېهر ناویان نابوو محمه د؟ پټیان وابوو ناوى محمه د پیروژه و هاندرېشه بو نهوه ی كوره كیان رپی راست بگریته بهر و خوا بناسیت، كه چى ئیوه كوشتان، یهك له برینداره كانیس مندالئكى نو سالان بوو به ناوى شاخه وان، بهو به یانیه دایكى دهینتريت بو كړینى كه لووپهل، به لام نه بوو حه نیفه نه یهشت هیچ بكریت و بهو ته قینه وه یه هردوو چاوى بو هه تا هه تابه له ده ست دا، ئیستا پیم بلن نایا خواى گه وره نه م كرده وه یه ی ئیوه ی پیخوش بوو، نایا نهوه ی ئیوه نه نجامتان دا جهاد بوو؟

له گهل قسه كانی مامؤستا هیوا فرمیسك له چاوانم هاته خواره وه و پهنگم به جورېك تېكچوو له مردو بچیت، هه ستم به شهرمه زارى ده كړد ئیستا پیموايه به وه تاوانئكى گه وره م نه نجام داوه، سهرم خستبوه سهر هردوو نه ژنوم، له ناخه وه ده گریام، به دهم گریان وه به مامؤستا هیوام گوت: ئیستا تېگه یشتم ئیمه مونافیق بووین نهك نه وان، ایت ده پاریمه وه رېگایه كم نیشان بده تاكوو لای خوا و میلله ت پرووى خوم سپى بكه مه وه، له گهل تۆمه نه فه ندی گیان.

مامؤستا هیوا دهیزانى تازه به ناگا دیمه وه لهوه ی به ناوى خواپه رستیه وه چ تاوانئكى قیزه ونم پئ نه نجام دراوه و ئیستا نازارى ویزدان هیلاكی كړدووم، موبایله كه ی ده ستى دانا و تۆمار كړدنې راگرت، بو نهوه ی ناخى پر له نازارم نه بیته هوى نهوه ی

برپاری قسه نه كردن بدهم، پيى گوتم : ئيبراهيم پشوو بده،
ئاويك به دهموچاوت دا بكه و پهرداغيك ئاو بخورهوه.

دواي چهند دهقيقه يهك هاتمه وه ژوره وه، كارمه نده كه ي
گرتوو خانەش دوو چايه ي بۆ هينايين، بۆ ماوه يه كي كه م
بيدهنگي بالي كيشا به سەر ژوره كه دا، ههر دوو كمان له ناو
خه يالي جيا جيا تقوم بوين، نه و خه يالي لاي نه وه بوو سەر كرده
ئيسلاميه كاني ولاتاني عهره بي توانيو يانه به شيك له مه لا و
واعيز و ئاينزاكاني كورد له ريگه ي ئاينه وه له خشته بيه ن و
بياكه ن به دارده ست و ئامرازي هينانه دي ئامانج و مه رامه كاني
خويان كه يه كيكيان نه وه يه كورد بۆ هه ميشه ژي رده سته
بيت و توانا و وزه كانيان له خزمه تي نه ته وه سهرده سته كاني
ناوچه كه به كار به يئن، منيش خه يالم لاي حه مباله كه ي با ته بوو،
له خو مم پرسى: ناخۆ چهند خه ونى گه و ره ي حه مباله كه مان
خستۆ ته ژي ر گل، نه و مندا له ي ههر دوو چاوى كو ي ر بوو چ
خه تايه كي هه بوو، خو ئيستا به هۆى منه وه ناتواني په پووله و
گول بيه ني ت، به گو چان نه بي ناتواني به ري دا بروات؟

مامۆستا هيو زانى به بيه ستنى چيرو كي ژيان و كو ژراني
حه مباله كه ي با ته خو م وهك تاوانباريكي گه و ره دي ته به ر چاو،
هه ربۆيه ش زۆر په ري شان ده رده كه وت، بۆيه له شي وه ي دل دانه وه
پيى گوتم: هه موو مرو ئي ك له ژيان دا هه له ي كوشنده ده كات،
به لام گرنگ نه وه يه دان به هه له ي خو مان دا بني ين و دووباره ي
نه كه ي نه وه و به هه لسو كه وت و پفتارى خو مان دا بچينه وه،
هه روه ها خه لكى تر نه زموون له هه له ي ئيمه وه رگرن و هه مان
هه له دووباره نه كه نه وه، پيم خو شه به رده وام بيت له قسه كردن.

گوتم:

-دلدا نه وه که ت ناتوانیت هیج له تاوانه کانم که م بکاته وه و
خه مه کانم بره و ینیتته وه، راستیه که ی حه ز به مردن ده که م،
پیشتر که میک هیوام به ژبان هه بوو، به لام دوا ی نه وه ی زانیم
نه وه ی له و کرده وه یه کوژرا کئ بوو هه روه ها له و راستیه ش
تیگه یشتم که من یه کیک بووم له وانه ی ژبانمان لیس نه وه،
هه ست به درنده یی خۆم ده که م، من درنده بووم من گیز
و نه فام بووم. ده بوو نه و پۆژه نه و انم بناسیبا که ئالای رهشیان
له هه مو کوچه و کۆلانیکی شار پیداناین.

-ئالای رهش؟

مامۆستا هیوا سه ری سورما، چهند پرسیار ی ئالا ره شه که ی
لیک کردم هینده ش..... بگره زیاتر هه مان پرسیار ی له خۆی کرد.
پیی گوتم: ده ی بۆمی باسکه.

-ده مه و عه سرانیك بانگ کرامه لای نه بوو حه نیفه، من و
ئیسماعیلی پاسپارد بی نه وه ی ردینمان هه بییت و به جیا جیا له
دوکانی قوماش فرۆشه کانی بازاری قه یسه ری قوماشی ره ش
بکرین، نه بوو حه نیفه پیی گوتم: له هه ر دوکانیک چهند
قوماشی ره ش هه بوو بیکرن و هه رکه سه و بیاته وه مالی خۆی،
تا له ده رفه تیک لیتانی وه رده گرین، نرختان لا گرنگ نه بییت
به چهند بوو بیکرن.

سه رم سورما، ئاخۆ قوماشی رهشیان بۆ چییه؟ له سه ر
پاسپاردی نه وان من و ئیسماعیل به جیا جیا هه ر یه که مان

كەوتىنە كېرىنى ھەرچى قوماشى رەش ھەبوو، وامزانى تەنھا
من و ئىسماعىل بەو ئەركە پاسپىردراوين، بەلام دواتر زانيم
سەرجمە ئەندامانى پىكخستەنەكان وەك ئىمە ھەرچى قوماشى
رەشە لەشارەكە كېويانە.

دە شەو دواى كېرىنى سەرجمە قوماشە رەشەكانى بازارى
قەيسەرى، بە پىكايىك كە خۇيان تەرخانىان كىردبو و لەو
دەچوو شوفىرەكەش لەو گروپەى خۇمان بوپىت قوماشەكانى
مالى ئىمە و ئىسماعىلمان گواستەو ژیىرەمىنىكى گەرە كە من
پىشتەر ئەو شوپىنەم نەبىنبوو، ژىر زەمىنەكە پىر كرابوو لە تۆپە
قوماشى رەش، ھەر بە جارپك و اقم و پما، لە ھىچ بازارپكى شارى
ھەولپىر قوماشى رەش بەدەست نەدەكەوت، دواى ئەو نرخی
قوماشى رەش بۇ ھىندەو نىوى جاران بەرز بويەو، بەزازەكان
ناچار بوون لە شارەكانى تر قوماشى رەش بۇ مشتەرىەكانيان
بىنن.

مانگىك زياتر دواى كېرىنى سەرجمە قوماشە رەشەكانى شار،
ئىوارەيەك بۇ نان خواردن بانگ كراينە شوپىنى ھەوانەو
ئەبوو ھەنەفە، ژمارەمان زياتر لە پەنجا كەس دەبوو،
زۆربەيانم نەدەناسى و بۇ يەكەم جار بوو بىانېنم، پىشتەر
ھەموومان پىنمان درېژ و سىمامان لە يەكتەر دەچوو، بەلام
ئەو كاتە ھەموومان پىنمان تاشىبوو، لە ھۆلىكى گەرەى ناو
خانوەكە كۆكراينەو، پاش چەند دەقىقەيەك ئەمىر گەيشت،
سى كەسى لەگەل بوو، لەناو ھۆلەكە كورسىيەكى بۇ دانرابوو،
سلاوى لە ھەموومان كىردو يەك يەك تەوقەى لەگەل كىردىن و
لە ھەوالى پىرسىن، دواتر گەرايەو ەلاى كورسىيەكە بىنەو

لهسهری دابنیشیت، ههر به پیوه کورته وتاریکی دا، گوتی : سلاوی پیغه مبه ر و یارانیتان پیده گه یه نم، ئیوه ئه هلی خواپه رست و ته قوا و شکاندنی بت و نه یارانی ئاینی ئیسلامن، ئیوه سه حابه ی خودان، داوام لیتان ئه وه یه ئه و ئه رک و فه رمانه ی ئه بوو حه نیفه ی پالّه وان پیتانی راده سپیریت به دل و به گیان جیبه جیی بکه ن، ئه وه ی ئه و پيشنیاری بکات و بیکاته برپار لای ئیمه ش په سنده و هه لقولاوی شهرع و دهقه کانه، بۆ بهرچاو پوونی هه موو لایه کتان ئیمه هیچ هه نگاوێک ناهاوین نه گهر په زامه ندی خودای له سهر نه بیّت، ئیمه قورئانمان هه یه، بۆ هه موو هه نگاوه کانمان پشت به قورئان ده به ستین و ئه رکه کان له نیوان خۆمان به دادپهروه ری دابه ش ده که یین، لیتره که سمان له وانه ی تر گه وره تر نین ته نها خودا نه بیّت.

وتاریکی ناگرین و فریوده رانه بوو، به شیوه یه ک وتاری دا ته فره بخوین و وا تییگه یین ههر ئیستا له مه جلیسی پیغه مبه ر و یارانیه وه هاووته لای ئیمه و فه رمانی ئه وی بۆ هیئاوین، دوا ی ئه و کورته وتاره ئه میر و سنی پاسه وانه که ی خوا حافیزبان کرد و پویشتن، دوا به دوا ی ئه وه گه نجیکی کو سه که چه ند تاله مویه کی که م به ردینییه وه هه بوو ناو مقه بایه ک مقه سستی به سه رمان دا دابه ش کرد، ئه بوو حه نیفه گوتی: قوماشه کان له شیوه ی ئالا بپرن به جورێک ههر پارچه ئالایه ک له چل سانتیمه تر درێژتر و له بیست سانتیمه تر پانتر نه بیّت، ئینجا به و داره باریکه ی به سه رتان دا دابه شی ده که ن بیبه ستن.

کات له نیوه شه و تپه رپیوو، بیم وابوو گه وره ترین ئه رکی ئاینی بۆ پازی کردنی خوا ی گه وره جیبه جی ده که م، زۆر به دلسۆزی

مقەستەكەم لە قوماشە رەشەكە دەنا، بەشیوەیەك دەمبەریەو
كە جێی رەزامەندی ئەبوو حەنیفە یێت.

ئەو شەووە تا لای نیوەپۆی پۆژی دواتر زیاتر لە پێنج ھەزار
ئالای رەشمان دروست کرد، ھەریەکە و گەراپنەووە شوین و
مالی خوومان، بەلام پێیان گوتین سبەي کاتژمێر دوانزەي شەو
ھەموتان لێرە ئامادە بن بۆ تەواو کردنی کارەکانمان.

مندالەکانم وەك ھەتیو وابوون، كەم نەبێت میان نەدەبینی،
ھەموو پۆژێك لە کاتژمێر شەشی بەیانپنەووە دەچومە کارگەكە
تا کاتژمێر چواری ئیوارە، زۆربەي شەوانیش لە ئەرك دا بووم،
ئەو کاتانەي من دەگەرپامەووە مال ھەردوو کورپەكەم یان لە
قوتابخانە بوون یان لە خەودا بوون، سارای خێزانیشم لەوپەڕی
بێنومیدی دەژیا و سەرپەرشتی مندالەکانی دەکرد، رەنگ زەرد و
لاواز و لات بوو، چەندین جار داوای سەردانی نۆرپینگەي دەکرد،
بەلام بەھۆی سەرقالیمەووە نەدەپرژامە سەر ئەوێ بیبەم بۆ
نۆرپینگە، ناچار پەنای بۆ باوك و دایکی دەبرد، زۆر بێزار بوو
لەو شیوە ژیانە، بەلام چارەي نەبوو ئارامی گرتبوو، خەمەکانی
قوت دەدا و نەیدەھێشت دەروجیران و خزم و خەلك ھەست
بە خەمەکانی بكەن و بزانی لەناو چ تەمتومان و خەم و ئازاریك
دا ھەناسە دەدات.

پۆژێك سارا پێی گوتم: لەووە ناترسی پۆژێك كە ھاتیەووە مال
خۆم كوشبێت؟

نەبێشت قسە بكەم و بەدەم گریانەووە درێژەي دایە قسەکانی:
من لە بێوژن و مندالەکانیش لە ھەتیو دەچین، ئایا لە خوا

ناترسی که وهك باوکیکی میهره بان و میردیکی باش رهفتار ناکه ی؟ ئایا ههست به وه ناکه ی ئیمهت فهرامۆش کردوه؟ تکه ده کهم ئاورپک له ژبانمان بده وه و ههست به ناله باری ژبانمان بکه، بزانه له چ دۆخیکی دهروونی خراپ دا ده ژین، نه گهر پیتواییت خوا پیتی خوشه ئاوها رهفتار بکه ی ئه وه هه له ی.

سارا ژنیک ی بیده نگ و ههست ناسک بوو، کهم توپه ده بوو، ههست ناسکیه که ی نه ده گه یانده توپه یی و هه لچون، بگره به لای بیده نگ ی دا برده بو ی، له ناخیش دا ده مزانی له سه ره حه قه، هه رچه نده ئه وسا ئه م حه قه م نه سه لماند بگره خۆیشم لیتی توپه کرد، به لام ئیستا ده زانم من زولم له سارا و مندا له کانم ده کردو خواپه رسته یه کی کویرانه به رچاوی لیل کردبووم تا ئه و ئاسته ی هه مو یان بکه م به قوربانی تیگه یشتنه کانی خۆم، که منیش له و گروپه وه رمگرتبوو.

کاتژمیر دوانزه ی شه و له گه ل ئیسماعیل چوینه وه هه مان شوینی شه وی پیشوو، هه موو ئه ندامان له و ئی بوون، ته واوی ئه ندامان کرانه پانزه گروپی جیا جیا، هه ر گروپییک سه رپه رشتیکارو شوین و شه قام و گه رپه کی بۆ دیار بکرا، هه موو گروپه کان له یه ک کات دا ره وانه کراین بۆ ناو شار، پێیان گوئین به هیج شیوه یه ک له نزیک ئه و فه رمانگه و دامه زراوه حکومی و حزبیانه ئالا دامه نین که پاسه وان یان هه یه وه ک پۆلیسه خانه و ئاسایش و دادگا کان و باره گا حزبیه کان.

تیمی ئیمه بریتی بوین له پینج که س، گه رپه ک و بازاری ئیسکان به ئیمه سپێردرا، له ماوه ی یه ک کاتژمیردا ته واوی ئه و شوینانه ی بۆمان دیاریکرا بوو به ئالای رهش پرمان کرده وه و به ره به یان

هەربەكەمان گەراپنەووە مالى خۆمان، لە پێگا لە ئىسماعىلم
پرسى ئامانج لەم كردهوهيه چيه؟ چى شتيكى شەرى و ئاينى
تيايه ئەويش؟ گوتى: دەمانەوئ بەم كردهوهيه بە حكومت
بائين جگە لە ئيوە هيزيكى تر هەيه و خاوەنى پەيامى خوداييه
و قورئان پيازى كار كردنيانە.

كاتيک هەتاو هاتە دەرەووە و خەلك بۆ سەر كاروبار و
فەرمانگەكانى خۆيان پويشتن بينيان زۆرينەى كوچە و
كۆلان و بازارە گشتييهكان و سەر ديوارى فەرمانگە حكوميه
بئى پاسەوانەكان بە ئالاي پەش داپۆشراون، حكومت و
دەزگا ئاسايشيهكان بە زوويى كەوتە كۆكردنەوہى زانيارى و
چاوديري بازار و شوينە گشتيهكان و كەسە گومانليكراوہكان و
كۆكردنەوہى ئالا پەشەكان.

شەويك من و ئىسماعيل و چەند كەسيكى تر لەشوينى
حەوانەوہى ئەبوو حەنيفە داناشتبوين، گفتوگۆمان لەبارەى
دەقەكان و سونەت و ئەو كارانەى بىدعەن دەكرد، گفتوگۆيهكى
گەرم بوو، كاتيک ئەبوو حەنيفە هاتە ژورەووە و بانگى من
و ئىسماعيلي كرده ژوورەكەى خۆى، پيى گوتين زانيارى
دروستمان هەيه لەسەر يەك لەوانەى لە هەلواسينى ئالا
پەشەكان لەگەلمان بوو، كە ژيەر بەژيەر پەيوەندى كردووە بە
دەزگاي ئاسايشەووە، پەيوەنديەكەى لە قوناغى سەرەتادايە و
هيشتا هيج زانياريەكى لەسەر ئيمە نەدرکاندووە، ئيستا ئيمە
گرتومانە و پيويستە هەردووكتان بچن چارەى بكەن، پەنگم
سپى بوو، دلم كەوتە ليدان بە شيوەيهك ئەوہى لە نزىكم بوايه
گوئي لەترپەى دەبوو.

چاره‌ی بکه‌ن یانی چی؟ به‌ه‌موو ته‌مه‌نم می‌شی‌کم نه‌کوشتبوو
چۆن ده‌توانم پیاویک بکوژم؟ ناو‌هام به‌خۆم گوت.

کوره‌که‌یان به‌ده‌ست و چاو به‌ستراویه‌وه هی‌نا، بردیانه
حه‌مامیکی گه‌وره، له‌نزیك حه‌مامه‌که به‌ئیسماعیلم گوت: زۆر
ده‌ترسم، تا ئیستا نه‌متوانیوه می‌روله‌یه‌کیش بکوژم.

ئیسماعیل گوتی: هه‌ر ئه‌رکیك که شه‌رعی له‌پشت بوو لپی
مه‌ترسه، چونکه‌خودا پشتیوانمانه، پرسیم: کوا خوای گه‌وره
ته‌ئیدی کوشتنی کردوه؟ ئه‌ویش به‌توندی گوتی: که‌ره‌که‌ر
گه‌ر ئیمه نه‌یکوژین ئه‌و ئیمه ده‌کوژی.

گوتم: ئاخ‌ر ئه‌و لای ئیمه دیله، چۆن ده‌توانی بمانکوژی خۆ
چه‌قۆیه‌کیشی پێنیه؟ ئه‌ویش گوتی: بێئه‌قل به‌ده‌ستی
حکومه‌ت به‌کوشتمان ده‌دات.

ده‌ست و قاچم ده‌له‌رزی، زهنده‌قم چوبوو، چوینه ناو
حه‌مامه‌که‌وه، له‌سه‌ر په‌فه‌ی ناو حه‌مامه‌که دوو چه‌قۆی
دریژی لێ دانرابوو، ده‌می چه‌قۆکان خوینی وشکه‌وه‌بووی
به‌سه‌ره‌وه بوو، وا ده‌هاته به‌رچاوم که پێشتر به‌و دوو
چه‌قۆیه له‌هه‌مان شوێن خه‌لکی تری پێکوژرابی، ئیسماعیل
چه‌قۆیه‌کی دایه ده‌ستم و ئه‌وی تریش له‌ناو ده‌ستی راستی
توند گرتوو، به‌ده‌نگی ئه‌للا‌هو ئه‌که‌به‌ره‌وه یه‌که‌م چه‌قۆی بۆ
سه‌ر دلی راوه‌شاند و به‌ئاماژه‌ی سه‌ر تیگیه‌یاندم منیش چه‌قۆ
راوه‌شی‌نم، له‌گه‌ڵ یه‌که‌م چه‌قۆ کوره‌که‌هاواری لێبه‌رز بوه‌وه،
دادو فیغانی کرد، هاواری بۆ خوا ده‌برد، ده‌گریا و ده‌پاراپیه‌وه،
منیش به‌ده‌ستیکی له‌رزۆك و ترسیکی زۆره‌وه دامه به‌ر چه‌قۆ،

بە ھەردوو کەمان زیاتر لە بیست چەقۇمان لێدا، تا نوزەى تیا
بوو چەقۇى بەر کەوت، ئنجا ئیسماعیل چەقۇکەى خستە سەر
گەردنى و سەرى لە لاشەى جیا کردەو، ئنجا بە ھەردوو کەمان
بەلەلمان کرد، خوینەکەى دەچوہ ناو کونیکەوہ لەو یۆەش بۆ
ناو زێرابى خانوہکە.

تەلیسیکی سپى ئامادە کرابوو، پارچە لەتلەتکراوہکانى
کۆرەکەمان خستە ناو تەلیسەکەوہ و بە نۆتۆمبیلەکەى خۆى
بردمانە شوینىکی چۆل و خستمانە ژێر زەوى .

ئەو شەوہ خەو نەچوہ چاوم، دەنگ و ھاتوھاوار و پارانەوہى
ئەو کۆرە لە مێشکەم دەرنەدەچوو، ئازارى ویزدان تینى بۆ
ھێنابوم، چەندین شەوى دواى ئەو کارە نیوہ شەو لەخەو
پادەچەلەکیم، ترسیکی زۆر چوہ دلمەوہ، واى لێھاتبوو لە مالى
خۆشمان نەمدەوێرا بچمە تەوالیت، بێدەنگ و بێتەست لە
مالەوہ دەجولامەوہ، نانم کەم پێدەخورا، دلم بەتەواوى گیرابو
و ئیشتیھام بۆ ھیچ خواردنێک نەدەچوو، ئەوہندەى کە لە
مالەوہش بوم وەك لاشەىەکی مۆمیا کراو وابوم، لە کارگەش
ھەستم بەخۆم دەکرد لەناو کوورەى ئاگرێکی گەورەدام وا
خەریکە ھەموو گیانم دەسووتینى، لە کاتى خەوتن دا دەمارە
سپیەکانى مل و دەست و لاقى کەرت کەرتکراوى کۆرەکە
دەھاتنە بەرچاوم.

زانیاں پەنگ و روخسارم بە تەواوى شیواوہ و ترسیکی زۆر چۆتە
دلمەوہ، بۆ ئەوہى کەمیک ئارام بيمەوہ، ھەفتەىەك مۆلەتیان
پێدام تا لەگەڵ ژن و منداڵەکانم بژیم و کەمیک ئاسودەبى
بەوانیش ببەخشم، دەمويست تەمى گومان و دلەپاوکى و

تهنهایی ژن و مندالەکانم کەم بکەمەو و کەمیک چێژی ژبانیان
 پێبەخشم، دەمویست بیانەمە بازار و جلوبەرگی نوێیان بۆ
 بکرم و دلنەوااییان بەدەمەو و خۆشم دیمەنی کوشتن و پەلەل
 کردنی کۆرەکەم لەبەرچاو لابچیت و ئیدی لەبیری خۆمی
 بێمەو. بپریم دا گەشتیکی ناو پارکەکانی شار و چەرخ
 و فەلەک و ژێر قەلایان پێیکەم، هەوڵم دەدا لاقەکانم توانای
 روێشتنیان هەبێ، بەلام میشک و دلم بەهۆی ئەو ناارامییە
 رویتیکردبووم نەیان دەهێشت هەنگاو هەلێن، ئیسماعیل پێی
 گوتم: بێرت نەچیت ساتی کوشتن و پەلەل کردنی کۆرەکە
 بە کامیرا تۆمار کراوە. ئەم قسەیە ئیسماعیل بۆ ئەو بوو
 نەتوانم هیچ نەینێکی ئەو شەو بەدرکێنم، چونکە خۆم بەکێک
 بووم لە تاوانبارەکانی ئەو کردەوێ.

هەرچۆنێک بێت پاشنیوەرۆیەکی هەینی بەرەو بازار و پارکەکانم
 بردن، هەستی بەرپرسیاریتی خێزان و باوکایەتی هانیدام
 زۆر شوێنیان پێنیشان بەدەم کە پێشتر هەرگیز نەیانبینیو، بە
 شەقامی باتەدا تێپەرین بەرەو شەقامی مزەفەرە و ئنجا پارکی
 منارە، لە شەقامی باتە بە نزیک شوێنی تەقینەو کەدا تێپەرین،
 لەسەر رەسێفەکە لە مەتریک دا پەلە پەشم بەدی کرد، وا
 تێدەگەم خۆینی حەمبەلە کە بوبی کە دواي شۆرینیش هێشتا
 شوینەواری ماين، لەوێ ئەوسا ئەو کردەوێ، بە پالەوانیستی
 بۆ خۆم لەقەلەم دەدا، هەستەمە کرد هەر لەو شوینە خودام
 لە خۆم پازی کردبێت بێئاگا بووم لەوێ ئەوێ من بووم مافی
 ژانم لە مەردومیکی بێخەتا سەندۆتەو و دوو مندالم هەتیو
 کرد و ژنیکی بەسزمانم بێوژن کرد، ئەوێ من بووم لە پەنای
 قورئانی پیرو و حەدیسەکانەو پق و قینە کۆمەلێک کەسی

هه وه سبازم به سهر نه هلی شاردا پشت .

له پارکی مناره منداله کانم خستبوه سهر جۆللانه قاقا پیده که نین
و دلخۆشی خۆیان دهرده بپی، منیش دلته نگ و نا ئارام بووم.

سهره تای گه شته که ی ناو بازار و بینینی شوینه گشتیه کان دلی
سارای خۆشنه کرد، به لام دواتر گفتوگوئی نیوانمان و مجامه له ی
من بۆ ئه و، ههروه ها قاقای منداله کان نهویشی دلخۆش کرد و
هیئوری کرده وه.

دلخۆشیه کانیا ن کاتی بوون، ههر زوو به سهر چوون، دیسان
وهک بئ باوک و بئ پیاو دهرکه وتنه وه، پاش ئه و ههفته یه
که وتمه وه سهر کار، پۆژانه ده چومه وه کارگه و خهریکی په تاته
شۆرین و خستنی بۆ ناو بره پی کارگه که بووم که چپسی لئ
دروست ده کرا، ئه ندازیاریک سهر په رشتی گشتی کارگه که ی
ده کرد که په کیك بوو له ئه ندامه دلسۆزه کان، به لام بۆ کارگه که
و بۆ به ره مه می کارگه که که ده گه یشته دهستی مندالان دلسۆز
نه بوو، ده یان ته ن په تاته ی بۆگه ن و به سهر چوویان ده خسته ناو
کارگه که وه، ته نها له بهر ئه وه ی ههرزان بوون، بۆ ئه وه ی زۆرتین
قازانچ بگه یه نن به گروپ، گه رچی ئه م تییینیه م به ئه بوو
حه نیفه راگه یاند که په تاته ی رزیو و ماوه به سهر چوو ده کرینه
چپس، به لام ئه بوو حه نیفه به وه لامیکی کورت بیده نگی کردم
و گوئی: کاری تۆ په تاته شۆرینه نه ک چاودیری و په خنه گرتن،
ئیمه خۆمان لپیچینه وه له که موکوپه کان ده که ی ن.

له و ماوه یه هه ستم به ئازایه تی خۆم ده کرد، سهره پای ئه وه ی
گومانم له وه هه بوو که کرده وه کانمان جیگه ی په زامه ندی خودا

بن، بهلام به وتاری ناگرینی نهبوو حەنیفە و ئەمیر دووبارە
شەحن دەبومەووە و گومانەکانم دەپەوینەووە.

مانگیك زیاتر دواى تێپەربوون بەسەر کوشتن و پەلەل
کردنى كۆرە گەنجەكە من و دوو كەسى تریان پاسپارد بۆ
كردەووەیەكى تر، ئەویش پفاندنى كچىك بوو بەناوى شەكراو،
ئەو كچە لە قوتابخانەى كى نامادەى تازە دامەزرابوو، پێان
گوتین دەبێت ئیوارە دواى گەرانەوێ لە قوتابخانە مامۆستا
شەكراو پرفینن، من نەمدەزانى تاوانى ئەو كچە چى، بەلام كە
فەرمانمان بۆ دەرچوو نەماندەتوانى بپرسین: بۆچى دەپرفینن
یان تاوانى چى، بۆمان نەبوو هیچ پرسىارىك بكەین جگە لەو
پرسىارانەى پەيوەست بوون بە سەرکەوتنى كردەووەكەمان،
تەنها لە ئىسماعىلم پرسى: بۆچى ئەو كچە دەپرفینن؟ ئەویش
گوتى ئەو كچە تا ئەژنۆى پوتە و بەرەلایى بلاق دەكاتەووە،
دوكانى مۆدە و پرچ چاك كردن و پازانەوێ كچانى هەيە، ئەم
كارانەشى پێچەوانەى شەرى خوايە و دەبێ تەمبى بكرى، تا
خەلكى تریش دوور بكەونەووە لەو شێوێ كارەى ئەو، پرسیم:
جا بەشێك لە خەلكى ئەم شارە تا ئەژنۆ و باسكىيان پووتە خو
ناتوانین گشتیان لەناو ببەین.

ئىسماعىل يەك لە كەسە پلە بەرزەكانى گروپەكەمان بوو،
توانايەكى زۆرى هەبوو لەوێ كەسى بەرانبەر بختە سەر
هەمان تێگەيشتن و بىرو باوەرى خۆيان، گوتى: ئەبوو جەعفەر
بزانە پاوچى كە لە شوێنىك راوى سوسكە دەكات تا عەيامىكى
دوور سوسكەى تر تەخونى ئەو شوێنە ناكەون، ئێمەش دەمانەوێ
بە تەمبى كردنى ئەو بەرەلایە، خەلكى تریش لەو ئەتوار و كارە

قېزەون و ئاپەسەندەنە دوركە ونەوہ كە دەبنە ماہەى زىان بۇ
كۆمەلگە كە مان.

دواى ئەوہى كارى ميان لە كارگەو شۆرىنى پەتاتەوہ گۆرى بۇ
پاسەوانىتى خانوہكەى ئەمىر، ئنجا بۆم دەرکەوت كە رپاندنى
مامۇستاكە چىرۆكىكى ترى لە پشتە ئەك بەرەلایى و قاچ وقولى
رەوت.

مامۇستا ھىوا داواى لىكردم چىرۆكى رپاندنەكەى بۇ باس بكم،
منىش چىرۆكەكەم وەك خۆى بۆى باسكرد:

دە پانزە رۆژىك بەر لە رپاندنى مامۇستاكە، ئىسماعىل پىى
گوتىم : ئەمىر كارى پىتە، دوو بە دوو چووينە لای ئەمىر، وەك
جارانى پىشوو بەخىرھاتنى كردين و گوتى: لە دلسۆزى و
ئازايەتەت دلىام بۆيە ئەركى پاسەوانىتى ئەم خانوہ و ژيانى
خۆمت پىدەسپىرم، لىرە تۆ بەرپرسى ئەو چەندكەسە دەبىت
كە تا ئىستا پاسەوانى ئىرە بون، ئىتر لىرە موچەكەشت بۇ
دەكەين بە پىنجسەد ھەزار دىنار و مجاھىدىكى تر لە شوپنى تۆ
لەكارگەكە دادەنپىن، منىش رازى بووم، دواى ئەوہ ئىسماعىل و
كەسكىكى تر كە دەمامكەراو بوو، راپىنانى چەكى كلاشىنكۆف
و دەمانچەيان پىكردم، فىريان كردم چۆن نارنجۆك بەكاربھىنم
و (تى ئىن تى) بتەقېنمەوہ و كەرەستە تەقېنەرەوہكان بناسم
و بزائىم بەكاربانبھىنم، لە دواين رۆژى مەشقەكانم لە ئىسماعىل
پرسى: ئىمە بانگخوازين يان شەركەر؟ ئايا چ پىويستىمان بەم
چەك و كەلوپەلە سەربازيانە دەبىت؟ ئەویش گوتى: ئەوانەى
مەككەيان لە جەھالەت و كوفرىك كردهوہ، فىركران چۆن
شمشیر بەكاربھىنن و بە چ شىوازىك رىم بھاون و چۆن دلى

كافره كان بېيكن، كاتېك ئېمەش بمانەوئ بەشېك بىن لەسوپاي
مسولمانان و بمانەوئ جيهان لە جەهل و كوفر پاك بكەينەو،
پېويستيمان بە جيهادە، بۆ جيهاد كردنېش پېويستيمان بە چەك
و كەرەستەكانى شەر و شارەزا بوون و چۆنيەتى بەكارهينانى
چەك دەييت.

لە ماوەى پېنج رۆژدا بەتەواوى راھينرام لەسەر بەكارهينانى
چەكى كلاشينكوف و دەمانچە و چۆنيەتى دەسبەسەرگرتن و
رفاندن و تەقاندنەوئ (تى ئېن تى) و چۆنيەتى كەلەپچە كردن،
ئەوسا ھەستم بە شانازىەكى گەورە دەکرد و پېموابوو رۆلى
سەحابەكان دەبينم، وەنەبى مەشق و راھينان تەنها بەمن كرابى،
بەلكو تەواوى ئەوانەى ھاتبوونە رېزى مجاھدينەو، ھەمان
مەشقيان بينىبو و ھەمان تېروانىنى منيان لا چەسپينرابوو كە
پېويستە جيهاد بە بەشېكى گرنگ لە خواپەرستى بزائين.

لەو ماوەيەى لە ئەركە نوپكەدا بووم، زۆر نھينى گروپەكەم
بۆ دەرکەوت كە پېشتەر لېيان بېئاگا بووم، خانووەكەى ئەمير
كۆشكىكى سى نھۆمى گەورە بوو، ژېرەوئى گەراجى چەندىن
ئۆتۆمبىلى بى سەرەتا و علوج بوو، پىر بوو لە قتوى بۆيەى
ئۆتۆمبىل، سەرەتا نەمزانى ئەمان چ كاريان بە بۆيەى ئۆتۆمبىلە،
بەلام دواتر تېگەيشتم ھەر ئۆتۆمبىلېكيان لەھەر كردەوئەكە
دا بەكارهيناييت دواى كردەوئەكە رەنگەكەيان گۆرپوئە تا ھېزە
ئەمىنيەكان ھەستى پېنەكەن و سەرەداوى كردەوئەكانيان
دەست نەكەوئيت، لە سوچېكى ژېرزەمىنەكە دەيان تابلوى
ژمارە كاتى و مەنەفېست و ژمارەى ساختەى لېدانرابوو كە
بۆ بەلاپېدا بردنى چاوى ھېزە ئەمىنيەكان بەكاريان دەھينا،

ههروه‌ها ده‌یان دهمامک و که‌له‌پچه و که‌ره‌سته‌ی شوشه برپن و چه‌قۆ و که‌ته‌ر و چه‌بل و ده‌رنا‌فیز له‌ناو سندوقێک دانرابوو، هه‌ر له‌نه‌هۆمی یه‌که‌م ژورێکی بچوکی تیا‌بوو ده‌رگایه‌کی ئاسنی پته‌وی پتیه‌بو، له‌و ژوره‌ بچوکه‌وه‌ پێگه‌ هه‌بو بگه‌یته‌ ژێرزه‌مینێ خانوه‌که‌، که‌ پڕ بوو له‌چه‌ک و فیشه‌ک و تفاقێ سه‌ربازی و که‌له‌پچه و دهمامک، ئه‌و ژێرزه‌مینه‌ به‌سه‌ترابه‌وه‌ به‌ تونیاییکی یه‌که‌مه‌تری که‌ له‌ژێرزه‌مینه‌که‌وه‌ برابه‌ دووسه‌د مه‌ترێک له‌ دوری کۆشکه‌که‌، سه‌ره‌تا نه‌مزانێ کاربان به‌و تونیله‌ چیه‌، دواتر لێی تێگه‌یشتم له‌ نه‌گه‌ری ئاشکرا بون و په‌لاماردانی هه‌یزه‌ ئه‌منیه‌کان بۆ خۆده‌رباز کردن به‌کاریده‌هێنن.

له‌و کۆشکه‌ سێ که‌سی ده‌سته‌رۆیشتوو هه‌بوو که‌ بریتی بوون له‌ ئه‌میر و ئه‌بوو حه‌نیفه‌ و ئیسماعیل، دوا‌ی ئه‌وان ده‌سه‌لاتی ته‌واو درابوو به‌ من. گه‌رچی له‌ سه‌ره‌تا‌دا من ده‌ست سپی و ناشاره‌زا بووم له‌ به‌رپێکردن و به‌رپتیه‌بردنی کاروباری کۆشکه‌ نه‌هێنیه‌که‌ی ئه‌میر، به‌لام هه‌میشه‌ ئه‌بوو حه‌نیفه‌ و ئیسماعیل رێنوینیان ده‌کردم و چۆنیه‌تی مامه‌له‌ کردنم له‌گه‌ڵ ئه‌و واقیعه‌ نوێیه‌یان فێرکردم، رایانه‌هێنم له‌سه‌ر ئه‌وه‌ی به‌رپۆژه‌وه‌ پاسه‌وانیته‌ی با‌له‌خانه‌که‌ به‌بێ چه‌ک بگرینه‌ ئه‌ستۆ، ته‌نها له‌شه‌وان دا چه‌کمان پێیته‌، به‌یانیانی‌ش به‌ر له‌تاو که‌وتن چه‌که‌کان کۆبکه‌مه‌وه‌ و له‌ژوورێکی نه‌هۆمی سییه‌م هه‌لیانگرم.

نه‌هۆمی دووه‌می کۆشکه‌که‌ شوینی دانیه‌شتنی ئه‌میر بوو که‌ زیاتر له‌ حه‌وت ژوور و دوو ته‌والیته‌ و دوو حه‌مامی تیا‌بوو، نه‌هۆمی سییه‌م نه‌بینیبوو، چونکه‌ ئه‌بوو حه‌نیفه‌ پێی گوتم کارتان له‌ نه‌هۆمی سییه‌م نیه‌ و پێگه‌ش مه‌ده‌ هیچ که‌سه‌یک

بە پاسەوانەكان و خۆشتەو بەچنە نھۆمی سەرەو، تا نھمیر
فەرمان نەدات، تەنھا بۆ دانانی چەكەكان دەچیتە ژووری كوگا
لە نھۆمی سییەم.

شەویکیان کاتژمێر لە دوو تێپەرپیوو، تەواوی پاسەوانانی
کۆشکەكە لە خەودا بوون و نۆرە پاسەوانییتی خۆم بوو،
دەرگای حەوشەم کلیل دا و بە پەیزەكەدا سەرکەوتمە نھۆمی
سی، دەرگای ھەموو ژوورەكان دەھاتنەو ناو ھۆلیکی گەورە
حەوت مەتری، لە ناوەرپاستی ھۆلەكە میژێکی گەورە و دوو
کورسی لیوو لەسەر میزەكە چەند گۆقار و پۆژنامەيەك و دوو
کتیپی ئایینی و قورئانیك دانرابون، لەسەر گۆقارەكان كۆمەلیك
كلیلم بەدیكرد لەو دەچوو کلیل تەواوی کۆشکەكە بووبی،
سەرەتا سەریكم کیشا بە كوگای چەك ھەلگرتن، بەو کلیلە
كە پیم درابوو دەرگاگەم کردەو، شوینی ھەلگرتنی چەكەکانی
ئیمە سندوقیکی گەورە بوو، لەولاتر دوو سندوقی ترم بەدیكرد
كە لەسەر یەكتر دانرابون ئەوانیش پڕبوون لە چەك و فیشەك،
لە تەنیشتی ئەوان سندوقیکی تر ھەبو پڕبوو لە نارنجۆك،
دەرگاگەم داخستەو و كۆمەلە کلیلەكەي سەر میزەكەم
ھەلگرت، دوايە بیرم لەو کردەو كە ھەر دەرگایەك بەكەمەو
دەچیتە خانەي ناپاکی كردن لە گروپەكە، کلیلەكانم لە شوینی
خۆی دانیەو.

دوو ھەنگاوم نا تا بيمە خوارەو، بەلام جاريکی تر كەلكەلەي
بینی ژوورەكانی تر ھات بە میشكەدا، لە دلی خۆمدا دەمگوت
چۆن دەبیئت سەرەپای ئەوێ ئەم ھەموو کارانەیان بە دلسۆزی
بۆ ئەنجام دەدەم، بەلام نھینیەکانی ئیرەم لیشارنەو مەگەر

مەنەش بەشەك نەم لەوان؟ دىسانەو بە خۆم گوت: گەر
 ئەمان لەپىناو سەرخستنى ئاينى ئىسلام تەيىكۆشەن بۆچى
 نەينى لەوانە بشارنەو بە وەك خۆيان دلسۆزەن؟ جارەكى تە
 كىلەكانەم ھەلگرتەو بە دەستەمكرد بە تەيىكردنەو ەيان داخا
 كام ژوور دەكەنەو؟ دواى تەيىكردنەو ەيەك يەك كىلەكان
 ژوورەك كرايەو، تەيادا تاخەم سەيسەمەكى خەو و بۆفەيەكى
 جلوبەرگ و رەفەيەكى كەتەيى تەيا بوو، لەسەر سەيسەمەكە
 نامەيەكى دەستەنس كەوتەبوو، ھەلگرتەو بە دەستەم كەرد بە
 خۆپەندەو، لە ژەير سەيسەمەكە بەرەك پارەى عەراقى لەناو
 كەيسەيەكى بچوك دانرابوو، ھەرچەندە پارەكەم نەژمارد، بەلام
 بىست تا سى مليۆن دىنار دەبوو، لەناو بۆفەكە دەستەك
 چاكەت و پانتۆلى نوو و تاخەك جلى ژنانە دانرابوون، سەرەتا
 ئەو ھەستەم لا دروست بوو كە جەلە ژنانەكە جلى خەزانى
 ئەمىر بىت، بەلام دواتر بۆچونەم گۆرا، بە خۆم گوت: ئەرەمالى
 ئەمىر نە تا ستەيان و ماپۆ و ژەيركەس و كراسى تەرى لىدانرايەت،
 ترس داگرتەم، ھەستەم بە مەترەسى كارەكەم كەرد و وام ھەنايە
 بەرچاوم كە لەم كاتەدا ئەمىر خۆى دەكات بە ژووردا و بەو
 ھالەو دەمەينەت، وىستەم نەھۆمى سەيەم بەجەيەتەم و خۆم
 تەرىك بەگرم لەو نەپەنيانەى خەرىك بوو بۆم بىن بە بەلا، بەلام
 دواتر ھەيور بومەو و بەرپارم دا ھەر دەپى ژوورەكانى ئەو نەھۆمە
 بەشكەم و ەلامى ئەو پەرسىارەم دەستەكەوئە كە بۆچى نەھۆمى
 سەيەممان لىقەدەغە كراو؟ ھەر ئەو پەرسىارەش بوو ھانىدام
 دەست بۆ كۆمەلە كىلەكە بىەم و يەك يەك ژوورەكان بەشكەم.

ھەر لەناو بۆفەيەكە دەيان نامەى تەر ھەبوون كە بەو خەپرايە
 پەم نەدەخوینرانەو، بەلام ئەو ەم بۆ دەركەوت ھەندەكەيان

نامەى مامۆستا شەكراو بوو.

نامەىەكى ترم بەرچاو كهوت لەلایەن كاربەدەستىكى گەورە ئاراستەى ئەمىر كرابوو، لەنامەكە نووسرابوو ئەو پێنج هەزار فېشەكى كەلاشىنكۆف و هەزار فېشەكى دەمانچەم بۆت رەوانە كرد پشت بەخوا سەردەكهوین، تا خوێندنەوێ ئەو نامانە ئەمزانى ئەمىر ناوى راستەقینەى چىيە، بەلام ئەو شەو بەم دەركەوت ناوى شوانە.

هەر لەناو بۆفیهكە چەندین كاسىتى قىدیۆ و كاسىتى گەورە و بچووکی تر و فلاش مېمۆرى هەبوون، بەلام من شارەزانەبووم لە بەكارهێنانیان، تا بزەنم چىيان تیا تۆمار كراو، لای راستى بۆفیهكە خاویلیك لوول درابوو كه پوانیم دەمانچەىەكى نوێى تیا هەلگیرابوو، بەدەستى راستم دەمانچەكەم هەلگرت لە دلى خۆم دا دەمگوت: داخوا چەند كەسى پێكوژراو؟ ديسان بە خۆم گوت: داخوا كەى بەم دەمانچەىە نۆرەى كوشتنى منیش دىت؟ خوارەوێ بۆفیهكە ئەلبومىكى وێنەى تیا بوو كه پربوو لە وێنەى ئەمىر و مامۆستا شەكراو و كەسانى تریش، تەنانەت وێنەى خىزانى ئىسماعیل و ئەبوو حەنیفەشم تیا بەدیكرد، دلم داخوړپا، ئای خواىە وێنەى خىزانى ئىسماعیل و ئەبوو حەنیفە لە ئەلبومە تايبەتیهكەى ئەمىر چى دەكەن؟

خېرا خېرا دەگەرەم تا وێنەى سارای خىزانم بدۆزمەو، هەموو لاپەرەكانى ئەلبومەكە گەرەم، گشتیم دوبارە و سېبارە كردەو، سوپاس بۆ خوا كه وێنەى سارای تیا نیە، لە دلى خۆمدا وامگوت. لەناو رەفەى كنىبەكان كۆمپيوتهرىك دانرابوو، گەر بمتوانىايە بەكاربھێنم زۆر نھێنى ترم بۆ دەرەكەوت.

هەموو ژوورەکان و تەنانەت ھەمام و تەوالیئەکانیش گەرام
تا نەینێھەکانی نھۆمی سییەم بۆ ئاشکرا بێت، بەرەبەیانێکی
درەنگ ھەموو دەرگاکی نھۆمی سییەم وەك خۆی کلیل دا،
ئەجا کلیھەکانیشم لە ھەمان شوێنی پێشوی دانایەو و ھاتمەو
نھۆمی دووھم، بە دلێکی غەمگینەو ئیشکگریم تەسلیمی ئەبوو
زیاد کرد و لێی خەوتم پێنەوێ نوێژی بەیانێ بکەم.

مامۆستا ھیوا لەوپەڕی گومانەو لێی پرسیم: بۆچی نوێژی
بەیانیت نەکرد خو تۆ باوەردار بووی؟

ھەڵمألین و دەستکەوتنی نەینێھەکانی ئەو شەوێ کۆشکە
ناوی خۆشمی لەبیر بردەو چجای نوێژی بەیانێ، ئیدی
تێگەیشتم ئەوێ مرۆف بەرەو نوێژ کردن دەبات ئیمانە.

ئێوارانیك من و ئیسماعیل و کەسیکی تر کە تەنھا لە شەوێ
ھەڵکردنی ئالارەشەکان بینیبوم، لە کۆلانی دووھمی بەردەمی
قوتابخانە کە لەناو ئۆتۆمبیلێکی بیئیمی جامرەش چاوەڕپێ
ھاتنی مامۆستا شەکراومان کرد، پلانەکە وابوو ھاوڕیکەمان
ئۆتۆمبیلە کە لێخوڕپیت و منیش مامۆستاکە لە دواو قۆلبەست
بکەم و ئیسماعیلیش بۆنێکی تاییەت لەدەم و لوتی بدات بۆ
ئەوێ بپھۆشی بکات، ئەو کۆلانە ئێمە لە بۆسەیدا بوین
رپێ ھەمیشەیی مامۆستا شەکراو بوو کە پیایدا دەگەراییەو
مالی خۆیان. دەمەدەمی خۆرئاوای بوو، مامۆستا شەکراو
وێکو پۆژانی پێشوو لەسەرخۆ بەرەو لای ئێمە ھەنگاوی
دەنا، ھەنگاوەکانی درشت نەبوون، سەری نەو بوو تەنھا
پیش خۆی و ھەنگاوەکانی دەبینی، کراسیکی قۆل کورتی
پەمەیی و تەنورەیکە کورتی رەشی لەبەر بوو تا ئەژنۆی

پروت بوو، به خۆمم دهگوت ئهم بهره لايه حه قى توپاندنه،
 پرچى بۆ پشته وه هه لدا بوه وه و له دواوه به ته و قهيه كى ژنانه
 به ستبوى، له و شوينه ئيمه ئيوه ستابوين جگه له دوو مندا ل
 كه ياريان ده كرد كه ستر ديار نه بوو، من له نزيك ئوتۆمبيله كه
 وه ستابووم، ئيسماعيل له كوشنى دواوه و شوفيره كهش له
 شوينى خوى له ئاماده باشيدا بوو، مامۆستا شهكراو له ئاست
 ئيمه ههنگاو يك دوور كهوته وه، به لام له كتوپر يك دا له دواوه
 پهلامارمدا و ههردوو دهستيم خسته ناو كهله پچهيه كه وه،
 له هه مان چركه ئيسماعيل به خيراى گهيشته بهردهمى
 مامۆستا شهكراو، به پهله بۆنه كهى خسته سهر دهم و لوتى و
 به ره و سندوو قى ئوتۆمبيله كه په لكيشمان كرد بيئه وهى بوارى
 بدهين هاوار بكات يان ههولى خوقوتار كردن بدات خستمانه
 ناو پاشكوى ئوتۆمبيله كه. كاتيك گهيشتينه وه كۆشك مامۆستا
 شهكراو بيهوش بوو، يه كسهر ناوه روكى نامه كه م كهوته وه بير
 كه مامۆستا شهكراو بۆ ئهميرى نووسي بوو، له خويندنه وهى
 نامه كه را زانيم رپاندنه كهى چ پهيوه نديه كى به بهره لايى و
 قاچ وقولى پرووتيه وه نيه، بهلكو پهيوهسته به حهزه كانى
 ئهميره وه.

له سه ره وهى نامه كه بى سلاو كردن نوسيبو: كاك شوان من دوا
 برپارم داوه جارئ شوو نه كه م، جگه له وهش وهك له نامهى پيشوو
 نووسي بوم ئاخىر تۆ ده سال له من گه و ره ترى و جيا وازيه كى
 زۆر له نيوان ته مه نمان ههيه، جگه له وهى تۆ خيزاندارى و
 چهند مندا ليكىشت ههيه، با ئه وهشت بهيتمه وه بير كه سيله
 خزمایه تى له نيوانمان ههيه، گهر واز نه هينى ناچارم باوك و
 براكانم ئاگدار بكه مه وه، تكا ده كه م ئهم نامه به به گرنگ بزانه و

دوا نامه و دوا وه لامي منه.

كه ميك دواي بانگي ئيواره مامؤستا شه كراومان به بيھوشي
گهيانده ژوورنكي نهومي سي، دهرگامان له سهرى داخست، ههر
ئو شه وه ئه مير و ئه بوو حه نيفه ش هاتن و له نهومي سي به
له گهل ئه مير دانىشتن و خواردن شيان بو هينابوو. وا ده هاته
به رچاو دانىشتنه كه يان تاييه ت بووبى به رفاندنى مامؤستا
شه كراوه وه.

دوو شه وي دواي ئه وه، نۆره ده وامي خۆم و تيمه كه م بوو، كات
له دوانزه ي شه و تيه ريبوو، ئه مير به ته نها گه يشته لامان، له بهر
دهرگاي حه وشه له سهر كورسيه ك دانىشت و پي گوتم: خه وم
زپاوه و له مال بيزار بووم، ده مه وي ت ئه مشه و له گهل ئي وه بم
و له جياتي ئي وه ئيشك بگرم، تكام ليى كرد كه بچي ته ژوره وه و
پشوو بدات، به لام بيسود بوو گوتي: ده بيت ئي وه پشوو بدن و
بخه ون.

نه ده بوو گوپرايه لي نه بين و قسه ي ره ت بكه ينه وه، ههر چه نده
ده مزاني ماسته كه بي موو نيه، ناچار بووين بچينه ژوورى
خۆمان، گلۆپمان كوژانده وه و براده ران ليى خه وتن، به لام من
خه وم لي نه ده كه وت، ده مويست خه وم لي بكه وي تا ئاگاداري
هيچ بارودؤخيكي ئه و شه وه ي ناو كو شكه كه نه بم، به لام
دلم به جورنك نا ئارام بوو كه خه وم لي نه كه وي ت، هاوړيكانم
پرخه ي خه ويان ده هات و بيئاگا بوون له وه ي بؤچي ئه مير به م
ني وه شه وه هاتؤته لامان و ده يه وي ت ئيمه بنوي ني ت، چه ندين
جار له ناو پيخه فه كه م ئه مديو و ئه وديوم كرد بيسود بوو.

شه و راشكا، توانام نه ما چیدی له ناو جیگا كه م بمیتمه وه،
 له حه وشه وه ته ماشای ئاسمانی بیتم كرد، ئه ستیره كان
 دهره وشانه وه، ئه ستیره كه له پوژه لاته وه به ره و پوژناوا
 به خپرایي دهرؤیشت، په كیكي تر له لای باكوری گوی زهویه وه
 به ره و باشور ملی نابوو. ئه و چیرؤ كه م هاته وه بیر كه نوسه رېك
 له كتيبيكي خوئی دا نوسی بووی : پیاوئكي دهشتی هه ولیر له
 شه وئكي زستان دا باران نم نم دهباری بؤ باوكمی گپرایه وه،
 پیاوه كه گوتی سال سالی هفتاو په كه و وهرز هاوینه،
 كؤمه ئيك پیاوی ناوایی له مالی عه مەدی برام له سهر سه كوی
 به رده م خانوه كه یان دانیشتبوین، كاتيك ئه ستیره كه گه ش
 به ئاسمانی مه مله كه ت دا تیپه ری، مام هؤمه ر كه پیشت
 پیشمه رگهی پارتی بوو هه لیدائی و گوتی: جه ماعت ئه و
 رووناكیه ده بینن؟ هه موان گوتیان: به ئی ده بینین، مام هؤمه ر
 گوتی: ئه وه قه مه ر سناعی ئه مریكایه، مام عه لی كلاوسوریش
 كه كؤنه شیوعی بوو هه لیدائی و گوتی: نه خیر ئه وه قه مه ر
 سناعی روسیایه نه ك ئه مریكای جیهان خور، سهرت نه به شینم
 قسه یه كه له م قسه یه كه له و بوو به دهنگه دهنگ و هه را و جویندان
 به په كتر و هیرش كردنه سهر ئه مریكا و روسیا، دواچار دهنگه
 دهنگ و هه را و هؤریا كه هه موو میوانه كانی كرده دوو به ره وه،
 بارودؤخه كه به دهنگه دهنگ و جویندان نه وه ستا، به لكو سهری
 كیشا بؤ شه ره گؤچان و مه تره ق و داسولكه و چه ند كه سپك
 بریندار بوون، تا عه یامیكي دوور به یینی خزمه كان چاك نه بوه وه،
 تا كادیرئكي پارتی و شیوعی پیکه وه هاته گوند و هه موانیان
 ناشكرده وه.

لەناو حەوشەى كۆشكەكە ڕووە باشوور وەستابوو، هەشتا چاوم بە ئەستێرەكانى ئاسمانەووە بوو، لەخۆم و بێركردنەووە و تێگەشتنەكانم بێزار بووم، هەيچ دەنگێك نەدەهات جگە لە جار جار حەپەى سەگ و دەنگى كوندەپەپۆى ئەو دەشت و دەرە نەبێت، زۆر جار گوێم لە بابم ببوو دەيگوت: لەهەر شوێنێك كوندەپەپۆ خوێندى ئەو شوێنە توشى كارەسات دەبێت و چۆل دەكرێت، بېرو هۆشم لاى ئەمير بوو، ئەو پرسىيارەم لەخۆم دەكرد داخوا ئەمير بەم نيوە شەووە بۆچى هاتو؟ ئەى نەيگوت من پاسەوانىتى دەگرم؟ كوا؟ دەرگای حەوشە داخرابو، لەناو حەوشە و تەواوى نەهۆمى ژێرەووە گەرام ئەميرم بەدينەكرد، گوێم هەلخست هەيچ دەنگێك نەدەهات، بۆچونم وابوو ئەمير چۆتە لاى مامۆستا شەكراو، پێم وابو خەوى نەزرا بوو، بەلكو بەتايبەتى بۆ ديدارى هاتبوو، هەربۆيەش ئيمەى نواند.

نازانم چۆن وەها بېريارىكم دا بچمە نەهۆمى سێيەم و بمەوى نەيئەكانى ئەو شەووەم بۆ دەرېكەوى، گەرچى هەستم بە مەترسى كارەكەم كردبو و ئەو ئەگەرەم لەبەر چاو بوو كاتى ئەمير دەمبىنى خەرىكى سۆراغى ئەوم دەمباتە ناو تونێلەكە و بە فيشەكێكى دەمانچەكەى بۆ هەتا هەتايە بێدەنگم دەكات، بۆ سبەينیش ئىسماعيل ڕادەسپېرێت كە لاشەكەم پەلپەل بكەن و لە شوێنێكى دوور بمخەنە ژېر خۆلەو، چش لەو دلسۆزبەى من بۆ خوا و ئىسلام و ئەمير هەمبوو، چش لەوێ دوو منداڵم هەتيو دەكەون و هاوسەرەكەم بێوژن دەكەويّت، لى ترسەكە ڕپى لىنەگرتەم و لەو نيوە شەووە بە پى پەتى (تا دەنگى پێم نەيەت) بەرەو نەهۆمى سێيەم لە پەيژەكە سەرکەوتەم، لەسەر پايەى كۆتايى پەيژەكە گوێم هەلخست تا بزانم لە هۆلەكە

دانیشتوه یان هیچ نوزه و دهنگیکې دئ؟ دلم خیرا خیرا لیتی
 ددها، تایه کی گهرم سهرتاپای جهسته ی گرتمه وه، نارقه م دهردا
 و شلپه ی ناوم دههات، به بی چریه گه یستمه ناو هو له که، له
 نریک ژووره که ی نه میر گویم هه لخت دهنگه دهنکیان دههات،
 نه میر به توندی پیی دهگوت: رازی بیت یان نا ههر له گه لټ
 دهنووم، باشتر وایه به خووشی خوټ ته سلیم بکه ی، تکا و
 پارانه وه ی ماموستا شه کراو ته نها نه وه بوو دهیگوت تکایه و
 مه که خوا لټ خو شنبائی و نه م ناپاکیه ت لی قبول ناکات.

چاوی راستم خسته سهر کونیکې دهرگا که، له بهرده م
 سیسه مه که کراسه قوټ کورته په مه ییه که ی ماموستا و ژیر
 کراسیکې سوور و سوخمه یه کی سپی که وتبوون، چاوم خسته
 سهر سیسه مه که، نه میرم به پروتی بینی، به ههر دوو دهستی،
 ماموستا شه کراوی به رزه وت کردبو و رانی خستبوه سهر رانی،
 ده می له سهر مه کی بوو.

هات وهاواری ماموستا شه کراو هیچ له حه زه کانی نه میری
 که م نه ده کرده وه، به لکو ترسی منی که م کردبوه وه له وه ی ناخو
 نه میر به بینیم له توپه تم دهکات یان نا؟ ترس بارگه و بنه ی
 خو ی پیچابوه وه، له و چرکه یه نه وه ی بیرم لټنه ده کرده وه مردن
 بوو. بینینی نه و دیمه نه هینده ی تر نازایه تی پیبه خشیم تا
 دلۆپه خوینی ناو رانی ماموستا شه کراو نه بینم نهومی سییه م
 به جینه هیلم، له قه فرکی و گریان و پارانه وه ی ماموستا شه کراو
 دیمه نیکی دلته زینی پی نشان دام، په له خوینه کانی تک تک
 ده که وتنه سهر سهرچه فیه سییه که ی ژیریان و له ماوه یه کی
 که مدا ئسفنجه که خوینه که ی هه لده مژی، رانی توکاوی نه میر

لەسەر پانی سپی و نەرمونۆلی مامۆستا شەکراو لەجولەى
بەردەوامدا بوو.

ئەى نەمگوت خۆت تەسلىم بکەى باشتەرە؟ ئەمىر چەند جارێک
واپىنگوت.

ئىتر کاتم بەس بوو بۆ ئەوەى ئەۆمى سىيەم بەجىبهيلم و بچمەو
ناو جىگاگەم، بەس بوو بۆ ئەوەى بزانم ئەمىر لەسىنە و ناو پانى
مامۆستا شەکراو تىر بوە يان نا؟ بەس بوو بۆ ئەوەى دىمەنى
خۆ تىرکردنى زياترى ئەمىر بىينم، ئىدى دەبى بەلايەنى کەم
خۆم لە مەرگى راستەقىنە و بى چەندو چوون بپارىزم، لە ناو
پىخەفەکەم گىنگلم دەدا و هەست و هۆشم نازارىان دەدام.

چەند جارێک بەخۆمم گوت: کەوابى من پاسەوانى کەسىکى
دپندەم نەک خواپەرست، من دەستىکى زالم بۆ هينانە دى ئاوات
و حەزەکانى ئەمىر و تىر کردنى ئارەزوەکانى، چەند جارێکى
تر تفى خەستم لەخۆم کرد و خۆم وەک مروڤىکى بپرهوشت و
رېسوا دەهاتە بەر چاو.

بىرۆکەى کوشتنى ئەمىر و خۆم پادەست کردن بە دەزگاگانى
ئاسايش لەمىشکم دا دەخولانەو، دەمويست بەرەو لای تفەنگەکان
بپۆم، بەلام ترس پىنى لىدەگرتم.

ئەمىر دەکوژم، شار پاك دەکەمەو لە پۆخلى، ئەهلى شار پزگار
دەکەم لەدەست گورگىکى برسى، بەردەوام ئەم پستەيه لەمىشکم
دەخولايەو، ئىستاش نازانم ناو ئەو هەموو خەم و بىرکردنەو
ئالۆزانەدا کەى خەوم لىکەوت، کە لە بانگەبانگى هاوپىکانم بەئاگا
هاتمەو تىشکى پۆژ گەزىک يان کەمىک زياتر بلند ببوو.

مامۆستا هیوا زهقهی چاوی دههات و له بیرکردنهوهیهکی قول
دا تقوم ببوو، منیش له ناو خهمیکی بی بن دهتلامهوه و ههر
ئوهتهی نوزهم دههات، بیدهنگی بالی کیشا بهسهر ژوورهکهدا،
ههر دوکمان ئازارمان دهچهشت، من بو ئهو تاوانانهی نهجامم
دابو و به درژایی دوو سال هۆش و ههستی بهرهزهوت کردبوم
و جلّهوی بیرکردنهوهی لیسهندبوم و ئیراده و وزه و تواناکانمی
خستبوه خزمهتی تاقمیکی تهکفیری و زالم، ئهویش بو
نههامهتیهکانی گهلهکهی که چۆن کۆمهلیک خهک گورگ ئاسا
لهژیر سیبهری ئاین نهزانی و لاوازی دهبهنگهکان دهقۆزنهوه
و دهیانکهن بهئامرازی هینانهدی خهونه پوچهکانیان و چۆن
حهزهکانیان خالی دهکهنهوه.

لهسییه م پۆژی دیدەنیە کە ی من و مامۆستا هیوا، بەم شیوەیە دەستم بە قسان کرد:

شار بە تەواوی ئاوارام دەهاته بەرچاو، هەوایی کوژرانی چەندین کەس لە ناو خەڵک بەلاو بیووە، لە یەك مانگ دا چەندین پرسە لە گەرە کە جیا جیا کان هەبوون بێ ئەوێ بزانی بکوژە کان کێن و چ کارەن، ئەمیر و تەواوی گروپە کەمان لە پێگەی لایەنگرانی خۆمانەو هەوایی کوژران و شوێن بزکردنی چەندین کەسمان دەخستە پال حزیەکانی دەسلالت تا خەڵک لێیان بێدەنگ نەبێت و کاردانەو نیشان بدەن و پشیوی بنێنەو.

لەماوێ دوو مانگ دا مەلایەك و مامۆستایەکی مەسیحی و دوو مندایی شەش حەوت سالە و سێ مێردمندال و دوو ژن کوژران و چەندین کەس بزر بوون و چارەنوسیان نادیار بوو، چەند دوکانێکی مە ی فرۆشتن و سەرتاشی و بوک پازاندنەو سوتێنران، شەوانە لە خانووە کە ی ئەبوو حەنیفە و ئەمیر کۆدەبوینەو و قاقا پێدەکەنین و خۆشحالی خۆمان لە ئەنجامدانی کردەو هەکان دەر دەبێ، هەموو ئەوانە ی لەوێ بوون و لایەنگر و مجاهد بوون، لە راستیدا بێئاگا بوون لەوێ چی دەگوزەرێت و کردەو و ئامانجی گروپە کە یان بۆ دەر نەدە کەوت و وایان دەزانی ئەو کارانە ی کە ئەنجام دەر بێن لە ژێر پۆشنایی قورئان و فەرموودە پیرۆزەکان برباریان لە سەر دراو، پێکەنینەکانی من ژەهراوی

بوون، سیخناخ بوو له فیل له خوځ کردن، تهنانهت نهوانیشم به
 پیکه نینه کانم خه له تاندبوو، تا وا تیبگهن منیش وهك نهوان
 بیئاگام، من راستیه کانم ده زانی و به چاوه کانی خوّم ده مبینین،
 به لام نهوان مهست بوون به دهق و سوننهت و ده عواکان،
 خه والوو کرابوون به بیئاگایی و هه موو ههسته کانیان سر
 کرابوون وهك چوّن پیشتز منیان مهست کردبوو. لاتان وانه بیت
 مروّف تهنها به جوړه کانی مهی مهست ده بیت، به لکو هه له
 تیگه یشتن له ئاینیش رینگه و نامرازیکه بو مهست کردن و
 بیئاگایی و زور جار به ره و تاوان په لکیتشت ده کات گهر پوښنیری
 گشتی و پوښنیری ئاینیت له ناستیکي نزم دا بیت.

دوو له وانهی شوینبز کرابوون سه فیهی هاوسه ری نه بوو
 حه نیفه و دلخوازه کهی بوو دواى نه وهی نه بوو حه نیفه
 سه بارهت به سه فیه و خوشکه زا کهی هه موو راستیه کانی بو
 ده رکه وت، براکانی سه فیهی لن ناگادار کرده وه، نهوانیش به
 کوی دهنگ بریاریان دا هه ردووکیان بکوژرین.

شه ویکیان نه بوو حه نیفه له مالی خویان هه ردووکیانی
 بیهوژش کرد، دواتر هه ردووکیانی هیئایه باله خانه کهی خو، من
 و ئیسماعیلی راسپاد له ناویان بیهین، ئهرکی کوشتنی ئهم دوو
 دلخوازه لای من ئاسان بیوو له بهر دوو هو، یه کهم: له پروانگهی
 ئاینه وه نه وهی ناپاکی بکات شه رعیهت به کوشتنیان دهریت،
 دووهم: راهاتبووم له سهر کوشتن و لیدان و توندوتیزیه کان و
 سلم لینه ده کرده وه و ترسم نه مابوو.

به ره به بیان خوشکه زا کهی نه بوو حه نیفه مان برده وه ناو
 حه مامه که، سه رمانبری دواتر په لپه لمان کرد، ئنجا سه فیه شمان

به هه مان پڻگا کوشه و جهسته ی په لپهل کراوی هه ردووکیانمان
خسته ناو کیسه ی نایلونه وه و له دهره وه ی شار خستمانه ژبر
زه وی.

مامؤستا هیوا لپی پرسیم : که ده تزانی نه و کارانه ی پیت
نه نجام ده درپت کاری قیزه ون و ناپه سه ندن و فه رمان و
ره زامه ندی خودای له سه ر نیه، به لکو تاوانگه لی گه وره ن
دهره ق به مسولمانان و خه لکی شاره که ت نه نجامی ده دی،
ده شترانی کاره کانتان ناکامی خراپی ده بیت نه دی بوچی هه ولی
دوورکه و تنه وه و راکردنت نه دا؟

ته ماشایه کی ناو چاوی مامؤستا هیوام کرد و هه ناسه یه کی
قولم هه لمزی، گوتم: نه و ماوه یه ی که ده متوانی وازیان لیته نیم
و لییان دوور بکه ومه وه هیشتا باش لییان تینه گه یشتبووم و
باشم نه ده ناسین، وامده زانی نه میر جینشین خه لیفه کانی
راشدینه و هاوکاره کانیشی سه حابه ن، کاتیک نه وانم ناسی
و زانیم چین و کین بوام نه ما لییان دوور بکه ومه وه، دواتر
مامؤستا بو کوئ رابکه م خو بو هر شوینیک رامبکرایه
ده یانکوشتم، یه کیک له وانیه لیمان دوورکه و تنه وه و شاری
هه ولیتری جیه یشت و له شاری سلیمانی گیرسایه وه، نه بوو
عه بدولا ناویک بوو له نیوه شه ویک دا له ناو ماله که ی خوی
کوشتیان، له کاتی کوشتنه که ی وینه یان گرتبوو، وینه ی لاشه ی
له خوین گه وزاوی نه بوو عه بدولایان به هه موو مجاهیده کان
نیشان ده دا، ده یانگوت: نه مه چاره نووسی هر که سیکه له ناینی
نیسلام هه لگه ریته وه، به مه ش ترسیان خسته دلی هه موان، تا
به هیج شیوه یه ک بیر له راکردن و دوورکه و تنه وه نه که ینه وه،

ۋەنەكەشيان نیشاندهداين مه به ستي سه ره كيان نه وه بوو
 به و ۋېنه تر سه ښنه رانه پيمان بلين: نه كهن وه كو نه بوو عه بدولا
 دژمان بوه ستنه وه، نه گينا هه مان چاره نوسي نه وتان ده بيت،
 به لام له رواله ت دا پيان ده گوتين: له تاغوته كان نه تر سين
 نه وه تا خودا رېگه له وانه ده گري كه ده يانه وي بېن به مه ترسي
 بو سهر ژيان و سه لاه مه تيتان، له هه مووي مه تر سیدار تر نه وه
 بوو كارېكي كوشتنيان پي نه نجام ده دايت، تاكو وهك خوځيان
 تاوانېكي گه وره ت له نه ستو بيت و نه تواني په يوه ندي به ده زگا
 نه منيه كانی ولاته وه بكهيت، وهكو نه وهی من كه ئيسماعيل
 دواي كوشتني گه نجه كه پي گوتم نه وه بزانه كه نه م كوشتنه
 به كاميرا تومار كراوه.

ماموستا هيو ا به م چيرؤكه ي من، چيرؤكه كانی نه جيبي هاته وه
 ياد، گوتي: چه ند سال دواي گه يشتي به فهره نسا نه جيب
 سهر دانی هه ري می كوردستان ده كات و ده يه ويت له ويوه
 كه سو كاره كه ي بينيت و به ديداريان شاد بيت، دواي گه رانه وهی
 كه سو كاره كه ي بو ئيران عه سرانيك ده چيته ناو باخچه ي شار
 هه ر به رېككه وت له باخچه كه له گه ل كچيك ده كه ويته گفتوگو.

نه جيب بو يگيرامه وه و گوتي: وام هه ست ده كرد كه نه م كچه م
 له شويني تر بينيبي، ليمپرسی تو ش له فهره نسا نيت؟ كچه كه
 به پي كه نينه وه گوتي نه خپر، خوزگه له فهره نسا ده بووم.

گوتم: وا هه ست ده كه م تو م بينيبي يان رؤژگارېك ناشناي
 يه كدي بوويين.

به شوخي هه گوتي: رهنگه هه سته كانت به هه له يان بردي.

پېموابوو ههسته کانم زانیاری هه له ی پینه داوم، بۆیه به جوړیک له دنیاییه وه گوتم: نا ههسته کانم رپی هه له م پینیشان نادهن.

یه کسه رگوته: ناخر من خه لکی گوندی (چه قین) ی نه و دیووم، هیچ شتیک شک نابهم پیکه وه گرپی دابین تا کردیتین به ناشنای یه کتر.

به سه رسوورمان و له بهرخومه وه گوتم:

-چه قین؟

من له یاده وه ریه کانی خوّم دا ناوی گوندی (چه قین) م تۆمار کردبوو که شهویک دواي گه یشتنم به سه رسنوور له ماله هه ژارپکی خوارووی ناوایی گونده که مابومه وه، ده مویست بیهینمه وه یادی خوّم که له کوئی نه م کچه م بینیه وه، چوونکه دنیابووم له یاده وه ریه کانی می شکم جیه کی هه بوو.

ئای خواجه له م رپیکه وته، ده بی نه م کچه م له گوندی چه قین نه بینیی؟ له دلی خوّم دا وامگوت.

چه ند ده قیقه یه ک بیرم لیده کرده وه و له خوّم پرسى: ده بی له مالی خانه خو پیکه ی چه قین نه م کچه م بینیی؟ وه لامی خوّم ده دایه وه: نا نه و ژن و پیاوه ته نها یه ک مندالیان هه بوو.

له گه ل خوّم ده دوام و بو رابردووی ژبانی خوّم گه پامه وه، شاری بوکان و شاره کانی باشوور و ولاتی فهره نساشم هیئایه وه یاد، هیئنده گفتوگوّم له گه ل خوّم کرد، تا به خوّم بلیم: هه وه، هه ر نه و ژنه یه که کوره له رو لاوازه که ی فریدایه ناو رووباره که وه.

گوتم: ھەوى.

بەپېكەننە ھە گوتم: كېم؟ مەنت دۆزىھە؟

گوتم: سەد لەسەد.

-دەى كېم؟

لېم پىرسى: بۇ وات كىرەد خۇ لە مەبەستە تىدەگەى؟ دەزانى مەن
كېم؟ ئە ھەم كە دە دوانزە سالىك پىش ئىستە لە دەم پووبارەكەى
گوندى چەقېن تۆم بىنى كە چىتكرەد.

كچىكى سوورەى چاوشىنى پىچ زەرد، كەلەگەت و ناوقەد بارىك
لە تەنىشتىھە پاوەستابوو، دەتگوت لە چاوەپوانى كەسىك
دايە، لەكەسىكى ھەرزىشى دەچوو ھىندە جەستەى پىك بوو،
جانناكەى بەملى دا شۆر كىرەبوو ھە نەك بەقۇلى دا، كاوبۇكەى
لەو مۇدىلانە بوو كە لە چەند شوىنىكە ھە دىراوى پىو بوو،
ئاھىكى ھەلكىشا، لەئاھى كەسىكى غەدىكرەو دەچوو، بە
بىستىنى ئەم ھەوالە راجەلەكى.

گوتم: تۆ چىت پۇلىس يان ئاسايش؟

-ھىچيان، مەن لە فەرەنسا دەژىم.

-چۆنت زانى مە ئەم؟

ئەو چىركەيەى تۆ پالت بە پىاوەكە ھە نا مەن لە دەم پووبارەكە
بوم.

-شوان بووى؟

-نا بۆ باشوور ده هاتم، له وديو برپارى گرتنم بۆ ده رچو بوو.

-كه وابى هه ردوو كمان خه لكى ئه وديوين.

-تۆش؟

-به لى منيش خه لكى ئه وديووم.

-بۆ وات كرد؟

-چۆن دلىام ده كه يته وه كه پۆليس نيت؟

چومه به رده مى و ناسنامه فهره نسيه كه م خسته ناو چنگى،
گوتم: ئه وه تا من كورديكى فهره نسيم، به لىن بيت نه ينيه كانت
بپاريزم.

-خه لكى كام شارى؟

ئه مجاره ناسنامه ئيرانيه كه م پيدا، له وه دلىا بوه وه كه
خه لكى شارى بۆكانم و دوورم له و ناوچه يه ئه وان كه
گومانى ده كرد يه كيك بم له ئه ندامانى بنه ماله ي پياوه كه ي
ئجا گوتى: پيمخوشه له م بيده نكيه رزگارم بيت، تۆ يه كه م
كه سیت به ده نگت هي نام، حه ز ده كه م چيرۆكه كه م بنوسرېته وه
و له ديوارى هه موو مالىك هه لواسرېت، تا هه موو دنيا بزانی
دابونه ريت چ غه دريكي لي كردم، ئه وه ش بزانی من چ غه دريكم
له و پياوه كرد، به لام ترسم له وه هه يه له به ين بېرېم، بۆيه
داوات ليده كه م نه ينيه كانم بپاريژيت.

كاتى خۆى برايه كم له گوندى چه قين شوان بوو، براكه م دلى
ده چى به كچى ناگاهه ي دا، پاش كه ين و به ين و ته گبير كچه كه

هەلەدەگریت و ئیدی هەردووکیان لەچاوان ون بوون، تەنانەت ئیستاش کەس نازانیت لەکوێ دەژین، ئایا لە ژیان ماون یان نا؟ هەردوولا ماله باوانی کچەکە و ئیمە بۆینە دووژمندار، پیاوماقولا ئی هەردوو دیو داویان لەهەردوو بڤه ماله کرد کۆتایی بەو دوژمنایەتیە بهینن، دواي چەندین دانیشتنی پیاوانی پش سپی و پیاوماقولا ئی، هەردوولا پیکهاتنه وه، به لام من بوومه قوربانی ئه و پیکهاتنه وه یه و به زۆر درام به برایه کی کچه که، ئه وهی خسته ئاوه که وه ئه و کوره بوو که منیان به زۆره ملی کرده ئی.

بەر لە وهی براکەم کچی ئاگاکە ی هەلبگریت، کورپکی گوندەکە ی خۆمانم خۆش دەویست و بەلینم پیدابوو کە بێتە خوازبیتیم رازی بم و شووی پیکهەم، بۆ ماوهی سالتیک په یوهندی به تینم له گه لی دروست کرد و چەندین جار لەمالی خۆمان و لەدەشت و دەر ژوانمان ریکه دەخست، هه موو جاره کان به لیمان بۆ یه کتر دوویات ده کرده وه و تەنانەت به شیوه یه ک ئاویتە ی یه کدی ببوین کە نه توانین ده ست له یه کتری هه لگرین، من چەند ئه وم خۆش دەویست ئه ویش سه د هیئده منی خۆش دەویست، له ناو ئشق و خۆشه ویستی ئه و کورپدا توابومه وه، به جۆرێک نه توانم له گه ل هیچ که سی تر ئه و په یوه ندیه م هه بی و له داها تودا خیزان پیکه وه بنیم، زۆربه ی شه وان خه ونم پیه ده بین، خه ونه کانم ببوون به هیژ و وه، به خه ونه کانم ده ژام و هه ناسه م ده دا و رۆژانه کارم پیده کرا، خه ونه کانم دلخو شییان پیه خشیبوم، ده مویست هه موو شه وان هه زاران خه ونی پیه ببینم.

يېموابوو جگه له و ناتوانم ژيان له گهڼ كه سى تر بهر يېكه م، نه و
بېوو به باشتريڼ بنياده م بوم.

تكام له باوكم كرد نه مكات به قوربانى نه و پېكهاتنه، له برى من
به پول پازيان بكات، به لام باوكم گوتى: خوم به پياو ده زانم و
هرگيز له قسه ي خوم پاشگه ز نابمه وه، لاي دايكم هه پره شه ي
خوكوشتن و خوسوتاندم كرد، يېمگوت پوژيك شوان و گاو ان
هه والتان دده نى كه قه ل و دال له و ده شتودره له تهر مى
كچه كه تان ئالاون، به لام هه پره شه كانم دادى نه دام و هيچ له
برپاره كه ي باوكمى نه گوږى، تا دواچار به جلى خومه وه له و
رووباره به فراويه هر له و شوينه ي نه وم خسته ناو رووباره كه وه
به چاوى پر له فرميسك و دليكي پر له خه م و په ژاره وه منيان
په رانده وه بو چه قين و له ژوور يكي تاريك كرام به بوك، نه و
ژووره و ته نانه ت ه و اوى چه قينيش بو من وهك دوزه خ و ابوو، كه
تيايدا سه رتاپاي هيو و ياده وه ربه كانى ژيان و ناينده مى كرده
ده سكيك پوش و په لاش و به چه خماخه يهك ئاگرى لي به دردا،
به مەش ويژدان و هه ست و بيرو هو شميشى سووتاند، كرده مى
به مرؤقيكى درنده و بى هو ش و هه ست.

شه وى يه كه م خوم نه دا به ده سته وه، وهك مندا ليكي هه شت
نو ساله ده گريام و ده پارامه وه كه ده ستم لينه دات، هه رچه نده
راز و نه ينى و په يوه نديه خو شه ويستيه كه ي خوم بو ئاشكرا
نه كرد، له ناخمد ا حه شارم دا، نه ويش له ر و لاواز و بيده سلا ت
ده هاته به رچاو، كه نه توانى به هيز و بازووى ناچارم بكات بيم
به بوكيكي رامكراو، ته نها هه پره شه ي له ده ست ده هات، پيى
گوتم: تو له سولج دا له برى خوشكم دراوى به من، گهر خوت

ندهیت به دهسته وه، نهو پیکهاتنه هه لده وه شیته وه.

شهوی دووهم دیسانه وه خوّم نه دا به دهسته وه و پیمگوت دهستم لیپدهی خوّم دهسوتینم، تا نیوه شه و هه ولی پیوه دام بۆ نه وهی خوّمی بۆ ئاماده بکه، به لام نه مکرد، کاتژمیر له دووی شه و تیپه پی بوو به نا ئومیدی و خه میکی زۆره وه له سهر دۆشه که که ی پالکه وتبوو، له نا کاو گیانی که وته له رزین و دهست و لاقه کانی له کار که وتن، زمانی گیرا و هیواش هیواش ده می خوار بوو، هه و آلّم گه یانده خه سوم، هه ر نه و شه وه گه یانده نه خو شخانه، بۆ ماوه ی سئ مانگ چه ندین دکتۆریان پیکرد، به لام نه چوه وه دۆخی جارانی و دهست و لاقیکی به باشی کاریان نه ده کرد.

له و ماوه یه دا پیاوه که م وه ک که سیکی بئ گیان ده رده که وت، زمانی له کار که وتبو و توانای قسه کردنی نه ما بوو، که م نانی پیده خورا، توانای رۆیشتنی که م ببوه وه، زۆر جارم خوّم نا و خواردنم ده خسته ده میه وه، به لام خواردنه که به لچ و لیوی دا ده هاتنه وه خواره وه، هه ردوو کمان له بیرمان چوبوه وه که ژن و میردین، نه و هه میشه ته ماشای ده کردم، له رو خسارم ورد ده بوویه وه، ده مزانی سه دان قسه ی پییه، به لام نه یده توانی ده ربان بپریت، زۆر جار ده میینی فرمیسک له چاوه کانی ده هاتنه خواره وه هه رچه نده ده یویست له منی بشاریته وه و هه ولی ده دا له به رده م لاواز ده رنه که ویت.

عه سری نه و پۆژه به ئامازه تیمگه یاند که بییه مه سه ر پوو باره که و ته ماشای که ف و کوّل و جوانی پوو بار بکات و گوئی له هاژه و خوڤه ی ئاوه که بگریّت، ئیدی پلانی له ناو بردنیم داڤشت، ویستی

دەستى بگرم تاكو يارمەتى بىدەم لەرۆيشتن، بە خۆمم گوت: با
دوا چركەكانى ژيانى بە دلخۆشى بياتە سەر، ھەوايەكى پاك
ھەلمزىت و ديمەنى دەم ڕووبارى پى نیشان بىدەم.

دواجار شەيتان پيىگوتم: دەى كاتى تەواو كردنى پلانەكەتە،
ئىدى فريمدايە ناو ڕووبارەكەو و بۆ ھەتا ھەتايە چاوەكانى
ليكنە.

دوو ھەفتە دواى تەواو بوونى پرسەكەى، منيان خستە
ژوورپكەو و پەنجەى تۆمەتيان بۆ درېژ كردم، ھەموو
گومانەكانيان لەسەرم كۆكردەو، زۆريان ليدام، سەرم شكا،
خوين لە دەم و كەپوم دەھات، گەرچى سويندم دەخوارد
كە ئاگام لەو ڕووداو ھەتە، بەلام باوەريان پينەكردم و سور
دەيانزانى بكوژى كورەكەيانم.

تا مانگيك زياتر حالم پەريشان بوو، دار چەند لەسەر سەگ بوو
ھيندەش لەسەر من، تا دواجار بريارى ھەلاتنم دا، ئىدى ليرە
گيرسامەو.

-لەم ڕووداوانە خۆت بەتاوانبار دەزانى؟

-بيگومان تاوانبارم، دەبوو ڕپى پاكردنم بگرتايەتە بەر نەك
كوشتنى.

-ئىستا ژيانت چۆن دەگوزەرييت؟

-باشم، كارى مۆدیل و سەما كردن ئەنجام دەدەم و سەرپەرشتى
ھينانى كچان و و فيركردنى سەمايانم لە ئەستۆ گرتو، ھەروەھا
لەرپگەى پەيوەندىەكانمەو ھەروپى كچانى بيانى دەھينمە ئيرە،

بەمەش ژيانم زۆر باش بوە.

مامۆستا هیوا بەوهندە قسەیه پشویه کی باشی بە من دا،
پاشان داوای لیکردم دەستبکەم بەگیرانهوهی پرووداوهکانی
ژیانم، منیش بەم شیویه درێژەم بە گیرانهوهکانم دا :

لهکوشتنی مامۆستایه کی ئاینی، ژنیکی هاوسییان ئاگادار
دەبێتەوه و یهك له بکوژەکان دەناسیتەوه، بۆ ئەوهی هەوأل
نەگەیهنیتە ئاسایش و پۆلیس هەر ئەو شەوه ژنەکهشیان
کوشت، بەوه کێشهیهکی گهورهیان له نیوان هەردوو بنه‌ماله‌که
دروست کردو ئەو پرسیاره‌ی ورژاند: بۆچی لهیهك کات دا
مه‌لایهك و ژنیکی هاوسییان کوژران؟

مه‌لا سامان له زۆربه‌ی وتاره‌کانی دا ئاماژه‌ی به‌ فیرقه‌کانی
ئیسلام دەدا، ته‌کفیرییه‌کانی به‌ دۆزه‌خی ناو ده‌برد بۆیه، برپاری
کوشتنی درا، دوا‌ی نویژی به‌یانی که له‌مزگه‌وت ده‌گه‌رپێتەوه،
له‌به‌رده‌م ده‌رگای حه‌وشه‌ی خۆیان له‌لایه‌ن گروپییکمانه‌وه
کوژرا، ده‌مه‌ده‌می ئیواره‌ی هه‌مان پۆژ له‌لایه‌ن هه‌مان تیمه‌وه
ژنه‌که‌ش له‌به‌رده‌می مالی خۆیان کوژرا.

به‌ره‌به‌یانیکی تر سه‌رتاپای شارمان به‌ ئالای ره‌ش پازانده‌وه،
ده‌زگا ئەمنیه‌کان سه‌ریان سوپمابوو له‌م کرده‌یه، هیچ
زانپارییه‌کیان ده‌ستنه‌ده‌که‌وت، کار گه‌یشه‌ ئەوه‌ی هێزه‌کانی
ئاسایش بۆ ماوه‌یه‌کی درێژ له‌باله‌خانه به‌رزەکانه‌وه له‌بۆسه‌دا
بن، تا له‌ ئەگه‌ری سیپاره‌ دانانه‌وه‌ی ئالای ره‌ش بتوانن بکه‌ره‌کان
ده‌ستگیر بکه‌ن و که‌سانی پشتی کرده‌وه‌که‌یان پێ ئاشکرا بکه‌ن.

مامۆستا هیوا مه‌راقی بوو بزانی چاره‌نوسی مامۆستا شه‌کراو

به كوئ گه‌يشت، پرسياړی چاره‌نوسی ليک‌رډمه‌وه، گهر له‌به‌ر
 خاتړی کاکم ياسين و مام‌وستاکه نه‌بوايه حه‌زم نه‌ده‌کرد نه‌و
 تاوانانه به‌ينمه‌وه بيرم، به‌لکو حه‌زم ده‌کرد ههر له‌بیرم نه‌مينی،
 بويه‌ش له‌کاتی گيړانه‌وه‌ی هه‌نديک بيحه‌وسه‌له‌ ده‌رده‌که‌وتم،
 مام‌وستا هيواش هه‌ستی پيډه‌کردم، زورجار له‌کاتی گيړانه‌وه‌ی
 ياداشته‌کانی نه‌و دوو ساله‌م دا فرميسک له‌چاوه‌کانم ده‌هاته
 خواره‌وه، هه‌نديک جاريش به‌کول ده‌گريام به‌جوريک هه‌نسک
 و گريان پيښه‌ده‌ن هيچ قسه‌يه‌کم پيکريټ، به‌لام نه‌ده‌کرا بؤ
 مام‌وستای نه‌گيړمه‌وه هيچ نا له‌به‌ر خاتړی کاکم ياسين، چونکه
 کاکم پشت و په‌نام بوو، گهر نه‌و نه‌بوايه منډاله‌کانم له‌برسا
 ده‌مردن، بويه به‌هه‌نسکه‌وه بؤ مام‌وستا هيوادستېم کرد
 به‌ته‌واو کردنی گيړانه‌وه‌ی رووداوه‌کان، گوتم:

خوزگه منيش وهك نه‌مير و نه‌بوو حه‌نيفه و ئيسماعيل له‌سيډاره
 بدرايام، خوزگه نه‌ده‌مامه نه‌مړؤ تاكو گيلى و ده‌به‌نگی خومت
 بؤ باس بکه‌م مام‌وستا گيان، خو منيش وهك نه‌وان تاوانبارم و
 ده‌ستم هه‌بوه له‌كوشتنی خه‌لك، تاكه جياوازييه‌ك له‌نيوان من
 و نه‌وان دا هه‌بوبي نه‌وه‌يه نه‌وان له‌پيناوی خودا نه‌ده‌جنگان
 و خه‌لكيان نه‌ده‌كوشت و نه‌خه‌له‌تييراوون، هه‌رچی من و
 هاوپيره‌كانمه واما نه‌دزانی كوشتنی خه‌لك واجيبيكى ئاينيه.

مام‌وستا شه‌کراو بوه قوربانی حه‌زه‌کانی نه‌مير، شه‌ويك دواى
 نه‌وه‌ی له‌کونی ده‌رگا که‌وه نه‌ميرم بينی که به‌زوردارى لاقه‌ی
 کرد فهرمانيان دا له‌ده‌ره‌وه‌ی شار بکوژريټ و تهرمه‌که‌ی ژيرخاک
 بنريټ، گه‌رچی من نه‌مکوشت، به‌لام نه‌رکی پاسه‌وانيتی
 ئيسماعيل و کورپکی ترم گرتنه‌ه‌ستؤ که به‌ده‌مانچه‌ی پيډه‌نگ

دوو فیشه کیان له سهری دا، بو ههتا ههتایه بیده نگیان کرد و ئیدی نهیتوانی وانهی زمانی کوردی به قوتایه کانی بلینه وه، من ده مزانی بوچی ماموستا شه کراو کوژرا، به لام نه ئیسماعیل و نه هاوړیکه ی ترمان نه وه بیان نه ده زانی، به لکو وایانده زانی له سهر نه وه برپاری کوشتنی دراوه که پیچه وانهی شهرع مامه لهی کردوه.

هه میسه پرسیاره کانی خوّم ناراسته ی ئیسماعیل ده کرد، به تاییه تی نه و پرسیارانه ی گریکویره بوون له لام، دیسانه وه له هوکاري کوشتنی ماموستا شه کراوم پرسى، گهرچی ده مزانی بوچی کوشتیان، به لام دواى نه وه ی بیدار بیومه وه و زانیم نه مان گروپیکى ته کفیرین، چه زم ده کرد له ریگه ی وه لامه کانی خو په وه باشر ئیسماعیل بناسم و بزنام وهك من به ده بهنگی تیکه ل به کاری گروپه که بوه یان نه ویش وه کو نه میر و نه بوو چه نیفه خاوه نی ئامانجى سیاسیه، ده شزانی نه وه ی نه نجامی ده دن دووره له ره وشتی گشتی ئیسلام، ئیسماعیل له هه ردوو جوړه که بوو، هه م خه له تینرابو و کرابوو به نامراز، هه م دهیزانی کرده وه کانیا ن جیگه ی ره زامه ندی خودا نیه.

پنی گوتم: ماموستا شه کراو شه کراوی ناو کوّمه لگه نه بوو، به لکو ژه هرپیکى کوشنده بوو.

له ناخه وه گالته م به وه لامه که ی ده هات، چه زم ده کرد بزانی که منیش ده زانم نه وان کین، به لام نه مده توانی راستیه کانی ناخمی بو ئاشکرا بکه م، چوونکه دوور نه بوو له پیناوی سه لامه تی خو بیان به ده مانچه بیده نگه که له و پیده شته ی هه ولیر منیش بکوژن.

چ کاره ساتیکه باوه پت بهر ئ و رېيازېک نه پیت و تیايدا کار بکهیت و بوئی تېبکۆشی و ئامانجه کانی بهینیتته دی و خۆتی بو بکهی به قوربانى، چ سامناکه سوور بزانی ئه وهی ئه نجامی ده دهیت تاوانه، که چى نه توانی ئه نجامی نه دهیت.

له و ماوه یه لای ئه میر متمانه یه کی زۆرم پهیدا کردبوو، ده یویست زیاتر له جاران لای نزیك بيمه وه، راستیه که ی گومانم له م ههنگاوه ی هه بوو، ترسم لێنیشته له وهی مه بهستی ئه وه بئ له رېگه ی به هیزکردنی ئه م په یوه ندیه خیزانیه وه بگات به ساری خیزانم.

له م به دگومانیه م چ ناحه قم نه بوو، له بهر ئه وهی یهک له ئامانجه کانی ئه میر گه یشتن بوو به ژنی شوخ وشهنگ و جوان، به لگه شم هه بوو که وینه ی خیزانی ئه بوو حه نیفه و ئیسماعیل و ده یان مجاهیدی تر له ناو ئه لبومه تاییه تیه که ی هه لگرتبو و به سه رسامیه وه له وینه کانیانی ده روانی، له که له بهری ده رگای ژووره که ی خۆی ئه مه م به چاوی خۆم بینى، به لگه ی قیزه ونتریشم لا بوو که زیانم پر بکات له گومان و له وه ههنگاوانه به ترسم که ده یویست لێوه ی نزیك بم.

ئه وهی به کاره سات و تاوانیکی گه وهره م زانی ئه وه بوو جارېکیان ئامینه ی خیزانی ئیسماعیلان به فیلایک بو ئه میر برده خانوه تاییه ته که ی، له کاتیکدا ئیسماعیل چوبوه عه مره، گه رچی نازانم ئه میر چیلێکرد، به لام ئامینه مان به بارودۆخیکی ده روونی خراپ گه رانده وه ماله وه.

ئه میر کاری سه رجییی له گه ل خیزانی زۆربه ی ئه وانه کردبوو

که له رېځخراوه که ی بهر پر سیار ټیان پیدرابوو، بۆ نه وهی ههر کات پیچه وانه ی پلانه کانی خو ی هه لسوکه وتیان کرد، گرتی خه وتنه که ی بکاته نامرزی هه پشه له سهریان و نه توانن لیی هه لېگه پښه وه، جارېک کچیک یانزه سالان یان بۆ پفاند، دوی نه وهی حه زه کانی خو ی لی به تال کرده وه، به ته زوی کاره با کوشتیان پاشان له ت له تیان کرد و له چالېک دا خستیانه ژېر خۆل.

رېځخراوه که له ناو شار و دهره وهی شار چه ندین شوینی نهینی هه بوو بۆ راپه پاندنی کار و چالاکیه کانی، له ههر شوینیک له و شوینانه رېوشوینی خو پاریزی توند گیرابوه بهر که مه به ست لیی ناشکرا نه بوون بوو، یه ک له و شوینانه خانویه کی بچکۆلانه و تاییه تی بوو، جگه له من هیچ که سیکی تر به و شوینه ی نه ده زانی، نه و خانوه ژووریک خه و و چیشتخانه یه ک و حه مام و ته والیتیک تیا بوو، نه میر بۆ کاره تاییه تیه کانی خو ی ده چوه نه وی، به تاییه تی کاره سه رجییه کانی، هه ندیک جاریش ته نها منی له گه ل ده بووم، ناموژگاری ده کردم که نابی هیچ که سیک به م شوینه بزانی، ده یگوت: نابی نه بوو حه نیفه و ئیسماعیلش به م شوینه بزانی، له په نای ناموژگاری زمانی هه پشه شی به کار ده ینا، تالای هیچ که سیک باسی نه م شوینه نه که م.

ماموستان هیوا له ناخه وه بۆ بارودوخی من و هاو بییره کانم غه مبار بوو که خه له تیترابوین و ناچار کرابووین تا بیین به به شیک له و تاوانه قیزه ونانه ی دهره ق به نه هلی شار نه نجام درابوون، لیی پرسیم: بۆچی ده تانویست ته نها شاری هه ولیر به نامانج بگرن؟

-بۆيەكەم جار ئەمىر بە شېۋەي پېڭخراۋ بېرو تېروانىنى بە
كافر لە قەلەمدانى خەلكى ھېنايە كوردستانەۋە كاتېك دۋاي
سالىك مانەۋەي لە ئەفغانستان گەپايەۋە كوردستان، ئەۋ كاتە
ئەمەم زانى كە كرامە لېپىرسراۋى شانەيەكى نوستۋى شارى
ھەۋلېر، زۆربەي نوسراۋ و وانەكانى تۆرابۇراي ئەفغانستان و
بېروپاكانى سەيد قوتب و بنلادن و ئېن پاشد و قەرزايان بۆم
ۋەرگېرايە سەر زمانى كوردى، گوتيان دەبى ۋەك ناۋى خۆت
لەبەرى بىكەيت و لەسەر ئەم تېگەيشتانە ئەندامان پەرۋەردە
بىكەيت.

شەۋىكىيان ئەمىر لەكۆشكەكەي خۆي كۆبونەۋەيەكى فراۋانى
ئەنجام دا كە تيايدا نوينەرى شار و شارۋچكەكانى ترى
كوردستانى تيا بوو، بەۋ كۆبونەۋەيە زانېم پېڭخراۋەكەمان
پەلوپۇي بۆ شارەكانى تىرىش ھاۋىشتەۋ و پېڭخستنى ھەيە و
سەدان ئەندام و لايەنگريان دروست كردۋە، دۋاي كۆبونەۋەكە
ھەمو بابەتە ۋەرگېردراۋەكانيان دايە ئەۋانىش تا كارى لەسەر
بىكەن.

شارى ھەۋلېر جيا لەۋەي پايتەختى ولاتە گرنگى خۆي ھەبوو،
يەكەم شانەي نوستۋىشى تيا دروست كرا كە ئەمىر دۋاي
گەرانەۋەي لەئەفغانستان خۆي سەربەرشتى كرد، بۆيە سەرەتا
پېڭخراۋەكەمان لە ھەۋلېر گەشەي كرد و برەۋى دا بە چالاكىە
فيقھى و پەرۋەردەيى و سياسى و سەربازيەكانى، دواتر بە
قۇناغ گوازيارەۋە بۆ شارەكانى سولېمانى و دھۆكىش.

مامۇستا ھىۋا پېتى گوتىم: ھېچ پىرسىارت لە خۆت نەكردبوو ئايا
ئەم ھەمو ئۆتۆمبىل و چەك و تفاقە سەربازى و ئەم ھەموو

خانو و باله خانە و ژېرزەمېن و کارگه و کهلوپهلانە به پارەى کى
کردراون و موچهى سەدان کەس لە کام خەزىنەوه دەردەچىت
وهک خۆت باست کرد؟

-هەرگىز ئەم پرسىارەم به خەيال دا نەهاتبوو، بەلام
هەمىشە پىيان دەوتىن لە داهاى کارگه کانمان و زەکاتى
دەولەمەندەکانى ولاتانى عەرەبى و هاوکارى و دەستگىرۆبى
دەولەمەندەکانى خۆمان کاروبارەکانمان بەرپۆه دەبەين، بەلام
ئىستا بەم پرسىارەت هەندىک شتم دىتەوه ياد، لە نووسىنگە
تايبەتى و نەيىنەکەى خۆى کە تەنها من پىمەدەزانى، پياوێکى
تورکەم دەبينى سەردانى ئەمىرى دەکرد، هەموو جارەکان بۆ
چەند کاتزمىرێک پێکەوه دوو بە دوو دادەنىشتن، جگە لەو
چەند جارێکيش دىشداسە لەبەرم بينیوه بەنەيى سەردانى
ئەمىرى دەکرد، ئىستا لەوه تىدەگەم کە دروستکردنى کارگه و
چەندىن خانو و باله خانە و دەيان ئۆتۆمبىل و سەدان پارچە
چەک بە پارەى زەکاتى خەلک مەيسەر نابى، لەمبارەيهوه رەنگە
ناسايشى هەريم زانىارى تەواويان لايت.

مامۆستا هیوا لەبەر خۆيهوه گوتى: راست دەکەيت، لەبەر پرسانى
ناسايش دەپرسم، ئەوان دانپىنانانى ئەمىر و تەواوى ئەندامانى
گروپەکەيان لایە.

پرسى: چۆن ئاشکرا بوون و دەستگىر کران؟

-لەماوهى سالىک دا سى جار هەموو شارى هەوليرمان بە نالای
رەش داپۆشى، هەر لەو ماوانەدا چەندىن کەسايەتى ديار
لەشارەکە کوژران، هەندىکيش شوينبزر کران، چەندىن مارکيت

و شوپنى خانمان و دوكانى مەي فرۇشتن سوتتىران، لە ھەمووى گەورەتر بەرپۈەبەرىكى گشتى و ئەفسەرېك كوژران، ئەم كەردەوانە ئەو پرسىارەي لاي حكومت دروست كرد: ئەنجامدەري ئەم كەردەوانە كېن؟ سەرەتا دەزگا ئەمنىەكان كەردەوەكانيان دەخستە پال لايەنە سياسىيە نەيارەكانى ناوخو، بەلام دواتر بۆيان دەرکەوت كەردەوەكان سىمايەكى توندپەوانەي ئاينى پۈۈە ديارە، ئەو كاتە ئەمەم زانى كە ئەفسەري لىكۆلەرەوۋى ئاسايش بۆ ماوۋى چوار كاتژمىر بى پشووۋدان لىكۆلېنەوۋى لەگەل كردم، دواتر ئەندامانى پىكخراوۋەكەمان لەسلىمانى و دھۆكىش دەستگىر کران، ئىتر ھەموو ئەو گومانانە پەوینەوۋە كەلەسەر لايەنە سياسىيەكانى ئەمبەر و ئەوبەر ھەبوو.

سەرەتاي دەرکەوتن و ئاشكرا بوونمان لەدەستگىرکردنى ئەندامىكمانەوۋە دەستى پىكرد بەناوى بەندەر كوردى كە راسپىردرا بوو لە فلەكى شىخ مەحمود لە سلىمانى تەقینەوۋەبەك ئەنجام بدات، تەقینەوۋەكە لەپىگەي تۆرەكەبەكى پىر لە باروتەوۋە بىت.

پۆژىك بەر لەوۋە ئەبوو عەباسيان راسپاردبوو لە ناوچەي پيشەسازى ھەولپىر كەلای مزی كۆنەي بچووك و گەورە و وردە ئاسن بكړى، ئەبوو عەباس كەرەستەكانى تەسلىمى ئېمە كرد، من و ئىسماعيل و ئەبوو ئوسامە تۆرەكەبەكمان نامادە كرد، كەلا و وردە ئاسنەكانمان لەگەل كىلۆبەك ماددەي تى ئىن تى خستە ناو تۆرەكەكەوۋە و دوو نارنجوگىشمان پۈۈە لكاند، تا زۆرتىرین كەس پۈۈە بن، تۆرەكەكەمان لە پىگەي دوو پاترىبەوۋە بەستەوۋە بە كۆنترۆلپىكى تەقاندنەوۋەو، مەبەست لەمەش گواستەوۋەي

چالاکىه كانى گروپه كه بوو بۇ سلیمانى.

دواى ئه وهى ئه بوو عه باس له دوكانه كهى پيشه سازى پۇشنتبوو،
پۇلسىك ده چىته دوكانىكى هاوسى بۇ كرپنى كهرهستهى
ئۆتۆمبىل، خاوهن دوكانه كه به پۇلسه كهى راگه ياندبوو كه
گه نجۆكه يه كه لا مزی كۆنهى له دوكانه كهى ته نىشتى كرپوه،
له كاتىك دا كه لا مزی كۆن بۇ هيچ كارىك سوودى لپوه رناگيرئ
و پيدده چئ نيه تىكى خراپى له پشته وه بىت، پۇلسه كهش
ده كه وىته گومان و ئه فسه ره كهى له و حاله ته ئاگادار ده كاته وه،
ئه فسه ره كهش هه واله كه ده گه يه نىته ده زگای ئاسايش، دواتر
له رىگهى تۆمارى كاميراي دوكانه كه و ده زگای ئاسايشه وه ئه بوو
عه باسيان ناسيه وه و ده سبه چئ ده ستگير كرا، دواى شه ويك له
ده ستگير كردنى دانى نا به كرده وه كه دا.

پيش ئاشكرا بوون و ده ستگير كردنى ئه بوو عه باس، ده زگای
ئاسايشى سلیمانى كه سيكيان له ناو گرووپه كهى سلیمانيمان
چاندبوو، توانييوويان تۆرى سلیمانى رېكخراوه كه مان بخه نه ژير
چاوديرى وردى خۆيانه وه، ئه و به يانيهى به ندر كوردى به ره و
سلیمانى به رپده كه وئ، ئه ندامه چينراوه كهى ئاسايشى سلیمانى
هه والى به رپكه وتنى به ندر كوردى ده گه يه نىته ده زگای ئاسايش
و ئاگاداريان ده كاته وه له وهى به ندر كوردى به هاوكارى ئه بوو
سه هه ند ناويك له گروپى سلیمانى، ده يانه وىت ته قينه وه يه كه
له فلكهى شىخ مه حموود ئه نجام بدن. دوا به دواى ئاشكرا
كردنى پلانه كه له لايه ن ئاسايشى هه وليرو سلیمانيه وه، ده زگای
ئاسايشى گشتى بروسكهى ده ستگير كردنى نارد بۇ سه رجه م
بازگه كانى ده وك و هه وليرو سلیمانى، به ندر كوردى به ره له وهى

بگاته ناو شار له بازگه‌ی ئاسایشی سلیمانی ده‌ستگیر کړا.

بۆ ئه‌وه‌ی ئه‌میر و ته‌واوی ئه‌ندامان به‌نهی‌نی ده‌ستگیرکردنی به‌نده‌ر کوردی و ئاشکرا بوونیان نه‌زان و نه‌توان خۆیان حه‌شار بده‌ن، ئاسایشی سلیمانی ته‌له‌فۆنیکیان به‌به‌نده‌ر کړد بۆ ئه‌میر و پیتی گوت: توره‌که‌ باروته‌که‌م بردۆته‌ ناو شار، به‌لام بو‌ار زۆر که‌مه‌ بۆ ته‌قاندنه‌وه‌ی، چوونکه‌ هی‌زه‌ ئه‌منیه‌کان له‌ناو شار په‌رت و بلا‌ون و چاوه‌پیتی هه‌لیکی گونجاو ده‌که‌م بۆ ئه‌وه‌ی تیايدا کړده‌وه‌که‌ ئه‌نجام بده‌م و سه‌لامه‌تیش بم.

دوا به‌دوا‌ی ده‌ستگیرکردنی به‌نده‌ر کوردی، ئه‌بوو حه‌نیفه‌ش له‌ماله‌که‌ی خۆی له‌هه‌ولیر به‌کۆمه‌لیک به‌لگه‌نامه‌وه‌ ده‌ستگیر کړا، بڼ ئه‌وه‌ی به‌یلن ئه‌میر و ئیسماعیل به‌و گرته‌ بزان، ئه‌بوو حه‌نیفه‌شیان پاسپارد به‌ته‌له‌فۆن په‌یوه‌ندی بکات به‌ ئه‌میره‌وه‌ و داوا‌ی بینینی بکات بۆ ئه‌وه‌ی شوینی بزانریت، سه‌ره‌تا ئه‌بوو حه‌نیفه‌ ئاماده‌ نابڼ ئه‌میر غافلگیر بکات، به‌لام به‌زه‌بری لیدان ئه‌و کاره‌ی پیده‌که‌ن، ئه‌بوو حه‌نیفه‌ سه‌رجه‌م ناوی رڼک‌خسته‌کانی گروپه‌که‌ی ئاشکرا کړد و دانی نا به‌ ته‌واوی ئه‌و تاوانانه‌ی که‌ له‌ماوه‌ی پا‌بردوودا ئه‌نجاممان دا‌بوو.

بۆ ئه‌وه‌ی ته‌واوی ئه‌ندامانی گروپ ده‌ستگیر بکړڼ و بواری خو‌شاردنه‌وه‌ و پا‌کردنمان نه‌مینیت، هی‌زه‌ ئاسایشیه‌کانی سلیمانی و هه‌ولیر و ده‌وک هه‌ماهه‌نگی په‌کتریان کړد و زانیاریه‌کانیان گۆرپه‌وه‌، له‌ماوه‌ی که‌متر له‌ بیست و چوار کاتژمیردا ته‌واوی گروپه‌که‌مان که‌ سه‌د و په‌نجا که‌س زیاتر بووین له‌هه‌ولیر و سلیمانی و ده‌وک و شاره‌کانی تر ده‌ستگیر کړاين.

بەرەبەيانىڭ ھېزىكى گەورە ئاسايش چواردەورى بالەخانە سى ئىھۇمىيەكەى گرت و داواى خۇبەدەستەوۋدانى لىكردىن، ئەو كاتە ئەبوو عومەر لە نۆرە پاسەوانىتى دا بوو، بە شىرزەيىيەو ھاتە ژورەو ۋ پىي گوتىن ئاسايش چواردەورى گرتووين، ئىمە بە ئەبوو عومەرەو شەش كەس بوين، بە خىرايى دەستمان دايە چەكەكانمان، بۇ چەند چركەيەك پامان گۆپىيەو، مەن پىم گوتىن: ئايا بەرگىرى بىكەين يان خۇمان بدەين بەدەستەو؟ ھەروا گوتىم ئەو بەزان ئەگەر دە كاتىمىرىش شەپ بىكەين، دواچار ھەموومان دەگىرىين و دەكوژىين، باشتر وايە خۇمان تەسلىم بىكەين، ئەبوو عومەر بە ھەلچون و تورەبونەو گوتى: خۇبەدەستەوۋدان تاوانىكى گەورەيە، ھەركەسىك بىيەوئى خۇى بدات بەدەستەو لىرە دەيكوژم و دەينىرم بۇ دۆزەخ، دەبىت بىجەنگىن تا شەھىد دەبىن، ئىمە خودامان لەپشتە دلىام ئەمىر و برادەرانى تر فرىامان دەكەون، گەر ئەوۋەشيان پىنەكرىت، خودا ئاگادارمان دەبىت و لەدەست تاغوتەكان پزگارمان دەكات.

ئەبوو عومەر خۇى گەياندە بەر دەرگا و دەسپىزىك گوللەى بە ئاسايشەكانەو نا، ئىدى شەپ دەستى پىكرى، بەلام ھەر لەيەكەم كاردانەوۋى كارمەندانى ئاسايش ئەبوو عومەر كوژرا. ئەبوو سەفىر لە پەناى دىوارى ھەوشەكەو لولەى تەنگەكەى بردبەو دەرەو، ناوۋە ناوۋە فىشەكىكى ئاراستەى ھىزە چەكدارەكان دەكرد و بە دەنگى ئەللاھو ئەكبەر ورەى دەدايە بەر خۇى.

ئەو بەرەبەيانە بەرەبەيانى كۆتايى گروپەكەمان بوو، گرمەى تەقىنەوۋەى ئارپىجى و نارنجۇك و قىرمە و تەقەى بىكەيسى و كلاشىنكۆف لەگەل بانگى ئەو بەيانىيەى مەلاى مزگەوتەكان

تيكەل بېو، خەلك پەيتا پەيتا دەسنوڭزبان ھەلدەگرت و بەدلىكى پاكەو بەرەو مزگەوت دەچوون، تا لەوئ لەگەل خودا لەو بەيانىدەدا بدوڭن و داواي پەحمەت و بەزەيى و خۆشبوونى لېكەن، منىش ھاوړپى تەنگىكى ژەنگاوى و چەند كەسيكى خۆم ئاسا كۆلەوار و گەوج و نەفام و نەخۆش بووم، گرمەي ئاربيجى و نارنجوڭكى ئەو بەرەبەيانە خورپەي خستبەو ناو دلى زۆرئك لەوانەي لەخەو راچەنيبوون، رەنگە چەندىن مندالىشى لەخەو راچەلەكاندبى و تۆقبردووى كردبن.

لەو چركە ساتە بېرم لای سارای خيزانم و ھەردوو كورەكەم بوو، ئەوان لەخەودا بوون، خەونيان بە ژيانىكى ئەرخەوانىيەو ھەيىنى و ھىوايان ئەو ھەو بوو بەو بەرەبەيانە باوكيان لەپاليان خەوتبى و دەستى سۆز و خۆشەويستيان بۆ دريژ بكات و بەتانيەكانيان بخاتەو ھەسر شان، چاوەروان بوون پەنجەكانم ھەك شانە بخەمە ناو پرچى ساراو ھەو ئەو ھەستانەم لەپرچيدا خالى بكەمەو ھەكە چەند سالىك پيش ئىستا منى بەو گەياند.

گەنجۆكەيەكى بارىكەلە بووم، ھەموو بەيانيانىك بە عارەبانەيەك شىلمەو ھەك بەر دەمى مالىان تيدەپەرېم، سارام دەيىنى بەشكوو ھەك بەر دەرگاگەي خۇيانى دەشووشت، كاتىك خەلكى بەتايبەتى گەنج و ھەرزەكارى من ئاساي بىنيايە دەچو ژورەو ھەك دەرگاگەي دادەخست، لەو ھەموو ھاموشۆيەم، لەو ھەموو چاوتىرپىن و دىقەتەم دلم بوو بە موگناتىسيكى گەورە و ئەوى بۆ پاكىشام، تا دواجار باوك و دايكەم ناردە خوازبىنى، گەرچى سارا خوڭندى تەواو نەكردبوو، بەلام كەسيكى تيگەيشتو بوو، بە پەفتار و ھەلسوكەوتەكانى توانى ھەردووكمەن

لە بۆتەي خۆشەويستىيەكى راستەقىنەدا بتوڧىنئىتەو و بمانكات بەكەرەستەيەكى پاك بۇ خىزانىكى دلگىر و بىگەرد، توانى فېرم بكات جگە لەو كەسىترم وەك ھاوسەر خۆشەوئىت، دواجار بېرم لەو چركە ساتە دەكردەو، ئەم بەرەبەيانە بۇ ھەتايە لەيەكتر دادەبېرىن و ئەو بۆتەيە دەشكىت و خۆشەويستىمان دەكات بە ئارى ئاودىك.

چ بەرەبەيانىك بوو؟ بۇ من سودى ئەما پەندى لېوەرگرم، بەلام بۇ زۆرىك كەس بوو بە بەرەبەيانى نەسىحتە و وانەيەكى جوانى لېوەر فېر بوون، بەلەينى كەم ئەو فېرىن نابى ئاين بەرچاومان لىل بكات و راستىيەكانمان لىبشارىتەو و سۆز و خۆشەويستى و ئىنسانىيەتمان لىبەنئىتەو، نابى ئاين وىزدانمان بداتە بەر چەقۇ و لەت لەتى بكات، بەلكو وىزدانمان بداتى، ناكرى مرقۇ كۆيرانە بەچاوى بەستراو وە خواپەرستى بكات، بەلكو دەبى خوا لەخۆيەو بىينىن ئەك بە ناساندنى ئەم و ئەو، ئەو بەرەبەيانە بەتەواوى تىگەيشتم ئىمە گرى كۆيرەي كۆمەلگەين.

پەنگ و پوخسارى ھەموومان لە مردو دەچوو، ترس پۆحمانى گوشىبوو، ھاكا فېشەكىك جەستەمان دەپىكى و دەكەوين بە زەوى دا، ئىدى تەرمەكانمان دەبەنە پزىشكى دادوهرى و پاش بلبوبنەو و ھەوالى كوژرانى تەكفىرەكان، سارا و دايك و باوك خوشك و براكانم تەرمەكەم دەبەنەو مەزگەوت و لەوئ مردوشۆرىك بەسابونى پەقى جەستەم لە پىسى و ئارەقە پاك دەكاتەو، من دەبوو پىشتر مردو شۆرىك بدۆزمەو تەمىشكى خۆمى پىپاك بكەمەو لەو ھەمو پىسى و پۆخلىيە بەھوى

گیلی و دهبه نگی خۆمه وه له سهر ئه قلم نیشتبوو، به لام کوا کات دهگه پێته وه و دهرفته تم ده دات هۆش و ههستم له و که رهسته بۆگه نانه پاک بکه مه وه که منی له خودا و خه لک و خیزانه کهم دابری.

ئه بوو سه فیر پێی گوتم: بۆ تهقه ناکهی مه گهر ناتهووی بچیت به ههشت؟ نه چه وه سه لهی وه لامدانه وه م هه بوو، نه کاتیش هاوکار بوو، تا پێی بلیم ئهری کوا به ههشت به کوشتنی خه لک به ده ست دیت؟ گهر وابوایه ئه میر ده هات تا لیره خۆی به شه هیدکردن بدات، تا کو به وه کیلی به ههشتی ده ستبکه ویت نه ک له ترسی مه رگ به ههشت و وتاره ئاگرینه کانی خۆی له بیر بچیت وه، داخوا ئیستا له چ کونی ک خۆی شاردۆته وه و ئیمه شی کردۆته قوربانی، بیرمه جارێک ئه میر پێی گوتم له هه ر شوینی ک سه غله ت کران و مه ترسی که وته سه ر ژبانتان ئه م سووره ته بخوینن، خوای گه و ره مه لانی که ته تی خیر ده نیری ت و هه لئان ده کی شیت وه بۆ لای خۆی، زۆر چاوه رپیمان کرد مه لانی که ته تی خیر نه گه یشت.

تفه نگه کهم له ناو دهستی راستم شۆر ببوه وه سه ره و خوار، چاوه کانم بێمه به ست که وتبوه سه ر ئه بوو سه فیر که ناوه ناوه فیشه کیکی ده ته قاند، کاتی ئه بوو سه فیرم بینی به لادا که وت، ئه وه تا پیکرا، ئیستا پێی وایه یه کهم هه نگاوی ناوه به ره و به ههشت ئه و به ههشتی ئه و له خه یال و تیگه یشتنی خۆی دا دروستی کرد بوو، هه نگاوی ک چوومه پێشه وه، هیواش هیواش چاوه کانی کز ده بون و په نهجه کانی دهستی سپی هه لده گه ران، خوین له سه ریه وه به ره و سه ر پێشی جۆگه لهی به ستبوو.

له ناو هه للاو هه نگامه ی ئه و به ره به یانه دا چاوه کانم ئه بله ق

بيوون، دەمويست چارەسەرىك بدۆزمەو و ھاوار بکەم و داواي
خۆبەدەستەو و دان بکەم، کاتیک لەدواو و لولەي تەفەنگیک خرايە
سەر مێشکەم و پێی گوتەم: تەفەنگە کەت دانێ.

خوای گەورە منی خۆشويست، خۆ منیش ھەر ئەو دەم دەويست
کە بگيريم، کارمەندانی ھێزەکانی ئاسايش لەحەوشەي پشەو و
دزەيان کردبوو پشتمانەو و لە ماوہيەکی کەم دا ھەموومانيان
چەک کرد و دەستگير کراين.

ھاوکات لەگەڵ ئابلقەدانى ئيمە، ھێزەکانى ئاسايش دەستيان
گرتبوو بەسەر سەرچەم خانو و کارگە و بالەخانە و شوينە
نەينییەکانى تر، ئيسماعیل لە مالى خوێ دەستگير کرابوو،
ئەمىرو کچولەيەکی خەلەتینراو لەخانوە تايبەتەکە بى ھيچ
بەرگريەک دەستگير کرابوون.

مامۆستا ھيوا لەناو پرووداوەکانى ئەو بەرەبەيانەدا خوێ
دەبينییەو، وەك بلێی فيلمیکى سينەمايى بێت و خوێ يەکیک
بیت لەکارەکتەرەکانى و پۆلى گەورەي تيا بينى، پێی گوتەم:
-پرووداوى خۆکوشتنەکەم بۆ بگيرەو، ھاوړیکەتان بۆ خوێ
کوشت؟

ئەو شەوھى ئەبوو مریەم خوێ کوشت، وەك بلێی زانیبیتمان
ئەو شەو دوا شەوى ژيانیتى، ھەموومان لە چواردەورى
کۆبوینەو، ھەر لە ئیوارەو و عاجز و مەلول دیار بوو،
پیشمانگوت: نەخۆشى؟ گوتى نا ھيچم نیە، ژوورەکەي ئيمە
ھەشت بەندیی تياوو، ھەموومان يەكترمان خۆشدەويست و
لە ھەمان ئەو گروپە بووين کە لەسەرى گيرابووین، ئیوارە کە
خواردنمان بۆ ھات، ئەو دەمى لێنەدا، کە چايەکەمان بۆ ھات،
دیسانەو لەدەورى خربوینەو و کەوتینە گالتە و پیکەنین

و گيچەلمان پيڭدەکرد و دەمانويست ھۆكاري بېتاقەتيەكەي
بزانيں و بە پيڭەنيىن بھينيں، ئەبوو محەمەد بەپيڭەنيىنەو
ھەلپدايى و گوتى : دەزانم بۆ نانت نەخوارد، سبەي پۆڭي
سەردانە و مالمەوھەتان خواردنى باشت بۆ دەھيىن، دەتەوي ھەر
لەئىستاوھ گەدەي خۆتى بۆ پەر نەكەي، ئەبوو مريەم توانا و
حەزى قسەکردنى كەم بوو، ھەرچيەكەمان پيڭگوتايە پيڭەنيىن
نەدەھات، سەر و دلې گيرابو و ھۆكارەكەيشيمان نەدەزانى.
ئەو كاتەي بە غەلبەغەلب و بانگ كردن بە ئاگا ھاتمەوھە كاتزمير
سپى شەو بوو، بەچاوي خەوالوھەو پرسيم: ئەوھە چيىوھە بۆ
ناھيلىن بھەوين؟ يەك لە ھاوپيكانمان گوتى خەوي چى، ئەبوو
مريەم حالى شەر، بە شپىرزەييەوھە گوتم بۆ؟ گوتى: بە كەرتە
شوو شە لە تەوالپتەكە ھەولې خۆكوشتنى داوھ.

تەماشايەكې پوخسارى ئەبوو مريەم كرد، ھەردوولا رومەتى
سپى سپى ھەلگەپابوون و خويىن لە جەستەي كەم بيوەوھە،
چاوەكانى زەق بوون دەتگوت تەماشامان دەكات، بەدەستى خۆم
نەبوو بە پيڭەنگى فرميسكەكانم ھاتنە خوارەوھە، بۆ دلپاكى و
ميھرەبانى ئەو گريام، بۆ ئەوھە گريام خيىرى لەخۆي نەبيىنى و
لەتافى لاويدا بارگە و بنەي بۆ گۆر پيچايەوھە و مندالەكانى
ھەتيو خست، خۆ مندالەكانى بەو ھيووھە دەژيان كە پۆڭي
باوكيان ئازاد دەكرىت و پيى شاد دەبنەوھە.

دەمودەست پۆليسەكان و ئەفسەرى ئيشكگر ھاتنە شويني
پووداوھەكە، دواتر تەرمەكەيان خستە سەر بەتانيەكەي خۆي و
برديان، ئەو شەوھە تا بەياني كەسمان نەخەوتين، ھەموومان بە
كۆڭيەك خەم و پەژارەوھە دانىشتين، وەك بليى ئيشكگرى پۆحى

ئەو بووبىن، لەخۆم دەپرسى : چۆن وەلامى ئەو پرسىيارەم دەستىكەوى ئايا ئەبوو مريەم دەچىتە بەهەشت يان دۆزەخ؟ ئەو دوو تاوانى خستبە سەر شانى خۆى، يەكەميان بە پىچەوانەى پازى بوونى خواى گەورە وەك من بەشيك بوو لەو تاوانانەى ئەنجام درابوو، دووهميان خۆى كوشت.

تا چەند رۆژىك پيش ئىستا بەباشى نانمان بۆ نەدەخورا، هەموومان لەپرسەى ئەودا بووين، واماندەزانى دنيايمان بەسەردا پووخواوە.

مامۇستا هيو ناوى ئەبوو مريەمى لە دەفتەرەكەى تۆمار كرد، لە لاپەرە تەرخانكراوەكەى ئەودا بە خەتیکى گەورە نووسى: خو كوشتن بۆ ئىنسان تەنها كوشتنى خود نىە، بەلكو كوشتنى ژنىشە، كوشتنى مندالىشە، تاوانىكە تەنها دەرەق بە خود ناكرى، بەلكو دەرەق بە تاك بەتاكى مرقاىەتى دەكرى.

دەفتەرەكەى پر كردبوو لەناوى ئەوانەى خۆيان كوشتبوو، لەبەرخۆیەو گوتى:

-ئىدى دەپىت بىر لە ژيانى ئەوانە بكەينەو كە هىشتا خۆيان نەكوشتو و پىيان بلين: پىگەى ترزۆرە بۆ خو دەرەق كردن لە تەونى كىشەكانتان، ئىدى نابى كەس خۆى بكوژىت.

ئىدى دەپىت بە پەلە ئەوانە بدۆزىنەو كە گرفتارن و خەرىكە دەرد و كىشەكانيان بەرەو مردن پەلكىشان دەكات، فرىايان بكەوين و تام و چىژ و جوانىەكانى ژيانيان پىنيشان بدەين.

چەند كاتژمېرېك بهر له ئېستا، مامۇستا هيو كه ياسىنى
چايچى برام به ئەفەندى ناوى دەبرد، بەندىخانەى جېھېشت
و مالئاوايى لېكردم، هەردوولا روومەتى ماچ كردم و پېى
گوتم: مرقى ئيماندار ئەوانەن خواپەرستى كوپريان ناكات
لەبىنىنى راستىهكانى ژيانىان و پەيوەندىهكى بەتىنىان لەگەل
خودا و بەرزەوہەندىيە گشتىيەكان هەيە، دەبى بۆ ئەوہ خودا
پەرستىن تا بىين بە چاكەكار و سودمان بۆ دەوروپەر رەنگ
بداتەوہ، بەھوى باشى رفتار و ھەلسوكەوتى ئىمەوہ خەلك
حەزبكات خواپەرستىت و ئەركە ئاينىەكان جېبەجى بكات،
نەك خەلك بەھوى ھەلسوكەوتى ئىمەوہ خودا لەبىر بكات
و ئيمان بەپېويست نەزانى، بەلايەنى كەم ئىمە نەبىنە ھوى
دووركەوتنەوہى خەلك لەخودا و روو بكاتە خراپەكارى.

مامۇستا هيو ئازايەتى و خۇپاگرى پېبەخشىم، فېرى كردم خۆم
لە ھەلە كردن بپارېزم، گەر ھەلەشم كرد، پەشىمان بىمەوہ و
سوود لە ھەنگاوہ خوارەكانم وەرگرم و دووبارەيان نەكەمەوہ،
دواين جار پرسىارېكى گرنكى لېكردم: گەر ئېستا ئازاد بكرى،
يەكەم كارت چى دەبېت؟

گوتم: گەر بلندگوڤىەك ھەبى و لىوہى ھەموو خەلكى كوردستان
گوڤيان لېبى، لەوڤوہ داواى بووردن لە ھەموو خەلكى كوردستان
و دايك و باوك و ساراي خېزانم و ھەردوو جگەرگۆشەكەم و

كاكىم ياسىن و جەنابت دەكەم، پېتتان دەلېم لە ئىستا بەدواوہ بۇ
ئەوہ خوا دەپەرستم بېم بە چاكەكار.

ئەو چەند كاتزمېرىكى تر لە فرۆكەخانەوہ بەرەو فەرەنسا
دەگەپتەوہ، ھەگبەكەى پىرە لە ھەلە و پەلە و بىرکردنەوى
كوپرانەى دەيان كەس كە بىرىارى ھەلەى خۇيان سەرگەردانى
كردوون، يەك لەوانە منم.

بە پۇشتنى، فرمىسك لە ھەردوو چاوم ھاتە خوارەوہ، من
لەگەلى راھاتبووم، پىمخۆش بوو ھەمىشە لىرە بىت، تا پىى
راستم پىنیشان بدات و ئامۆزگاريم بكات، چوونكە بەوہ دلخۆش
بووم و ئەركى سەرشانى سووك دەكردم.

ئىستا لە چاوەروانى ئەو پۆژەدام كە كارمەندىكى بەندىخانە
ناوم دەخوینىتەوہ و پىمدەلېت : ئىتر لەم چركەيەوہ تۆ ئازادى.

..... كۆتايى

ناۋى تەۋاۋ: جىمىمە مەمەد نەجىم (جىمىمە كانى
لەلەيى)

لەدايىكۋى: پايزى ۱۹۷۳

بىرونامە دىلۇم لەكارگىپى ياسا

پىشە: ئەفسەرى پۇلىس

بەرھەمە چاپكراۋەكانى:

-كەركوۋك لەبەردەم شالۋى بەعەرەب كىردىن دا
۲۰۰۲ ، لىكۋىنەۋە بەدۋادىچوۋن.

-مەملەكەتى دىركاۋى ۲۰۱۵ ، رۇمان.

-پەش و سىپى ۲۰۱۹ ، رۇمان .

-كورەي شۇرش كىپى سوتاند؟ ۲۰۲۱ ، لىكۋىنەۋە و
بەدۋادىچوۋن.

-گىركۋىرە ۲۰۲۳ ، رۇمان.

-بەرھەمىكى تىرى ئامادەيە بۇ چاپ بەناۋى
دزەكانى شار، رۇمان.

مروّقی ئیماندار ئەوانەن خواپەرستی
کوئریان ناکات لە بینینی راستییەکانی زیان،
دەبێ بۆ ئەوە خوا پەرستین کە ببین بە چاکەکار